

wydarzeń: najnowszy spektakl w reż. Cezarego Żaka pt. „Przesyłka z zaświatów, pełna humoru i zaskakujących zwrotów akcji, przemycą pod komediową warstwą ważne, życiowe tematy. Gwiazdorską obsadę i historię, która na długo zapadnie w pamięć zobaczono także w spektaklu „Berek, czyli upiór w moherze 2”. Niespodziewane zwroty akcji, doskonały humor i gra aktorska na najwyższym poziomie. Kolejny prezentowany w 2024 roku tytuł, tym razem z gatunku teatru tańca, to familijna „Syrenka Ariel” Kieleckiego Teatru Tańca. Spektakl ukazywał żywotność oraz piękno podwodnego świata dzięki zastosowaniu ciekawych kompozycji choreograficznych, hybrydowych kostiumów, wielowymiarowych projekcji, dynamicznej scenografii oraz kolorowych świateł. Spektaklowi towarzyszyły warsztaty tańca jazzowego. W projekcie znalazł się również największy fenomen sztuki baletowej, który od ponad stu lat niezmiennie zachwyca publiczność całego świata – „Jezioro Łabędzie”. Spektaklowi towarzyszyły warsztaty tańca baletowego. W 2024 r. odsłona Magii Teatru to także warsztaty dla dorosłych z dziedziny psychoterapii poprzez teatr, taniec i ruch. Zajęcia, które poprowadziła doktor Ewelina Drzał, psychoterapeutka i choreografka. W Magii Teatru pojawiły się także propozycje dla najmłodszej publiczności, spektakle zawodowych teatrów dziecięcych oraz realizowane dwukrotnie rodzinne warsztaty teatralne zatytułowane „Zaczarowany Teatr Wyobraźni”. Zajęcia wprowadziły dzieci w świat teatru poprzez zabawy i ćwiczenia teatralne, pracę z rekwizytem, budowanie obrazów plastycznych operujących symbolem i metaforą, a także budowanie prostych etiud teatralnych i ćwiczenia emisyjne. Wśród tytułów dla najmłodszej teatralnej widowni znalazły się sztuki należące do kanonu literatury dziecięcej oraz współczesne spektakle uwzględniające różnorakie formy teatralne: musical, pantomimę czy teatr lalek (w tym: „Kryształowa Królowa Śniegu”, „Pchła Szachrajka”, „Kiedy króla boli ząb” i „Karius i Baktus”). W 2024 roku zrealizowano 14 wydarzeń, w których uczestniczyło 3 827 osób. W cyklu muzycznym MUZYCZNY SALON, popularyzującym muzykę klasyczną, produkcje operowe i operetkowe, jak również koncerty prezentujące osobowości sceny muzycznej, utwory gwiazd polskiej i światowej piosenki. Gośćmi Muzycznego Salonu były znaczące orkiestry symfoniczne, zespoły operetkowe, jak również artyści tworzący aktualnie czołówkę solistów operowych i operetkowych oraz wokaliści i autorzy tekstów specjalizujący się w szeroko pojętej muzyce pop, rock i poezji śpiewanej. Ponadto odbył się Międzynarodowy Festiwal Teatrów Tańca SCENA OTWARTA –

to jedno z niewielu wydarzeń w Polsce, prezentujące duże spektakle uznanych artystów ze świata, stwarzające możliwość wielokulturowego spotkania, poruszające ważne tematy społeczno-kulturowe i skupiające się na prezentacji nowości scenicznych oraz Festiwal Muzyczne Tarasy, wydarzenie, które od lat prezentuje muzykę, zarówno tę odległą historycznie jak i bliską, znaną ale często pochodzącą z odległych zakątków świata. Festiwal tworzą koncerty popularyzujące konkretny gatunek muzyczny i wywodzące się z danego kręgu kulturowego, w 2024 roku zaprezentowano cztery koncerty, w których uczestniczyły 643 osoby. Natomiast w ramach interdyscyplinarnego, międzypokoleniowego projektu „Spotkania sztuk” zostały zrealizowane 31 wydarzenia, w których wzięło udział 571 osób. Ponadto w Centrum odbyła się uroczystość wręczenia czeków beneficjentom programu Mecenat Małopolski oraz Ochrona Zabytków z terenu powiatu brzeskiego, bocheńskiego, dąbrowskiego, tarnowskiego oraz z miasta i gminy Tarnów, którzy odebrali symboliczne czek na dofinansowanie zadań z dziedziny kultury i ochrony zabytków. Zadania, którym udzielono wsparcia, mają zachęcać do aktywnego i twórczego udziału Małopolan w kulturze i wspomagać rozwój wspólnot i społeczności lokalnych. Przekrój tematyczny dofinansowanych projektów obejmuje aktywności m.in. z dziedziny edukacji i animacji kulturalnej, działań podtrzymujących tożsamość lokalną, regionalną i narodową czy też polegających na przygotowaniu i prezentacji wydarzeń artystycznych promujących kulturę Małopolski, zarówno w kraju, jak i za granicą. Natomiast w ramach projektu „Kultura dla seniora” zorganizowało wspólnie z Centrum Sztuki Mościce koncert "Od Wiednia do Budapesztu" w wykonaniu Orkiestry Filharmonii Krakowskiej, Grażyny Brodzińskiej, Pauliny Janczaruk i Łukasza Milewskiego. Podczas koncertu wybrzmiały najpiękniejsze walce i czardasze, usłyszeliśmy: „Walc cesarski”, „Odgłosy wiosny” z repertuaru Johanna Straussa, a także fragmenty z opery „Wesele Figara” i „Don Giovanni”. W zakresie działalności filmowej odbyło się 1 598 seansów i 150 premier. Dzięki dobrej współpracy z dystrybutorami repertuar był urozmaicony i wyróżniał na tle innych kin w regionie. Wśród premier w 2024 pojawiły się takie tytuły, jak: „Listy do M. Pożegnania i powroty”, „Akademia Pana Kleksa”, „Niepewność. Zakochany Mickiewicz”, „Obcy: Romulus”, „Kulej. Dwie strony medalu” oraz wiele innych polskich i zagranicznych produkcji. W ramach rozwoju kina i poszerzenia jego oferty wprowadzone zostały nowe cykle filmowe: Casablanka (cykl spotkań z filmową klasyką), Zoom na dokument

(najciekawsze dokumenty z katalogu Against Gravity), Osobowości (kameralny cykl spotkań z osobowościami kina reprezentantami zawodów filmowych, kino od podszewki). Łączna liczba odbiorców oferty CSM wyniosła 184 427 osób. Łącznie w roku 2024 zrealizowano 48 innych działań popularyzatorskich – w tym 18 publikacji/ 9 filmów i animacji / 6 materiałów edukacyjnych / 4 wykłady oraz 11 działań promocyjno-popularyzatorskich – działania dotarły do ponad 350 696 osób.

5. Małopolskie Centrum Nauki Cogiteon otrzymało dotację w wysokości 13 313 947,71 zł, tj. 98,36% planu 13 535 715,00 zł, w tym na zadanie inwestycyjne pn.: *Działania wspomagające uruchomienie obiektu Małopolskie Centrum Nauki – COGITEON (MCN**-0591-00000-1)* – wydatkowano 114 002,90 zł, tj. 91,94% planu wynoszącego 124 000,00 zł. W ramach zadania opracowano ekspertyzę techniczną oceny jakości wykonania posadzek betonowych oraz zgodności wykonania z projektem wraz ze wskazaniem ewentualnych sposobów naprawy. Wykonano dodatkowe oznakowanie terenu zewnętrznego (okleina elementów szklanych). Prowadzono prace wsparcia inwestycji, usługi pełnienia nadzoru inwestorskiego z branży konstrukcyjno – budowlanej, instalacyjnej oraz elektrycznej. Zakres rzeczowy został zrealizowany w całości, niepełne wykonanie finansowe wynika z oszczędności powstałych na zadaniu oraz zwrotu rozliczeń podatku VAT do budżetu WM zgodnie z umową dotacyjną.

Przychody własne Centrum wyniosły 17 749 328,14 zł, (w tym: przychody z tyt. rozliczenia amortyzacji 5 456 892,80 zł). W 2024 r. Małopolskie Centrum Nauki Cogiteon rozpoczęło działalność w nowej siedzibie. Pierwszy okres tamtego roku był związany z zapewnieniem kadry do obsługi Cogiteonu, zapoznaniem z budynkiem, testowaniem rozwiązań itp. Po tym okresie, w drugim kwartale 2024 r. budynek został udostępniony użytkownikom zewnętrznym. Większość kosztów ponoszonych przez Cogiteon była związana z utrzymaniem obiektu, w tym zabezpieczeniem mediów, odbiorem odpadów (w tym niebezpiecznych), usługami telekomunikacyjnymi, przeglądami, usługami ochrony, ubezpieczeniami, itd. Koszty utrzymania obiektu związane były z prowadzeniem wszystkich rodzajów działalności określonej w statucie, w tym n/w aktywnościami wspierającym działalność główną (kulturalno-edukacyjną). Po otwarciu obiektu zapewniono profesjonalną organizację wydarzeń biznesowych i bankietów firmowych oraz konferencji. Sala Audytoryjna Główna EON posiada 280 miejsc siedzących. To miejsce przeznaczone na organizowanie

spotkań z naukowcami, debat i pokazów naukowych. Zorganizowano wydarzenia komercyjne, konferencje i koncerty. Dwie mniejsze sale konferencyjne IDEA i LOGIKA – razem posiadają łącznie 120 miejsc siedzących.. W maju uruchomiono sprzedaż oferty edukacyjnej i eventowej. Sale konferencyjne są wykorzystywane do prowadzenia działalności popularyzatorskiej i edukacyjnej samodzielnie przez Cogiteon oraz we współpracy z partnerami naukowymi. W minionym roku sklep Boutique naukowy w Centrum skupił się na budowaniu swojej pozycji jako miejsca, w którym nauka łączy się z zabawą i ekologią. Sklep rozpoczął działalność wraz z otwarciem Instytucji, korzystając z eventu otwarcia, aby przyciągnąć pierwszych klientów. Sklep oferował szeroki wybór produktów do kontynuowania eksploracji wiedzy w domu, takich jak mikroskopy, zestawy naukowe, książki i gry logiczne. W asortymencie znajdują się również gadżety z logo centrum i grafikami Andrzeja Mleczko, a także produkty lokalnych dostawców, takie jak kosmetyki z Lavendziarni Stoki 6 i świece z wosku pszczelego pasieki Łysoń. Podczas oficjalnego otwarcia MCN Cogiteon, w dniu 22.06.2024 r. wystawa stała i wybrane prezentowane na niej eksponaty, znalazły się na trasie Ścieżki Energooszczędności – spacer ścieżką, połączony z oprowadzaniem kuratorskim był jedną z atrakcji przygotowanych dla uczestników wydarzenia. Dzień później zwiedzający mieli możliwość korzystania ze zwiedzania Wystawy stałej oraz ekspozycji w Akademii Dzieci. Dodatkowo w Akademii Dzieci zostały uruchomione warsztaty dla grup zorganizowanych. W czerwcu 2024 roku, Wystawa stała została również wzbogacona o elementy poprawiające jej walory edukacyjne i scenograficzne. W ramach tych prac, zlecono zaprojektowanie i wykonanie m.in. dodatkowej instalacji artystycznej do eksponatu "Perspektywa". W okresie do momentu otwarcia MCN Cogiteon, dokonano weryfikacji realnych możliwości nowopowstałych przestrzeni ekspozycyjnych. Opracowano komplementarne formy (zajęcia, warsztaty, wykłady, konferencje, ścieżki tematyczne, oprowadzanie), które będą towarzyszyły podstawowej działalności edukacyjnej Centrum – ekspozycji na wystawie stałej i jednocześnie uatrakcyjniły jej ofertę. Analogiczne działania dotyczą Akademii Dzieci jako odrębnej przestrzeni dla najmłodszej grupy docelowej – dzieci w wieku 3-6 lat. W roku 2024 ofertę obu wystaw (wystawa stała oraz Akademia Dzieci) odwiedziło 59 766 osób. W tym okresie sprzedano 53 350 biletów na wystawę stałą oraz 3 304 na wystawę w Akademii Dzieci. Dodatkowo podczas licznych zorganizowanych oprowadzań kuratorskich wystawę zwiedziło 1 988 osób, w testach prowadzonych

przed otwarciem centrum wzięły udział 182 osoby. Podczas eventów organizowanych w MCN Cogiteon w ramach usług komercyjnych (tj. Konferencji ROPS-257 osób, Zawodowej Małopolski – 318 osób, Weekendu Seniora z Kulturą – 22 osoby, Festiwal Kultury Wrażliwej – 30 osób, Konferencji Łowcy Talentów – 54 osoby, Konferencja MCDN – 150 osób, IBOK – 30 osób oraz półkolonii – 81 osób). Poza ww. działalnością wystawową, bardzo istotnym elementem funkcjonowania Cogiteonu było aktywne prowadzenie różnorodnych aktywności z obszaru edukowania i popularyzowania nauki, w szczególności w pozostałych przestrzeniach edukacyjnych Cogiteonu (a do czasu otwarcia nowej siedziby – w różnych miejscach Małopolski). Uruchomiono oraz udostępniono zwiedzającym przestrzenie laboratoryjne i pracownie. W drugiej połowie roku po otwarciu Małopolskiego Centrum Nauki Cogiteon, w obszarze standardowej działalności edukacyjnej, zespół laboratoriów i pracowni przeprowadził łącznie 511 działań/warsztatów w laboratoriach/pracowniach dla 8 193 uczestników. Zespół brał udział w różnych dodatkowych działaniach, co wiązało się z opracowaniem, prototypowaniem i prowadzeniem warsztatów edukacyjnych m.in. podczas realizacji: Projektu Zawodowa Małopolska, Festiwalu Glass Fest, Małopolskiej Nocy Naukowców, Festiwalu Kultury Wrażliwej czy oprowadzaniu kuratorskim. W ramach projektu Zawodowa Małopolska zrealizowanych zostało 7 turnusów weekendowych warsztatów naukowych, z których skorzystało 318 uczniów techników z Małopolski. Tematyka zajęć obejmowała branżę teleinformatyczną oraz hotelarsko-turystyczno-gastronomiczną. Podczas dwudniowej wizyty uczniowie zostali oprowadzeni ścieżką branżową po wystawie stałej w Cogiteonie, odbyli praktyczne zajęcia w laboratoriach i pracowniach, uczestniczyli w wykładach naukowców oraz odwiedzili partnerów naukowych Cogiteonu. W II półroczu 2024 r. w MCN Cogiteon odbyły się aktywności, będące częścią większych wydarzeń organizowanych lub współorganizowanych przez Cogiteon, kierowane do osób dorosłych. W tym: wykłady z ekspertami i artystami w tematyce szkła (6 wykładów, 300 uczestników), warsztaty dla dorosłych z robienia witraży – 3 warsztaty dla 90 uczestników, w ramach Festiwalu Glass Fest. W ramach Małopolskiej Nocy Naukowców zrealizowano konferencję naukową z udziałem 3 naukowców i ekspertów w tematyce przyszłości dedykowaną młodzieży 16+ i dorosłym. W październiku 2024 r. Małopolskie Centrum Nauki Cogiteon dołączyło do ogólnopolskiej akcji pt. "Weekend seniora z kulturą" realizowanej przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,

w związku z obchodami Międzynarodowego Dnia Osób Starszych. Zgodnie z założeniami ww. akcji adresatami wydarzenia były osoby powyżej 60 roku życia – szczególnie grupa docelowa, która często spotyka się z utrudnionym dostępem do oferty kulturalnej. W ramach ww. wydarzenia zaprosiliśmy do zwiedzania z przewodnikiem wystawy stałej „Człowiek i jego marzenia” – 2 wejścia na wystawę. Udział w wydarzeniu był bezpłatny. Dla seniorów przygotowaliśmy także ofertę realizowaną w ramach 2 Festiwalu Kultury Wrażliwej, gdzie zaprosiliśmy ich do wzięcia udziału w warsztatach o charakterze zajęć praktyczno – technicznych (2 warsztaty) łączących pokolenia – *dziadkowie – wnuki* (uwzględniono wskaźnik przy Festiwalu Kultury Wrażliwej). W ramach projektu „Wielkich z Małopolski” edycji 2024 przybliżono sylwetki 4 wybitnych osób związanych z Małopolską, których działalność wywarła trwały wpływ na dziedzictwo kulturowe regionu: Jan Wnęk, prof. Roman Stopa, Maria Ritter, Władysław hr. Zamoyski. Zrealizowane działania były kontynuacją i rozszerzeniem działań, wykonanych w MCN Cogiteon w latach 2021-2023. Nowym elementem edycji z 2024 roku było zainicjowanie współpracy z wybranymi instytucjami naukowymi i instytucjami kultury w zakresie opracowania materiałów merytorycznych o bohaterach programu, a także wzajemnego promowania działań prowadzonych przez poszczególne instytucje. Adresatami projektu było szerokie grono odbiorców, w szczególności mieszkańcy województwa małopolskiego, w tym uczniowie szkół podstawowych. Dzięki współpracy z instytucjami partnerskimi możliwe było rozbudowanie działań i dotarcie do szerszej grupy odbiorców z informacją o projekcie. Jest to niezwykle istotny krok w kontekście długofalowej strategii budowania rozpoznawalności projektu „Wielcy z Małopolski”. W ramach projektu Wielcy z Małopolski powstały posty/artykuły/animacje/ materiały audiowizualne. Ponadto partnerzy podjęli 11 działań promujących i popularyzujących projekt.

6. Centrum Historii i Kultury Romów w Oświęcimiu otrzymało dotację w wysokości 2 178 964,00 zł, tj. 100,00% planu, w tym na zadanie inwestycyjne pn.: *Przebudowa z rozbudową oraz zmianą sposobu użytkowania piwnic budynku biurowego wraz z rozbudową instalacji wewnętrznych c.o., elektrycznej, na działce o nr 2204 w Oświęcimiu przy ul Berka Joselewicza 5 (CHiKR-0803-00000-1)* – wydatkowano 700 000,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania wykonano obudowę ścian płytami ognioodpornymi oraz wymianę drzwi wejściowych o klasie odporności pożarowej EI30 w pomieszczeniu technicznym – kotłowni. Zrealizowano instalację

oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego, instalację oddymiania klatki schodowej, montaż czujników gazu oraz instalację sygnalizacyjną. Wykonano ścianki przeszklone wraz z niezbędną instalacją elektryczną w celu wydzielenia pomieszczeń biurowych na poziomie poddasza. Planowany termin zakończenia zadania – 2025 r.

Przychody własne Centrum wyniosły 74 339,17 zł (w tym: przychody z tyt. rozliczenia amortyzacji 55 864,50 zł). Centrum w okresie od 01.02.2024 do 31.12.2024 r. realizowało działania związane z organizacją instytucji. Wykonano oznakowanie budynku Centrum tabliczkami informacyjnymi (Instytucja Kultury Województwa Małopolskiego – zgodnie z wytycznymi Systemu Identyfikacji Wizualne Województwa Małopolskiego). Opracowano logotyp Centrum, akcydensy(papier firmowy, wizytówki, stopka do maila). Uruchomiono kanały w mediach społecznościowych (Facebook, X, YouTube). Dokonano zakupów sprzętów i usług niezbędnych do prawidłowej pracy Centrum, w tym: urządzenia wielofunkcyjnego przeznaczonego do drukowania i skanowania dokumentów, komputerów stacjonarnych (3szt.), laptopów (4szt.), niszczarek (3szt.), oprogramowania (Office 365 – 7szt. licencji na użytkowanie), oprogramowanie księgowo-kadrowego (Optima), wyposażenia biurowego, audio przewodników na potrzeby stałej wystawy znajdującej się w siedzibie Centrum, przekazanej przez Stowarzyszenie Romów w Polsce. W 2024 r. Centrum od Stowarzyszenia Romów w Polsce otrzymało wystawę pt. „Romowie Historia i Kultura”, która znajduje się w 9 salach i składa z dwóch części. Pierwsza część przedstawia historię wyjścia i przybycia Romów do Europy, czasy osiedlania się w Polsce, czasy holocaustu romskiego oraz walkę Romów o swoje prawa. Prezentuje znane romskie postacie, którym mimo swojego pochodzenia udało się odnieść duży sukces. Druga część wystawy ukazuje współczesną sytuację Romów w Europie – walkę o uznanie romskiego holocaustu, antycyganizm w Europie oraz prezentuje postacie młodych Romów we współczesnej Europie. W ramach organizacji i produkcji wydarzeń kulturalnych Centrum podpisało umowę porozumienia ze Stowarzyszeniem Romów w Polsce, w związku z nawiązaniem współpracy przy organizacji 80. Rocznicy Europejskiego Dnia Pamięci o Holocauście Romów. Jednym z głównych wydarzeń, była organizacja koncertu – poematu symfonicznego „Harf Papuszy” który odbył się w kościele Św. Józefa Robotnika w Oświęcimiu. Natomiast w ramach działalności Edukacyjnej zorganizowano w Centrum kultury Żydowskiej na Kazimierzu Międzynarodowy Dzień Języka Romskiego. Celem organizowanego wydarzenia było

poszerzenie wiedzy nt. Romów i ich historii. W ramach wydarzenia odbył się wykład profesora Sławomira Kaprańskiego oraz koncert muzyki romskiej. Łączna liczba odbiorców Centrum wyniosła 230 osób.

- w rozdziale 92113 – Centra kultury i sztuki finansowana jest działalność Instytutu Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie – instytucji prowadzonej wspólnie z Gminą Miejską Kraków oraz Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się”. Kwota dotacji przekazana do Instytutu wyniosła 4 425 657,00 zł, tj. 100,00% planu. Zrealizowane przychody Instytutu 2024 roku wyniosły 89 755,24 zł (w tym: przychody z tyt. rozliczenia amortyzacji 20 580,67 zł). Instytut zajmował się gromadzeniem, digitalizacją, naukowym opracowywaniem katalogu zbiorów oraz przechowywaniem dokumentów i pamiątek związanych z działalnością ks. Karola Wojtyły. Zorganizowano 4 wystawy: plenerowa wystawa pt. „*Solidarność. Wspólnotowość. Unia*” nawiązująca do 20. rocznicy wstąpienia Polski do Unii Europejskiej zaprezentowana została na krakowskich Plantach pomiędzy ul. Poselską, a ul. Franciszkańską. Wystawa przedstawiała trudne momenty przed unijnej przeszłości Polski, zwłaszcza niezłomną walkę o demokrację w latach osiemdziesiątych XX wieku. Ekspozycja przypomniała sylwetki działaczy europejskich, uważanych za architektów zjednoczonej Europy, a także postawę Jana Pawła II, który usilnie zabiegał o demokratyzację państw bloku wschodniego. Wystawa plenerowa „*Błogosławieni pokój czyniący*” zaprezentowana została na terenie Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się!”. Ekspozycja składała się z 20 plansz przedstawiających pontyfikat Ojca św. Jana Pawła II jako niestrudzonego pielgrzyma i orędownika pokoju. Wszędzie tam gdzie pojawiał się papież, mówił o konieczności dialogu jako drogi do pojednania między narodami, między ludźmi. Wzruszające i unikalne fotografie wzbogacone zostały fragmentami z homilii Ojca Świętego, które głosił w trakcie podróży apostolskich. „*Św. Jan Paweł II – Patron Małopolski*” – wystawa przedstawiająca życiorys Ojca Świętego jako najwybitniejszego Małopolanina, prezentowana była w Wieliczce. „*Pięć scen kulturowych Małopolski Karola Wojtyły – Jana Pawła II*” – ekspozycja mobilna i interaktywna, poświęcona trzem etapom życia świętego Jana Pawła II, prezentowana była na Campusie Misericordia w Wieliczce. W ramach organizacji i produkcji wydarzeń kulturalnych, m.in.: zaprezentowano w sieci podcasty w oparciu o nauczanie Karola Wojtyły/św. Jana Pawła II jako pedagoga, teologa i filozofa. Tematami podcastów były także

zagadnienia związane z historią i dialogiem kultur. W ramach projektu „XVI Małopolskie Dni Jana Pawła II”, Instytut zainicjował wydarzenia w miejscowościach naszego regionu. Projekt rozumiany jako promocja dziedzictwa duchowego Karola Wojtyły – Świętego Jana Pawła II w kontekście regionu Małopolski (wystawy, konkursy, wydawnictwa, prelekcje, filmy, spotkania ze świadkami pontyfikatu Jana Pawła II, koncerty, górskie rajdy, promocja Małopolskiego Szlaku Papieskiego im. Jana Pawła II). W maju 2024 r. w Makowskim Centrum Kultury w Makowie Podhalańskim, otworzono wystawę zrealizowaną przez Instytut prezentującą fotografie z okresu życia i pontyfikatu św. Jana Pawła II autorstwa Grzegorza Gałązki oraz z zasobów Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie. Wraz z ekspozycją fotografii odbiorcy zostali zaproszeni na pięć seansów filmowych. Kontynuowano prace nad projektem multimedialnym pt. *Oblicza Małopolski* - strona www.obliczamalopolski.pl. Aplikacja łączy w sobie możliwość poznania miejsc sakralnych Województwa Małopolskiego, dotyczących m.in. architektury drewnianej oraz budownictwa sakralnego mniejszości religijnych. Wirtualny spacer w wersji mobilnej doskonale sprawdza się także jako przewodnik, który będzie dostępny zawsze, kiedy odbiorca osobiście zapragnie zwiedzić wskazane w aplikacji miejsca. Odkrywanie tych miejsc, to także szansa na zrozumienie wartości wspólnego dziedzictwa i promowanie dialogu międzykulturowego. Strona jest aktualnie uzupełniana o nowe miejsca i pamiątki architektoniczne. W listopadzie 2024, muzycy Filharmonii Krakowskiej pod batutą Francesco Bottiglieri, zaprezentowali oratorium „Papież” jako promocję nagrody Veritatis Splendor, to monumentalne dzieło zgromadziło pełną salę Filharmonii Krakowskiej. Podczas uroczystej gali, odbyło się wręczenie Nagrody Województwa Małopolskiego im. Jana Pawła II *Veritatis Splendor*. Tegorocznym laureatem tej prestiżowej nagrody, został Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Świętej Siostry Faustyny w Krakowie. Prowadził wykłady otwarte z cyklu Akademia myśli *Jan Paweł II*, wykłady, w ramach działalności edukacyjnej, przedsięwzięcia (warsztaty, wykłady konkursy, filmy, konferencje, wydawnictwa) mające na celu popularyzację nauczania Ojca Świętego JP II jak również utrwalanie w pamięci społeczeństwa dat ważnych związanych z życiem i nauczaniem Świętego Jana Pawła II. Instytut zajmuje się opracowaniem i zabezpieczeniem zbiorów, głównym celem projektu jest przeprowadzenie całościowych badań i poddanie krytycznej analizie spuścizny poetyckiej i dramatycznej Karola Wojtyły tworzonej na przestrzeni lat 1939–2003. W 2024 roku

kontynuowane były prace nad uzupełnianiem i wzbogacaniem bazy materiałów edukacyjnych dla dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców zamieszczanych w formie elektronicznej na stronie internetowej Instytutu. Zgromadzone zostały kolejne materiały naukowe i edukacyjne zogniskowane wokół tematu dialogu międzykulturowego oraz promocji dziedzictwa duchowego Karola Wojtyły - Świętego Jana Pawła II z uwzględnieniem regionu Małopolski. W roku 2024 wszystkie inicjatywy Instytutu promowane były poprzez różnego rodzaju działania promocyjne: portal, media i reklamę zewnętrzną. Zaimplementowano mikro blogi i social media (Facebook.com/IDMJP2, Facebook.com/obliczadialogu, Youtu.be/InstytutDialoguJP2, Instagram.com/idmjp2) jako środki działań informacyjnych i promocyjnych Instytutu. Przygotowano gadżety promocyjne oraz ulotki informacyjne. Prowadzono aktywną promocję warsztatów i zajęć: mailing, kontakt ze szkołami, instytucjami kultury, parafiami. Instytut prowadzi również działalność kulturową w sieci poprzez tematyczne strony internetowe tj. www.mdjp2.pl, www.santojp2.pl, www.obliczadialogu.pl, www.mwm.edu.pl, natomiast od 2012 roku jest właścicielem portalu franciszkańska.3.pl. W ramach działalności wydawniczej Instytut wydał cztery kolejne części kwartalnika dla dzieci „Lolek”. Czasopismo skierowane jest do odbiorców w wieku wczesnoszkolnym oraz przedszkolnym. Zawiera artykuły tematyczne, krzyżówki, kolorowanki i inne zadania edukacyjne, a także prezentuje ofertę Instytutu skierowaną do najmłodszych. Bohaterem przewodnim jest Lolek – rysunkowa postać nawiązująca do pseudonimu Karola Wojtyły z lat szkolnych, co podkreśla charakter edukacyjny tej pozycji. Wykonano dodruk podręcznika warsztatowego dla młodzieży o tematyce teologii ciała w nauczaniu Jana Pawła. Łączna liczba odbiorców oferty Instytutu wyniosła 926 258 osób.

- w rozdziale 92116 – Biblioteki – finansowana jest działalność Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie. Kwota dotacji przekazana Bibliotece wyniosła 20 963 578,90 zł, tj. 99,98% planu wynoszącego 20 967 972,00 zł, w tym na zadania inwestycyjne pn.:
 - ✓ *Zakup macierzy dyskowych na potrzeby Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej (WBP**-0569-00000-1)* – wydatkowano 72 028,80 zł, tj. 100,00% planu wynoszącego 72 029,00 zł. W ramach zadania uzupełniono przestrzeń dyskową do przechowywania zasobów cyfrowych o dodatkowe 12 dysków SAS i pojemności 10TB każdy.

- ✓ *Zakup i instalacja bramki antykradzieżowej dla WBP w Krakowie (WBP**-0764-00000-1)* – wydatkowano 25 873,05 zł, tj. 100,00% planu wynoszącego 25 874,00 zł. W ramach zadania zakupiono oraz zainstalowano bramkę antykradzieżową w dziale Biblioteka Sztuki, w celu wzrostu poziomu bezpieczeństwa zgromadzonych zbiorów.
- ✓ *Zakup urządzeń wielofunkcyjnych dla WBP w Krakowie (WBP**-0765-00000-1)* – wydatkowano 32 779,50 zł, tj. 100,00% planu wynoszącego 32 780,00 zł. W ramach zadania zakupiono 2 urządzenia wielofunkcyjne monochromatyczne A4 Kyocera Ecosys MA5500ifx wraz z podajnikami papieru na 500 arkuszy A4 Kyocera PF-3110 oraz urządzenie wielofunkcyjne kolorowe A3 Konica Minolta Bizhub C250i wraz z rewersyjnym podajnikiem dokumentów (ADF) Konica DF-632, dodatkowym podajnikiem papieru 2 szuflady po 500 arkuszy A3 Konica PC-21 i czytnikiem kart Y Soft KM USB Reader 3MF. Urządzenia są wykorzystywane do realizacji bieżących i statutowych zadań Biblioteki (wydruki i skanowanie dokumentów).
- ✓ *Rozbudowa sieci monitoringu wizyjnego, montaż kamer liczących w ogrodzie Zielona Czytelnia (WBP**-0884-00000-1)* – wydatkowano 23 000,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania zamontowano trzy kamery liczące przy wejściach przez ogród Zielona Czytelnia na teren biblioteki. Spełniono rekomendację Biblioteki Narodowej, dotyczącą przetwarzania i raportowania danych z „odwiedzin” użytkowników oraz zwiększono poziom bezpieczeństwa obiektu.
- ✓ *Modernizacja systemu rejestracji czasu pracy pracowników WBP w Krakowie (WBP**-0885-00000-1)* – wydatkowano 30 608,55 zł, tj. 87,45% planu wynoszącego 35 000,00 zł. W ramach zadania zakupiono i zamontowano nowe urządzenia rejestracji czasu pracy w hallu głównym WBP oraz w budynku Arteteki. Wykonano instalację i konfigurację niezbędnego oprogramowania do obsługi rejestratorów RCP oraz zapewniono ich współpracę z programem kadrowym Cogisoft. Zakres rzeczowy został zrealizowany w całości, niepełne wykonanie finansowe wynika z oszczędności powstałych na zadaniu.

Biblioteka uzyskała przychody własne w wysokości 3 934 104,89 zł, (w tym: przychody z tyt. rozliczenia amortyzacji 3 065 424,48 zł), które pochodziły m.in. z kar za przetrzymywanie książek, opłat za wydanie duplikatu karty bibliotecznej, opłat konferencyjnych, opłat za wydruki komputerów oraz ksero dla użytkowników). W 2024 roku zakupiono 8 396 jednostek inwentarzowych (w tym 7 503 książki, 828 zbiorów specjalnych oraz 65 wydawnictw ciągłych). Z innych źródeł kolekcja wzbogaciła się o 20 765 jednostek inwentarzowych (w tym m.in.: dary – 12 047, zwroty

za zagubione książki – 275, książki przejęte – 8 088). Wśród zakupionych zbiorów 351 pozycji stanowiły zbiory dla osób z niepełnosprawnościami – audiobooki, które zasiliły zbiory Wypożyczalni Książki Mówionej i Brajlowskiej. Biblioteka prenumerowała 206 tytułów gazet codziennych, dzienników, czasopism naukowych, fachowych, zawodowych, w tym w siedzibie głównej dostępne było 204 tytuły, w Artetece – 2. Od początku roku prenumerowanych było 208 tytułów, z czego 4 przestały się ukazywać w I półroczu 2024 r. Bogatą kolekcję stanowią również gazety oraz czasopisma lokalne i regionalne z Małopolski, które Biblioteka pozyskuje nieodpłatnie od wydawców. Ogółem w 2024 r. było to 215 tytułów czasopism, w tym 141 tytułów prasy lokalnej i regionalnej, 74 tytuły prasy ekonomiczno-biznesowej i informacyjnej oraz naukowej. Łącznie z prenumerowanymi czasopismami stan księgozbioru na koniec 2024 r. wyniósł 558 992. W 2024 r. do Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej dodano 5 172 dokumenty, łącznie stan publikacji na koniec roku wyniósł 142 641. Łączny przyrost zbiorów w 2024 r. (uwzględniając liczbę tytułów czasopism prenumerowanych oraz publikacje w MBC) wyniósł 34 539 jednostek. W Bibliotece zorganizowano 67 wystaw prezentujących prace w różnych dziedzinach. Wypożyczono do innych bibliotek 34 wystawy. Ponadto 33 otwarciom wystaw towarzyszyły wernisaże/finisaże, w których udział wzięło 1 505 osób. W 2024 r. wystawy w bibliotece obejrzało 81 769 osób. Ze względu na ekspozycje wystaw w otwartych przestrzeniach nie ma możliwości wyliczenia osób, które obejrzały wystawy i nie korzystały z innych aktywności w bibliotece (wypożyczenia czy udostępnienia zbiorów). Przeprowadzono lekcje i warsztaty biblioteczne – zajęcia przygotowujące młodego odbiorcę do korzystania z tekstów, źródeł informacji, bibliotek i zasobów sieci (odbyło się 38 spotkań, na których zgromadziło się 793 uczestników). W okresie sprawozdawczym, z zakresu promocji literatury, kultury i czytelnictwa, w ramach wydarzeń własnych oraz współorganizowanych odbyło się 1 390 spotkań, liczba zarejestrowanych czytelników wyniosła 63 462 osoby – łączna liczba osób korzystających z oferty Biblioteki (odwiedzających czytelnie i wypożyczalnie oraz biorących udział w imprezach i szkoleniach) w 2024 r. wyniosła 399 425. Ponadto odbyły się szkolenia dla bibliotekarzy (46 wewnętrznych i 112 zewnętrznych). W 2024 r. liczba sesji w bazach dostępnych on-line wyniosła: 262 260, liczba odwiedzin na stronach MBC – 147 427, liczba odsłon MBC – 656 709. Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie umożliwia swoim użytkownikom dostęp do źródeł elektronicznych baz danych poprzez system HAN. Użytkownicy posiadający aktywne konto biblioteczne uzyskali możliwość bezpiecznego, zdalnego dostępu do e-zasobów

z komputerów zlokalizowanych poza siecią biblioteki. Ponadto w ramach współpracy z firmą EBSCO użytkownicy biblioteki uzyskali dostęp do zdigitalizowanych czasopism za pomocą rozwiązania Flipster® od EBSCO Information Services. Flipster jest serwisem czasopism, który umożliwia użytkownikom przeglądanie cyfrowych wersji najnowszych wydań publikacji światowych. Dzięki Flipsterowi czytelnicy mają możliwość dostępu do treści czasopism w bibliotece lub zdalnie. Czasopisma mogą być pobierane na telefony i tablety. W 2024 r. zrealizowano łącznie 96 020 przedsięwzięć w zakresie działalności informacyjnej. WBP w Krakowie bierze udział w projekcie SBP „Analiza Funkcjonowania Bibliotek”, Koordynator z ramienia Biblioteki czuwa nad poprawnością wprowadzania danych przez biblioteki terenowe województwa (powiatowe i gminne). Koordynator wojewódzki nadzorował tworzenie i wypełnianie formularzy, poprawność danych wprowadzonych przez biblioteki i zatwierdzał formularze dla 171 bibliotek. W ramach przedsięwzięcia w 2024 r. opracowano 16 zestawień i sprawozdań, zrealizowano 2 badania. Ponadto Biblioteka posiada stronę www, prowadzi portale tematyczne i profile na portalach społecznościowych.

– rozdziale 92118 – Muzea – wydatkowano 93 365 910,94 zł, tj. 99,85% planu wynoszącego 93 507 011,00 zł na dotacje dla 11 muzeów:

1. Muzeum Archeologiczne w Krakowie otrzymało dotację w kwocie 12 410 575,24 zł, tj. 100,00% planu wynoszącego 12 410 637,00 zł, w tym na zadania inwestycyjne pn.:

- ✓ *Waloryzacja zabytkowego gmachu Muzeum Archeologicznego w Krakowie dla wzmocnienia funkcji muzealnych w zakresie adaptacji strychu siedziby do funkcji użytkowych wraz z wykonaniem windy i klatki schodowej – Działanie 6.1 RPO (MA***-0390-RPOWM-1) – wydatkowano 1 821 557,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania zakończono wykonanie ekspozycji stałej na strychu, zrealizowano dostawy wyposażenia oraz wykonano niezbędną dokumentację wystawy. Zrealizowano prace, zakupy i usługi dotyczące zabezpieczenia zabytków po realizacji robót. Wykonano usługi wsparcia inwestycji, działania promocyjne projektu, w tym uroczystość zakończenia inwestycji. Zrealizowano cały zakres rzeczowy projektu oraz rozliczono inwestycję. Zadanie wieloletnie zakończone.*
- ✓ *Dawny klasztor – byłe więzienie – nowoczesne muzeum. Adaptacja zabytkowej siedziby Muzeum Archeologicznego w Krakowie do współczesnych standardów na 175 rocznicę powstania instytucji (MA***-0391-00000-1) – wydatkowano 1 495 537,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania zawarto umowę*

z wykonawcą i rozpoczęto realizację robót budowlanych (z wyłączeniem prac kolidujących z odkrytymi w trakcie wykonywania robót relikdami dawnych budowli oraz robót wynikających z projektu zamiennego) wraz z niezbędnym zakresem prac towarzyszących. Wykonano opis przedmiotu zamówienia wystaw, opracowano dokumentację zamienną wraz z kosztorysami inwestorskimi na zakres prac związany z odkryciami archeologicznymi oraz architektonicznymi. Kontynuowano usługi związane z zabezpieczeniem eksponatów na czas realizacji robót. Prowadzono prace wsparcia inwestycji, usługę Inwestora Zastępczego i pełnienia nadzoru autorskiego. Planowany termin zakończenia zadania – 2027 r.

✓ *Małopolski dwór - "zielona" odnowa i odbudowa zabytków oraz adaptacja dla nowych funkcji społeczno-gospodarczych (MA***-0462-00000-1)* – wydatkowano 209 938,24 zł. tj. 99,97% planu wynoszącego 210 000,00 zł. Projekt partnerski. W ramach zadania opracowano dokumentację przedprojektową, techniczną, budowlaną i wykonawczą oraz kosztorysy i specyfikacje. Opracowano dokumentację zaplanowanej wystawy i wyposażenia. Uzyskano niezbędne decyzje administracyjne, w tym prawomocne pozwolenie na budowę. Wybrano wykonawcę i prowadzono usługi wsparcia. Zrealizowano etap przygotowania zadania inwestycyjnego w ramach aplikowania o dofinansowanie realizacji projektu partnerskiego z Funduszy Europejskich dla Małopolski na lata 2021-2027.

✓ *Opracowanie dokumentacji aplikacyjnej do naboru w programie FEnIKS 2021-2027 dla zadania pn. „Dawny klasztor – byłe więzienie – nowoczesne muzeum. Adaptacja zabytkowej siedziby Muzeum Archeologicznego w Krakowie...” oraz dodatkowego zakresu prac inwestycyjnych w obrębie zabytkowej siedziby Muzeum (MA***-0737-00000-1)* – wydatkowano 85 000,00 zł. tj. 100,00% planu. W ramach zadania opracowano kompletną dokumentację aplikacyjną i złożono wnioski o dofinansowanie w ramach naboru ogłoszonego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 na wykonanie kompleksowej rewaloryzacji i modernizacji zabytkowej siedziby przy ul. Senackiej 3 w Krakowie.

Przychody własne wyniosły 2 585 307,39 zł (w tym: przychody z tyt. rozliczenia amortyzacji 1 861 093,49 zł). Muzeum zaprezentowało 7 wystaw stałych (eksponowane w siedzibie głównej, Oddziale Nowa Huta w Branicach i w podziemiach kościoła p.w. św. Wojciecha, nowa wersja wystawy „Pradzieje i wczesne średniowiecze Małopolski” została otwarta w nowych przestrzeniach na

zaadaptowanym poddaszu), 9 wystaw czasowych (własnych i sprowadzonych z innych muzeów, 3 były eksponowane w innych instytucjach), zorganizowało 16 wydarzeń kulturalnych (*Studencki Tydzień Sztuki, Święto Rękawka, Krakowska Noc Muzeów, Święto Rodziny Krakowskiej, Święto Małopolski, Europejskie Dni Archeologii, Wydarzenia realizowane z myślą o osobach z niepełnosprawnościami, Wydarzenia kulturalne w ramach współpracy z innymi podmiotami, Noc Naukowców, XI Międzynarodowa Konferencja naukowa. Historia archeologii: zabytki i narracje. Pamięci Profesora Jana Machnika (1930–2023), Zajrzyj do Huty 16, Andrzejki w Branickim Dworze, Dzień Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich, „Strawa pod kopcem Wandy”, Warsztaty naukowe pt. Knapping in Silicon Valley: Modern Tech for Ancient Objects, XVIII Małopolski Piknik Archeologiczny "W Branickich dworach"*). Ogólna liczba uczestników wyniosła 97 562 osoby. W ramach bieżącej konserwacji w pracowniach muzealnych zostanie zakonserwowanych 427 zabytków metalowych, ceramicznych, z surowców organicznych, kamiennych i szklanych. Były to przede wszystkim zabytki zdejmowane z likwidowanych wystaw stałych. Przeniesiono z tymczasowej lokalizacji do odnowionego magazynu naczyń ok. 370 okazów. W ramach Systemu Komputerowej Ewidencji Zbiorów Muzeum Archeologicznego w Krakowie (SKEZMAK) wykonano 2 wpisy inwentarzowe oraz wprowadzono do bazy danych 1807 rekordów, w ramach których ujęto 10 022 muzealia statystyczne i 696 zapisów muzealiów niestatystycznych. W ramach statutowej działalności sporządzano wizerunki zabytków: rysunki (m.in. stanowisk: Lipica Wielka; Tur Dolny, stan. 18; Koszyce, stan. 9; Nowa Huta-Mogiła, stan. 1) oraz dokumentację fotograficzną i digitalizację zabytków i dokumentacji. Były tworzone spisy rzeczowe, identyfikacja naukowa obiektów, znakowanie i metrykowanie materiałów. Wykonano skany 284 kart AZP. Wykonano 470 zdjęć i skanów zgodnie z wytycznymi NIMOZ oraz 770 plików – postprodukcja. Systematycznie prowadzone były prace związane z kontynuacją prac nad elektronicznym katalogiem bibliotecznym – bazy danych: „Zwarte”, „Art.-Robocze”, „Artykuły” i „Czasopisma”. Wprowadzono 462 rekordy. Całkowity ruch muzealiów wyniósł ok. 9 461 zabytków, które były wypożyczane jednostkom zewnętrznym na ich potrzeby wystawiennicze oraz w ramach wypożyczenia wystaw MAK. Liczba ta obejmuje też zabytki wypożyczane w celach prowadzenia analiz naukowych. Zbiory archeologiczne były udostępniane do opracowań i publikacji naukowych, prac doktorskich i magisterskich. Wskazana liczba uwzględnia też zabytki zdjęte czasowo z wystaw w związku z prowadzonym

remontem. Udostępnionych zostało 1 233 różnego rodzaju materiałów (archiwalia, wizerunki, zabytki) w celach wystawienniczych, naukowych i na potrzeby ZUS oraz około 562 pozycje księgozbioru biblioteki. Muzeum realizowało ofertę edukacyjną przygotowaną przez Dział Edukacji Archeologicznej i Wystaw, Oddział w Nowej Hucie oraz pracowników merytorycznych. Różnorodne zajęcia odbywały się nie tylko w siedzibie głównej i w Oddziale Nowa Huta, ale i w instytucjach zewnętrznych. Ze względu na ograniczenia wynikające z remontu części wystawowej działalność edukacyjna uległa ograniczeniu. Przeprowadzono 91 lekcji, 632 warsztaty w siedzibie i w oddziale w Branicach oraz 74 wykłady popularnonaukowe oraz udostępnienia w związku ze specjalistycznymi zajęciami źródłoznawczymi w magazynach. Przeprowadzono 17 warsztatów w szkołach i placówkach kultury województwa. Oprócz stałej oferty dla dzieci i młodzieży związanej z działalnością w trakcie roku szkolnego, prowadzone były zajęcia dla osób indywidualnych i grup podczas ferii zimowych, wakacji i w niedzielę (Wtorkowe spotkania z zabytkiem – nie tylko dla Seniorów, Haft historyczny, Niedzielne warsztaty rodzinne, Ogród archeologiczny oraz urodziny w Muzeum). Kontynuowane były Muzealne Spotkania Naukowe – wewnętrzne spotkania o charakterze samokształceniowym, na których prezentowane były aktualne przedsięwzięcia naukowe, inwentaryzacyjne i ekspozycyjne pracowników. Odbyło się 16 edycji. Muzeum współorganizowało lub uczestniczyło w szeregu mniejszych wydarzeń z różnymi partnerami (Wampiriada, Rowerowy Maj i Dni Otwarte Funduszy Europejskich, koncerty, plenerowe przedstawienia teatralne itp.). Koszty działalności Muzeum przedstawiają się następująco: gromadzenie zbiorów muzealnych – 2 318 491,95 zł, opracowanie zbiorów muzealnych – 2 746 244,25 zł, zabezpieczenie zbiorów muzealnych – 1 960 895,81 zł, udostępnianie wystaw stałych – 646 213,36 zł, udostępnianie wystaw czasowych – 560 022,44 zł, organizowanie wydarzeń kulturalnych i konkursów – 584 355,67 zł, działalność edukacyjna – 1 813 124,91 zł, remonty – 573 952,46 zł.

2. Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie – otrzymało dotację w kwocie 9 836 186,00 zł, tj. 100,00% planu, w tym zaplanowano dotację na zadania inwestycyjne pn.:

✓ *Etnografia bez granic. Rewaloryzacja zabytkowych obiektów Muzeum Etnograficznego w Krakowie umożliwiająca rozwój tożsamości, więzów społecznych oraz pozytywnych postaw XXI wieku – działania najpilniejsze (ME***-0393-00000-1)* – wydatkowano 76 081,00 zł, tj. 100,00% planu.

W ramach zadania przy ul. Babińskiego 29 (Pawilon na zbiory) wykonano zagospodarowanie terenu wokół budynku wraz z dojazdem. Dokonano zakupu i zamontowano wyposażenie punktu konserwatorskiego w meble, nowoczesny ciąg laboratoryjny oraz szafę przeciwpożarową dla zabezpieczenia cieczy i substancji łatwopalnych. Zrealizowano przygotowanie konserwatorskie obiektów wraz z ich zabezpieczeniem oraz transportem specjalistycznym samochodem wybranych zbiorów z Ratusza kazimierskiego do magazynu przy ul. Babińskiego 29A w Krakowie. Zadanie wieloletnie zakończone.

- ✓ *Dostosowanie zabezpieczeń pożarowych budynku MEK Ratuszu kazimierskiego, przy placu Wolnica 1 (ME***-0571-00000-1) – wydatkowano 160 000,00 zł tj. 100,00% planu. W ramach zadania wykonano dokumentację projektową oraz ekspertyzę techniczną. Zakupiono i zamontowano dodatkowe wyposażenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej (system głośnomówiacy do sygnalizacji o zagrożeniu pożarowym, gaśnice). Opracowano dokumentację w zakresie zasad organizacji i warunków ewakuacji zbiorów muzealnych.*
- ✓ *Zakończenie prac związanych z instalacją klimatyzacji w przestrzeniach wystawienniczych i salach ekspozycyjnych w Ratuszu kazimierskim, pl. Wolnica 1 (ME***-0572-00000-1) – wydatkowano 700 000,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania wykonano układy klimatyzacyjne obsługujące pomieszczenia, magazyny, przestrzenie wystawiennicze i sale ekspozycyjne. Zamontowano na istniejących instalacjach 45 fabrycznie nowych jednostek klimatyzacyjnych i urządzeń wewnętrznych oraz 4 zewnętrzne agregaty chłodnicze. Wykonano wyrzutnie i czerpnie dachowe zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków. Zamontowano system sterowania wszystkimi jednostkami przez sterownik centralny z pomieszczenia portierni oraz podłączono urządzenia do sieci LAN/WiFi. Zastosowano aplikację pozwalającą na zdalną zmianę ustawień pracy jednostek układów klimatyzacyjnych.*
- ✓ *Modernizacja Pracowni Fotograficznej Muzeum (Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie) (ME***-0776-00000-1) – wydatkowano 90 000,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania zakupiono aparat fotograficzny pełnoklatkowy wraz z trzema obiektywami, 3 szt. lamp wyładowczych, 3 szt. modyfikatorów światła wraz z akcesoriami, kolumnę reprodukcyjną, system zawieszania teł, statyw łamany typu boom, wzornik kolorów oraz akcesoria do aparatu.*

- ✓ *Konserwacja 3D (ME***-0889-00000-1)* – wydatkowano 75 173,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania zakupiono i zamontowano nowoczesny sprzęt konserwatorski (w tym: skaner 3D, drukarkę 3D oraz stację roboczą do obsługi skanera 3D i drukarki 3D wraz z oprogramowaniem) do szybkiej i precyzyjnej rekonstrukcji brakujących elementów ubytków muzealiów.
- ✓ *Przygotowanie wniosku do programu FEM 2021-2027 dla zadania pod nazwą: RATUSZ w XXI wiek. Zabytkowe, nowoczesne, bezpieczne i dostępne Muzeum Etnograficzne w Krakowie (ME***-0891-00000-1)* – wydatkowano 75 000,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania opracowano wstępne założenia do dokumentacji projektowej obejmującej zmianę aranżacji wystawy stałej w Ratuszu oraz wnioszek aplikacyjny o dofinansowanie realizacji zadania z Funduszy Europejskich dla Małopolski na lata 2021-2027 (w tym: analizę finansową, konieczne informacje, materiały i załączniki).

Uzyskane przychody własne w kwocie 919 044,00 zł (w tym: przychody z tyt. rozliczenia amortyzacji 432 404,80 zł) pochodziły głównie ze sprzedaży biletów wstępu, sprzedaży wydawnictw. Muzeum zaprezentowało 1 wystawę stałą, 26 wystaw czasowych, zorganizowało 87 wydarzeń kulturalnych i konkursów, 807 przedsięwzięć edukacyjnych. W 2024 roku zakupiono 10 specjalistycznych skrzyń przeznaczonych do ewakuacji wyselekcjonowanych najcenniejszych zbiorów. Rozpoczęto weryfikację list eksponatów do ewakuacji, jak również usprawnienia procedur zabezpieczania eksponatów na wypadek sytuacji nadzwyczajnych. Konserwacja zachowawcza – 730 obiektów; konserwacja pełna – 21 obiektów, konserwacja ratunkowa – 113 obiektów, konserwacja prewencyjna – 6 876 obiektów. W ramach działalności edukacyjnej zrealizowano m.in. ferie zimowe 2024 – opracowano i zrealizowano program „FOTOferie w MEK” składający się z sobotnich warsztatów dla rodzin i warsztatów dla grup zorganizowanych (dostępnych na zamówienie), wakacje 2024 – opracowano program „W drogę! Wakacje w MEK” składający się z sobotnich warsztatów dla rodzin, sobotnich warsztatów rękodzielniczych dla dorosłych i młodzieży, spacerów fotograficznych dla dorosłych i młodzieży, gry miejskiej dla dorosłych i młodzieży, a także warsztatów i gry miejskiej dla grup zorganizowanych (dostępnych na zamówienie). W ramach programu „Być dla każdego 2024” – oferta dla osób z niepełnosprawnościami zorganizowano m.in.: warsztaty dla grup osób z niepełnosprawnością wzroku; słuchu; intelektualną; w spektrum autyzmu oraz

zorganizowano oprowadzania kuratorskie dostępne dla osób z niepełnosprawnościami wzroku i słuchu; otwarte spotkania ogrodnicze dostępne dla osób z niepełnosprawnościami intelektualną, wzroku i ruchu. Przeprowadzono długofalowy program edukacyjny dla dzieci i młodzieży z trudnościami w funkcjonowaniu społecznym pn.: „Kolekcja emocji”, realizowany we współpracy z Oddziałem Klinicznym Psychiatrii Dorosłych, Dzieci i Młodzieży Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie. Opracowano i zrealizowano 2 cykle warsztatów dla stałych grupy terapeutycznych złożonych z osób z niepełnosprawnością intelektualną. Muzeum organizowało wydarzenia własne lub włączało się do cyklicznych przedsięwzięć organizowanych na poziomie lokalności, miasta, województwa i kraju. W 2024 r. realizowano projekt pn.: „Małopolska. Krajobraz i ludzie” – zadanie służyło wykorzystaniu potencjału kulturowego Muzeum w relacji z lokalnymi społecznościami oraz samorządem miejskim i regionalnym, co przyczynia się do budowania przez Muzeum pozycji ważnego aktora procesu społecznościowego kształtowania krajobrazu kulturowego miasta/regionu. Zadanie składa się strukturalnie z dwóch stałych komponentów (*kulturowe zagospodarowywanie przestrzeni publicznej w regionie, wspieranie kapitału społecznego oraz rozwój kompetencji Muzeum służących współpracy z regionem*). Koszty działalności Muzeum przedstawiają się następująco: gromadzenie zbiorów muzealnych – 757 272,61 zł, opracowanie zbiorów muzealnych – 2 836 911,52 zł, zabezpieczenie zbiorów muzealnych – 350 508,98 zł, udostępnianie wystaw stałych – 2 468 428,96 zł, udostępnianie wystaw czasowych – 1 389 248,33 zł, organizowanie wydarzeń kulturalnych i konkursów – 516 125,55 zł, działalność edukacyjna – 1 387 819,89 zł, remonty – 186 666,47 zł.

3. Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie – otrzymało dotację w wysokości 8 490 903,00 zł, co stanowiło 99,92% planu wynoszącego 8 498 072,00 zł, w tym zaplanowano dotację na zadania:

✓ bieżąco – inwestycyjne pn.: *Heksagon - "Z wiatrem i pod wiatr - lotnictwo cywilne"* wystawa stała w Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie - etap I (MLP**-0577-00000-1) – wydatkowano 82 260,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania zaplanowanego w formule „zaprojektuj i wykonaj” uzupełnionego o zakup elementów wyposażenia edukacyjnego i technicznego, przeprowadzono postępowanie przetargowe na wybór wykonawcy wystawy i wykonawcy kontentu multimedialnego oraz zakupiono wyposażenie edukacyjne (10 szt. modeli 3D

samolotów w skali 1:32 oraz 7 szt. tabletów). Realizowano usługę świadczoną przez Inwestora Zastępczego oraz obsługę prawną. Prowadzono wsparcie merytoryczne przygotowania i realizacji wystawy w hangarze Heksagon. Planowany termin zakończenia zadania – 2025 r.

- ✓ inwestycyjne pn.: *Ogrodzenie terenu nowo wybudowanego hangaru Heksagon oraz powstałej nowej przestrzeni ekspozycyjnej i zintegrowanie jej z obecnym ogrodzeniem terenu Muzeum Lotnictwa Polskiego (MLP**-0578-00000-1)* – wydatkowano 718 120,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania opracowano kosztorys inwestorski oraz przeprowadzono postępowanie przetargowe na wykonawcę robót budowlanych. Zrealizowano budowę ogrodzenia wraz z rozbiórką obiektu (ruin budynku stróżówki, składu węglowego), montażem bram i furtek, zagospodarowaniem terenu (w tym: oczyszczenie mechaniczne powierzchni płyty, wywóz ziemi i gruzu, uzupełnienie ubytków płyty hangarowej i przedhangarowej oraz prace ziemne). Zapewniono usługę prawną, nadzór inwestorski oraz wykonano tablicę informacyjną.
- ✓ inwestycyjne pn.: *Budowa parkingu dla zwiedzających - II etap (MLP**-0726-00000-1)* – wydatkowano 180 167,40 zł, tj. 100,00% planu wynoszącego 180 168,00 zł. W ramach prac budowlanych zrealizowano nawierzchnię z betonu nawierzchniowego (613 m²), dostawę i montaż szlabanu oraz fundamenty. Zamontowano elementy małej architektury (donice betonowe 6 szt., ławki 4 szt., kosze 2 szt.) oraz wykonano instalacje monitoringu wizyjnego i konstrukcję tablicy informacyjnej. W ramach inwestycji zapewniono obsługę inspektora nadzoru inwestorskiego.
- ✓ inwestycyjne pn.: *Zakup skrzyń do ewakuacji zbiorów (MLP**-0784-00000-1)* – wydatkowano 37 932,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania zakupiono 4 skrzynie aluminiowe o wymiarach 1200 x 800 x 510 mm oraz 8 zestawów kół ClipOn skrętnych do skrzyń wraz z systemem do przechowywania zbiorów w postaci szaf archiwizacyjnych na rysunki, mapy, plakaty i dokumentację techniczną o formacie A0 (4 szt.) oraz A1 (1 szt.).

Muzeum osiągnęło przychody własne w kwocie 6 414 943,26 zł (w tym: przychody z tyt. rozliczenia amortyzacji 2 425 699,51 zł). Muzeum udostępniło 11 wystaw stałych, 14 wystaw czasowych, zorganizowało 55 wydarzeń kulturalnych oraz 350 wydarzeń edukacyjnych. Liczba uczestników ogółem (wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, wystaw czasowych i stałych) wyniosła 278 584 osoby. W ramach

gromadzenia zbiorów w 2024 r. pozyskano 176 szt. muzealiów oraz 2 049 szt. archiwaliów, opracowano 3 648 szt. obiektów muzealnych, w tym: 651 szt. muzealiów, 2 049 szt. archiwaliów, 948 szt. zbiorów bibliotecznych, natomiast zbiory biblioteczne zwiększyły się o 129 książek pochodzących z zakupów, 768 książek pochodzących z darowizn, 12 instrukcji lotniczych, 37 czasopism pochodzących z darowizny oraz 2 czasopisma pochodzące z zakupu. W ramach bieżącej konserwacji i naprawy eksponatów wykonano prace remontowe przy 6 eksponatach (szybowiec SZD-9 bis Bocian 1A, szybowiec Swift S-1, samolot CSS-13 wersja sanitarna, szybowiec SZD-12 Mucha 100, samolot Albatros B II, samolot PZL-106 Kruk). Prace obejmowały demontaż, czyszczenie, naprawę uszkodzonych elementów, dorabianie brakujących elementów oraz malowanie i montaż. W dalszym ciągu prowadzone były prace przy budowie repliki samolotu RWD-8. W ramach zadania *Renowacja kolekcji unikatowych szybowców Muzeum Lotnictwa Polskiego – etap II: IS-1 Sęp bis, IS-C Żuraw i SZD-10 bis Czapla* przeprowadzono działania konserwatorskie i restauratorskie niezbędne do zachowania i odnowienia zabytkowej substancji jednych z najstarszych zachowanych unikatowych szybowców produkcji polskiej: IS-1 Sęp bis, SZD-10 bis Czapla oraz IS-Żuraw. Zadanie wpisuje się w szerszy projekt Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie renowacji całej posiadanej kolekcji szybowcowej w związku z zaplanowaną nową wystawą stałą „Z wiatrem i pod wiatr – lotnictwo cywilne”. Na potrzeby tej ekspozycji Muzeum wybudowało nową halę ekspozycyjną wzorowaną na historycznym hangarze nr 5 tzw. „zachodniej grupy hangarów” lotniska Rakowice-Czyżyny (jedyna ocalała ściana dawnego hangaru została zabezpieczona i wkomponowana w nowe założenie) – oddanie wystawy stałej planowane jest na III kw. 2025 r. W obrębie działalności edukacyjnej zrealizowano 350 przedsięwzięć edukacyjnych, zorganizowano m.in.: warsztaty edukacyjne (warsztaty i lekcje muzealne poświęcone różnej tematyce związanej z lotnictwem i historią, dla różnych grup wiekowych, połączone z konkursami z nagrodami. W ramach zadania zrealizowano *Odlotowe Ferie* – lotnicze półkolonie dla dzieci; warsztaty Aerolabulatorium, na których dzieci poznawały podstawowe statki powietrzne, takie jak szybowce, samoloty, śmigłowce czy balony oraz dowiadują się, dlaczego one latają; zajęcia poświęcone tematyce inżynierii lotniczej „Inżynieria lotnicza”; warsztaty dla dzieci, na których składane są drewniane modele samolotów i śmigłowców „Warsztaty modelarskie”; Odlotowe Mikołajki – specjalne zajęcia dla uczniów klas szkół podstawowych i średnich

organizowane 6 grudnia w Muzeum. W okresie sprawozdawczym stworzono wydawnictwo okolicznościowe – monografię – z okazji 80. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego i wielkiej akcji polskich załóg Eskadry 1 585 niosących pomoc walczącej Warszawie. Osobnym elementem zadania była publikacja 3 zeszytów – monografii, poświęconych wybranym statkom powietrznym z kolekcji Muzeum – szybowiec Salamandra, szybowiec Sroka i samolot PWS-26. Zrealizowano także wydanie rocznika muzealnego – drugiej edycji periodyku sprawozdawczo-źródłowego obejmującego działalność merytoryczną, administracyjną i inwestycyjną instytucji, jaką jest Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie. W założeniach redakcyjnych ma to być corocznie publikowane opracowanie ukazujące najważniejsze pola aktywności Muzeum i źródło danych na jego temat. Dodrukowana została monografia z okazji 60-lecia Muzeum Lotnictwa Polskiego (wydawnictwo z roku 2023). W roku 2024 obchodzono 90 rocznicę pewnego niezwykłego wyczynu lotniczego dokonanego przez Polaków, braci Bolesława i Józefa Adamowiczów. Dokonanie to pozostaje do dzisiaj nieco w cieniu innych polskich sukcesów lotniczych z okresu 20 – lecia międzywojennego, takich jak zwycięstwo Żwirki i Wigury w zawodach Challenge w roku 1932 czy zwycięstwo Jerzego Bajana i Gustawa Pokrzywki w kolejnej edycji zawodów Challenge w roku 1934. Z tego powodu Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie postanowiło opowiedzieć zwiedzającym o przelocie braci Adamowiczów nad północnym Atlantykiem w roku 1934, oraz przybliżyć sylwetki tych dwóch mężczyzn, o wielkim lotniczym marzeniu, którzy pomimo małego doświadczenia w pilotażu, mieli w sobie dość "wariactwa", by postawić wszystko na jedną kartę i spróbować je zrealizować. Program obejmował organizację warsztatów modelarskich dla rodzin i seniorów, grę terenową, pokaz mody historycznej, a także stworzenie okolicznościowego wydawnictwa towarzyszącego „Ben & Joe nad Atlantykiem. 90. rocznica przelotu braci Adamowiczów z Ameryki do Polski”. Projekt miał na celu zwrócenie uwagi odbiorców na wielkie czyny naszych rodaków, które z różnych powodów, nie zaistniały w społecznej świadomości, oraz na przykładzie braci Adamowiczów, pokazać, że mając chęć, determinację i wiarę we własne możliwości można dokonać rzeczy, które mogłyby się wydawać niemożliwe do osiągnięcia. W ramach zadania zrealizowano 4 warsztaty, 2 wydarzenia (grę terenową i pokaz mody historycznej) oraz 1 pozycję wydawniczą. Koszty działalności Muzeum przedstawiają się następująco: gromadzenie zbiorów muzealnych – 174 419,57 zł, opracowanie zbiorów

muzealnych – 1 555 089,79 zł, zabezpieczenie zbiorów muzealnych – 2 434 096,39 zł, udostępnianie wystaw stałych – 5 298 444,45 zł, udostępnianie wystaw czasowych – 1 024 522,16 zł, organizowanie wydarzeń kulturalnych i konkursów – 1 374 240,97 zł, działalność edukacyjna – 980 288,35 zł, remonty – 386 756,73 zł.

4. Muzeum Ziemi Tarnowskiej otrzymało dotację w kwocie 12 305 566,05 zł, tj. 99,91% planu wynoszącego 12 317 235,00 zł, w tym zaplanowano dotację na zadania inwestycyjne pn.:

- ✓ *Rewaloryzacja, konserwacja i rozszerzenie publicznych funkcji Muzeum Zamek w Dębnie (MZT**-0459-00000-1)* – wydatkowano 628 596,85 zł, tj. 100,00% planu wynoszącego 628 597,00 zł. W ramach zadania dokonano wyboru oraz podpisano umowy z wykonawcami dokumentacji projektowej i dokumentacji aplikacyjnej. Dokonano odbioru opracowanych dokumentacji oraz złożono wnioski o dofinansowanie realizacji zadania z Funduszy Europejskich dla Małopolski na lata 2021-2027. Zrealizowano etap przygotowania zadania inwestycyjnego.
- ✓ *Opracowanie dokumentacji technicznej dla tarnowskiego Ratusza w ramach zadania pn.: Awaryjne działania naprawcze przy budynku tarnowskiego Ratusza (MZT**-0573-00000-1)* – wydatkowano 20 782,00 zł, tj. 98,96% planu wynoszącego 21 000,00 zł. W ramach zadania przeprowadzono procedurę wyłonienia wykonawcy, podpisano umowę, opracowano dokumentację techniczną (w tym ekspertyzę techniczną związaną z zawilgoceniem budynku) oraz dokonano protokolarnego odbioru prac. Zakres rzeczowy został zrealizowany w całości, niepełne wykonanie finansowe wynika z oszczędności powstałych na zadaniu.
- ✓ *Konserwacja pokrycia dachu Dworu w Dołędze (gont) (MZT**-0574-00000-1)* – wydatkowano 37 000,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania przeprowadzono procedurę wyłonienia wykonawcy robót i podpisano umowę. Wykonano prace polegające na czyszczeniu i konserwacji pokrycia dachu budynku dworu zlokalizowanego w Dołędze i dokonano protokolarnego odbioru prac.
- ✓ *Montaż systemów zabezpieczeń elektronicznych (SSP, SSWiN i CCTV) w Muzeum Wincentego Witosa w Wierzchosławicach (MZT**-0575-00000-1)* – wydatkowano 198 549,20 zł, tj. 94,55% planu wynoszącego 210 000,00 zł. W ramach zadania przeprowadzono postępowanie przetargowe na wybór wykonawcy systemów. Wykonano systemy zabezpieczeń elektronicznych, sprawowano nadzory nad prowadzonymi pracami oraz dokonano protokolarnego odbioru wykonanych robót.

Zakres rzeczowy został zrealizowany w całości, niepełne wykonanie finansowe wynika z oszczędności powstałych na zadaniu.

- ✓ *Zakup systemu ekspozycyjnego dla Muzeum Ziemi Tarnowskiej (MZT**-0748-00000-1)* – wydatkowano 66 000,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania zrealizowano procedurę przetargową oraz zakupiono i zamontowano system ekspozycyjny składający się z gablot ściennych – 2 szt., mobilnych – 5 szt., mobilnego ekspozytora, modułowej ściany mobilnej, naściennego systemu do zawieszania obrazów/grafik, oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego gablot oraz akcesoriów do gablot. Dokonano protokolarnego odbioru zakupionego systemu.

Muzeum uzyskało przychody własne w wysokości 926 749,28 zł, (w tym: przychody z tyt. rozliczenia amortyzacji 117 677,92 zł) pochodzące m.in. ze sprzedaży biletów i wydawnictw. Muzeum oprócz 10 ekspozycji stałych, udostępniło 26 wystaw czasowych – 4 wystawy stanowiące kontynuację wystaw zainaugurowanych w roku poprzednim oraz 22 nowe ekspozycje. Rozpoczęto przygotowywania do 2 wystaw, które zostaną otwarte w 2025 r., zorganizowało 58 wydarzeń kulturalnych i konkursów oraz 713 spotkań w ramach działalności edukacyjnej, w ramach lekcji muzealnych. Oddziały i filia Muzeum Ziemi Tarnowskiej dysponują szeroką gamą zróżnicowanych i atrakcyjnych zajęć edukacyjnych. Działalność w tym zakresie stanowi jedną z najistotniejszych dla instytucji. Oferta była na bieżąco poddawana ewaluacji, wypracowywano nowe propozycje odpowiadające zaistniałemu zapotrzebowaniu ze strony różnych grup odbiorców. W ramach działalności kulturalnej przygotowano imprezy kulturalne m.in.: „Nośniki pamięci” – oprowadzanie kuratorskie, „Międzynarodowa Noc Muzeów”, „Miniatury w zbiorach Muzeum Ziemi Tarnowskiej – oprowadzanie kuratorskie”, Konkurs „Malowana Chata”, „Jubileusz 40-lecia Muzeum Etnograficznego”, „Dni Otarte Funduszy Europejskich”. We współpracy z innymi instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami Muzeum brało udział w organizacji rozmaitych imprez integrujących lokalną społeczność, będących okazją do twórczego i przyjemnego spędzenia wolnego czasu, m.in.: „Muzealny Salon III Wieku” (styczeń–październik 2024) – cykl spotkań z interesującymi osobami (naukowcy, podróżnicy) mający na celu aktywizację seniorów, dla których Muzeum stanowi przestrzeń kulturalno-kreatywną. Organizator: Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Akademii Tarnowskiej – odbyły się 4 spotkania; „Skrzydlaty Tarnów” – wydarzenie odwołujące się do obchodzonej w 2024 roku 80. rocznicy Akcji III Most oraz szeroko pojętych tradycji lotniczych ziemi tarnowskiej.

Podczas dwudniowej imprezy zaprezentowano wystawę planszową „Skrzydlaty Tarnów”, odbyły się prelekcje popularnonaukowe nt. lokalnych epizodów lotniczych, pokaz filmu „Kurier”, a także miał miejsce festyn lotniczy z udziałem klubu balonowego, grup rekonstrukcji historycznej, stowarzyszeń lotniczych i współczesnego wojska (m.in. przeloty samolotów, pokazy balonowe). W trakcie pikniku realizowano działania edukacyjne, warsztatowe, przeprowadzono gry edukacyjne. Miejsce realizacji: Centrum Sztuki Mościce. Współorganizacja: Centrum Sztuki Mościce, Muzeum Lotnictwa w Krakowie; „Festiwal Kultury Wrażliwej” – wydarzenie ukierunkowane na tworzenie otwartej oferty kulturalnej instytucji województwa małopolskiego (w którego organizacje włączyły się 24 instytucje kultury w 13 miejscowościach). W jego trakcie zaprezentowano wystawę Stanisława Kmiecika – artysty z niepełnosprawnością malującego stopami, odbyły się inkluzywne warsztaty malarskie, zaś osoby z niepełnosprawnością mogły zwiedzić wystawę stałą oddziału oraz wziąć udział w dedykowanym zwiedzaniu z przewodnikiem; „Tu się zaczęło” – wydarzenie o charakterze happeningu (rekonstrukcja historyczna), którego celem było przypomnienie momentu i okoliczności wybuchu zrywu niepodległościowego, który pozwolił aby Tarnów stał się w 1918 r. pierwszym niepodległym miastem na ziemiach polskich. Uczestnicy mieli ponadto możliwość nocnego zwiedzenia oddziału. W ramach tarnowskich obchodów uroczystości: „Pierwsze Niepodległe” – Dzień Pamięci o Zwycięskim Zrywie Niepodległościowym oraz XII Festiwalu Niepodległości; „Regionalny Konkurs na Pisanek Ludową i Plastykę Obrzędową związaną z okresem Wielkanocy” – 33. edycją skierowanego do dzieci, młodzieży oraz dorosłych twórców, Konkursu plastycznego tematycznie związanego z okresem wielkanocnym – zwieńczeniem wydarzenia był kiermasz wielkanocny; „Kwartalne spotkania przy napojach” – cykliczne spotkania skierowane do lokalnej społeczności połączone z koncertami, wernisażami, innymi działaniami, zakończone degustacją przypisanych dla danej pory roku napojów (Wiosenne Spotkania przy Kawie – w programie wydarzenia znalazł się fortepianowy koncert krakowskiej artystki Anny Dziedzic oraz wernisaż wystawy: „Droga do świętości” – twórczość Moniki Koczwały; Letnie Spotkania przy Winie – w trakcie spotkania odbył się wernisaż wystawy „Fotografia w szlachebnym stylu”, a także występ muzyczny Tadeusza Aprijsy i Waldemara Pączka (utwory autorskie), uczestnicy mieli również możliwość zapoznać się z produktami małopolskich winnic. Inni współorganizatorzy: Wojnickie Towarzystwo Fotograficzne Fotum oraz

EnoTarnowskie; Jesienne Spotkania przy Herbacie – uczestnicy, poza degustacją aromatycznych herbat, mogli wysłuchać koncertu poezji śpiewanej i pieśni patriotycznych: „Polski wrzesień” w wykonaniu Wojciecha Wojnarowskiego, a także wziąć udział w wernisażu wystawy Beaty Olszewskiej „Dwie przestrzenie”; Zimowe Spotkania przy Miodzie – na program wydarzenia złożył się koncert muzyki kompozytorów polskich „Wysła Burzycka” w wykonaniu Karoliny Augustyn (sopran) i Oleny Pavlovej (fortepian), a także spotkanie z pszczelarzem Piotrem Noskiem i zielarzem Arkadiuszem Ciołkowskim przybliżające tajniki pszczelarstwa i ziołolecznictwa. Muzeum od lat kontynuuje proces ewidencjonowania zbiorów w formie elektronicznej, w 2024 roku przygotowano 2 104 nowe rekordy (tj. założona karta w systemie MONA spełniająca standard określony obowiązującymi przepisami z zakresu ewidencjonowania zbiorów muzealnych m.in. posiadająca nazwę i/lub tytuł, rodzaj, określone cechy charakterystyczne, autora lub twórcę, czas powstania, tworzywo, technikę, gabaryty, lokalizację, opis fizyczny, stan zachowania, a także dysponująca dokumentacją fotograficzną). Prowadzono prace naukowo-badawcze, uczestniczono w konferencjach, redagowano publikacje naukowe. Ogólna liczba uczestników wynosiła 121 165. Koszty działalności Muzeum przedstawiają się następująco: gromadzenie zbiorów muzealnych – 508 704,36 zł, opracowanie zbiorów muzealnych – 901 899,56 zł, zabezpieczenie zbiorów muzealnych – 6 167 449,56 zł, udostępnianie wystaw stałych – 1 811 387,99 zł, udostępnianie wystaw czasowych – 676 481,27 zł, organizowanie wydarzeń kulturalnych i konkursów – 546 259,87 zł, działalność edukacyjna – 1 081 222,84 zł.

5. Muzeum Ziemi Sądeckiej, otrzymało dotację w wysokości 15 622 740,42 zł, tj. 99,94% planu wynoszącego 15 631 660,00 zł, w tym na zadania:
- ✓ bieżąco-majątkowe pn.: *Małopolski dwór - "zielona" odnowa i odbudowa zabytków oraz adaptacja dla nowych funkcji społeczno-gospodarczych (MZS**-0462-00000-1)* – wydatkowano 509 956,68 zł, tj. 100,00% planu wynoszącego 509 957,00 zł. Projekt partnerski. W ramach zadania translokacji i adaptacji drewnianego dworu wykonano dokumentację projektową (w tym: opracowano koncepcję, wykonano projekt budowlany translokacji obiektu, projekt techniczno – wykonawczy wielobranżowy). Prowadzono obsługę prawną, prace wsparcia projektu oraz nadzór archeologiczny i autorski. Ponadto opracowano dokumentację aplikacyjną, analizę popytu, przygotowano program kulturowy wraz z umową partnerską dla projektu oraz opracowania studialne i studium

wykonalności. Przygotowano plan promocyjno –marketingowy. Zrealizowano etap przygotowania zadania inwestycyjnego w ramach aplikowania o dofinansowanie realizacji projektu partnerskiego z Funduszy Europejskich dla Małopolski na lata 2021-2027.

- ✓ inwestycyjne pn.: *Budowa zespołu pracowni konserwatorskich i zaplecza magazynowego w Sąddeckim Parku Etnograficznym - aktualizacja i opracowanie dokumentacji projektowej (MZS**-0579-00000-1)* – wydatkowano 57 542,40 zł, tj. 93,75% planu wynoszącego 61 380,00 zł. W ramach zadania opracowano projekt budowlany i wykonawczy:
 - konstrukcji i architektury (przeprojektowano w części dotyczącej bryły budynku, ścian, stropu, elewacji i dachu),
 - zagospodarowania terenu (zaktualizowano),
 - sieci i przyłączy energetycznych, wodociągowych, kanalizacji sanitarnych, teletechnicznych i gazowych.

Wykonano przedmiary robót, kosztorysy inwestorskie, specyfikację techniczną, projekt wyposażenia wraz z wyceną oraz wizualizację projektu. Złożono wniosek o uzyskanie pozwolenia na budowę oraz wniosek o pozwolenie konserwatorskie.

- ✓ inwestycyjne pn.: *Wykonanie klimatyzacji w Gmachu Głównym (MZS**-0580-00000-1)* – wydatkowano 102 300,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania dostarczono, zamontowano i uruchomiono nowoczesne agregaty zewnętrzne i wewnętrzne w celu utrzymania odpowiedniej temperatury w pomieszczeniach obiektu. Do zamontowania zestawów klimatyzacyjnych użyto materiałów montażowych (rur miedzianych w otulinie chłodniczej, przewodów zasilająco-sterujących, rur skroplin, koryt pcv, uchwytów agregatu z kotwami mocującymi, instalacji freonowej zasilająco-sterującej i odprowadzającej skropliny).
- ✓ inwestycyjne pn.: *Zakup samochodu do przewozu eksponatów (MZS**-0590-00000-1)* – wydatkowano 214 723,34 zł, tj. 97,69% planu wynoszącego 219 805,00 zł. W ramach zadania zakupiono samochód ciężarowo-osobowy dostosowany do przewozu 9 osób, posiadający przestrzeń ładunkową o długości do 4 metrów oraz wysokości do 1,95 metrów, wyposażony w system mocowań do transportu eksponatów.
- ✓ inwestycyjne pn.: *Modernizacja Systemów Sygnalizacji Pożaru w obiektach Muzeum Ziemi Sąddeckiej (MZS**-0745-00000-1)* – wydatkowano 119 200,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania wykonano:

- modernizację systemu sygnalizacji pożarowej w Muzeum Nikifora w Krynicy – Zdrój w zakresie demontażu sprzętu oraz montażu nowych urządzeń i czujek (centrałki CSP, 2 szt. akumulatorów bezobsługowych, 39 szt. gniazd do samoczynnych ostrzegaczy pożarowych, 1 szt. czujki temperatury nadmiernych różnic, 38 szt. czujek optycznych dymu, 3 szt. ręcznych ostrzegaczy pożaru, 3 szt. sygnalizatorów optycznych) wraz z uruchomieniem, pomiarami linii dozorowych i testowaniem oprogramowania systemu alarmowego oraz opracowaniem dokumentacji powykonawczej.
- montaż przycisku pożarowego w budynku Galerii Marii Ritter w Nowym Sączu wraz z opracowaniem projektu powykonawczego instalacji sygnalizacji alarmu pożaru (SAP),
- modernizację systemu sygnalizacji pożarowej na terenie Sądeckiego Parku Etnograficznego w Nowym Sączu, w tym zasilania do centrali CSP i SSP oraz montaż sygnalizatorów akustycznych wraz z osprzętem oraz opracowaniem dokumentacji powykonawczej.

Przychody własne w kwocie 3 197 565,84 zł (w tym: przychody z tyt. rozliczenia amortyzacji 1 339 062,08 zł) pochodziły głównie ze sprzedaży biletów i wydawnictw. W okresie sprawozdawczym Muzeum zorganizowało 44 wystawy stałe (w 7 oddziałach i filiach Muzeum, wydano 10 wydawnictw, siedem o charakterze przewodnika, dwa o charakterze popularnonaukowym oraz album. W ramach zadania zrealizowano wydanie drugiego tomu albumu pt. Bolesław Barbacki – malarstwo, publikacja poświęcona twórczości wybitnego sądeckiego artysty malarza, społecznika i patrioty. W wydawnictwie zostało zamieszczonych 12 tekstów wybitnych historyków sztuki zaprezentowanych zostało 144 nowych nigdy dotąd niepublikowanych wspaniałych dzieł. Publikacja zawiera twórczość B. Barbackiego, które prezentowane są w Muzeum Ziemi Sądeckiej), 26 wystaw czasowych (w tym 4 kontynuacje), realizowane zarówno jako formy samodzielne jak i elementy składowe większych przedsięwzięć (konkursów, konferencji, projektów), 422 wydarzenia kulturalne i konkursy (w tym: 45 imprez, 4 konkursy, 369 pokazów, 3 koncerty, 1 konferencja/seminarium). W ramach plenerowych form etnograficzno – folklorystyczno – edukacyjnych w sądeckim parku etnograficznym przeprowadzono 270 form, m.in.: „Niedziela Palmowa”; „Rozpoczęcie sezonu w SPE”; Ogólnopolskie Seminarium Naukowe”; „Impreza edukacyjna”; „Dni Otwarte Funduszy Europejskich”; „Dni Architektury Drewnianej”, w ramach których oferta Muzeum

wzbogacona była o dodatkowe wydarzenia kulturalne. Muzeum zorganizowało wraz z Fundacją Art Forum w Krakowie w ramach I Nowosądeckiego Festiwalu Muzycznego koncert w Kościele Ewangelickim ze Stadel w Sądeckim Parku Etnograficznym oraz imprezę współorganizowaną pn. "Dzień Nowosądecki Krakowski Festiwal Akordeonowy. W ramach projektu „Rewitalizacja tradycyjnych, ginących zawodów wiejskich i małomiasteczkowych w Sądeckim Parku Etnograficznym i Miasteczku Galicyjskim” kontynuowano wieloletni projekt w Sądeckim Parku Etnograficznym oraz w jego filii Miasteczku Galicyjskim polegający na cyklicznej, okresowej prezentacji tradycyjnego rzemiosła i sztuki ludowej w zakresie: kowalstwo, ciesielstwo, młynarstwo, stolarstwo, tkactwo, szewstwo, hafciarstwo, plastyka obrzędowa, wypiek chleba, garncarstwo, krawiectwo oraz prezentacji XIX-wiecznych zawodów: fotografa, zegarmistrza. Uruchomienie całorocznej prezentacji przebiegało z wykorzystaniem istniejącego już w SPE zaplecza typu: warsztat: szewski, tkacki, stolarsko – kołodziejski, obiekty tradycyjnego przemysłu ludowego: foluszu, tartaku i młyna. Realizowany projekt z jednej strony zapewniał rewitalizację umiejętności w zakresie tradycyjnych zawodów wiejskich i małomiasteczkowych, z drugiej strony poprzez wykorzystanie tych umiejętności realizował aspekt edukacyjny i poznawczy dla młodego pokolenia odwiedzającego ekspozycje muzealne. Ponadto realizacja projektu w wypracowanej dotychczas formule istotnie wspomagała organizację udostępniania ekspozycji przy ciągle zbyt niskim zatrudnieniu obsługi w stosunku do istniejących w tym zakresie potrzeb, szczególnie w sezonie letnim. Natomiast w plenerowych formach historyczno – edukacyjnych w miasteczku galicyjskim zrealizowano 135 formy, m.in.: Impreza plenerowa „Pokazy i wystawki jarmarczne”, „Międzynarodowy Festiwal „Święto kawy”, „Święta narodowe w Miasteczku Galicyjskim”; „Inne projekty własne lub partnerskie oraz okolicznościowe wydarzenia artystyczne” – imprezy współorganizowane z instytucjami zewnętrznymi lub partnerskimi instytucjami kultury: „Run for a smile”, „Echo Trombity”, „Biesiada Karpacka”, „Dzień Nowosądecki Krakowski Festiwal Akordeonowy”, „Festyn rowerowy”, „Małopolska Karpaty Offer – Międzynarodowy Multimedialny Festiwal Sztuki”, „Światowy Dzień Pszczół”, „Polski Dzień Pszczół”, „Jarmark św. Małgorzaty”. W zakresie działalności edukacyjnej oferta edukacyjna dotyczyła różnorodnych dziedzin kultury materialnej jak i duchowej (sztuka, plastyka, muzyka, wiedza historyczna, tradycja, obrzędy). Miała interdyscyplinarny charakter i szerokie spektrum tematyczne. Zrealizowane formy

edukacyjne organizowano w przestrzeni muzealnej, we wnętrzach Miasteczka Galicyjskiego i jego bezpośrednim otoczeniu, Sądckim Parku Etnograficznym, Galerii Marii Ritter, Domu Gotyckim, Muzeum Pienińskim w Szlachtovej, Muzeum Lachów Sądckich w Podegrodziu, Gmachu Głównym oraz Muzeum Nikifora w Krynicy-Zdroju. Zrealizowane formy – łącznie 659 form m.in.: Lekcje muzealne (410 lekcji/warsztatów, w tym zajęcia dla osób niepełnosprawnych – 24), 102 pozostałe formy edukacyjne oraz 127 formy – inne projekty edukacyjne i inne wydarzenia o charakterze edukacyjnym. Natomiast w ramach działalności promocyjno-reklamowej podejmowane działania dotyczyły obszarów: identyfikacji potrzeb kulturalnych odbiorców oferty (badania marketingowe), public relation, reklamy zewnętrznej, reklamy w mediach tradycyjnych, reklamy w mediach elektronicznych, reklamy bezpośredniej, ambient marketingu. W realizacji działań wykorzystywane były stałe nośniki promocji i reklamy takie jak: zaproszenia, plakaty, ulotki i banery, spoty reklamowe, transmisje w regionalnych mediach wydarzeń kulturalnych organizowanych przez Muzeum, przy czym część działań promocyjnych była również realizowana przez partnerów medialnych w sposób bezkosztowy. Działalność promocyjno-reklamowa organizowana była także poprzez wybrane nieodpłatne formy oferty kulturalno-edukacyjnej lub z biletem promocyjnym, których głównym lub współlistniejącym zasadniczym przesłaniem było dotarcie do klienta z informacją i prezentacją zasobów Muzeum celem pozyskania w przyszłości klienta z różnych grup docelowych: dzieci, młodzież, dorosłych, mieszkańców regionu, turystów, rodziny wielopokoleniowe, mieszkańców obszaru transgranicznego (pogranicze polsko-słowackie). W ramach zadania prowadzone były w szerokim zakresie działania promocyjno-reklamowe związane z wprowadzeniem nowej nazwy instytucji kultury Muzeum Ziemi Sądckiej. Koszty działalności Muzeum przedstawiają się następująco: gromadzenie zbiorów muzealnych – 441 182,30 zł, opracowanie zbiorów muzealnych – 1 668 201,81 zł, zabezpieczenie zbiorów muzealnych – 783 566,43 zł, udostępnianie wystaw stałych – 11 448 415,29 zł, udostępnianie wystaw czasowych – 764 718,90 zł, organizowanie wydarzeń kulturalnych i konkursów – 925 075,86 zł, działalność edukacyjna – 505 993,81 zł, remonty – 782 979,56 zł.

6. Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem – otrzymało dotację w kwocie 10 758 293,00 zł, tj. 100,00% planu, w tym na zadania:

- ✓ inwestycyjne pn.: *Remont mostu przy willi Koliba (MT***-0576-00000-1)* – wydatkowano 396 862,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania opracowano dokumentację projektową remontu mostu wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę. Zrealizowano prace budowlane i konstruktorskie (tj. drewnianą okładzinę stalowej konstrukcji, nawierzchnię drewnianą, balustrady). Wykonano bramę, system dostępności do willi Koliba, przyłącze energetyczne oraz system bezpieczeństwa. Prowadzono prace wsparcia inwestycji, usługę pełnienia nadzoru inwestorskiego.
- ✓ bieżące pn.: *Zakup sprzętu do utrzymania czystości w budynkach Muzeum Tatrzańskiego (MT***-0753-00000-1)* – wydatkowano 36 216,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania zakupiono: urządzenie jednotarczowe – szorowarka do podłóg 1 szt.; odkurzacz ekstrakcyjny/piorący na sucho i na mokro; profesjonalny odkurzacz do zanieczyszczeń suchych; zestaw do mycia okien.; kije teleskopowe, HEN 100 Henry Quick – pionowy odkurzacz bezprzewodowy, Numatic – Wózek serwisowy - dwuwiaderkowy, odkurzacz ogrodowy spalinowy: dmuchawa do liści i śniegu; SC3 Parownica karcher Deluxe; WVP 10 Adv Myjka do okien; K7 Premium - Myjka ciśnieniowa; T7 Plus T-Racer urządzenie do czyszczenia; WRE 18-55 Wycinarka bateryjna do chwastów; SG 4/2 Classic Urządzenie Parowe; Pureon PU20 mop plus odkurzacz + bateria do PUR ON PU20, blue star 0,2 l z pipetą.
- ✓ inwestycyjne pn.: *Uzupełnienie prac budowlanych i inwestycyjnych przy budynku Palace (MT***-0754-00000-1)* – wydatkowano 198 000,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania zrealizowano remont budynku stróżówki przy Muzeum Palace (w tym: izolację przeciwwilgociową oraz termiczną, instalację elektryczną, wentylację grawitacyjną nawiewno - wywiewną, ściany, sufit, posadzkę, stropodach wraz z oryinnowaniem) oraz zagospodarowanie terenu (w tym: dołożono nawierzchnię posadzek zewnętrznych od strony północnej budynku, wyremontowano wejście główne, zrealizowano drenaż wraz z przyłączem do studni chłonnej). Dokonano zabezpieczenia szklanego historycznych ścian w sali edukacyjnej (dwie ściany) i w strefie wypoczynku (fragment ściany) oraz wykonano kraty okienne zabezpieczające poziom -1 Muzeum Palace. Zamontowano dodatkowe czujki dymu, kamery i kontraktory. Zakupiono tablice informacyjną kompatybilną ze wszystkimi filiami Muzeum, system do streamingu, sterowniki do dźwięku i obrazu oraz nawilżacze i osuszacze.

- ✓ inwestycyjne pn.: *Przygotowanie wniosku aplikacyjnego do programu FEnIKS na projekt pn. Utworzenie Muzeum Taternictwa i Narciarstwa (MT***-0755-00000-1)* – wydatkowano 79 311,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania opracowano kompletną dokumentację projektową i złożono wnioski o dofinansowanie w ramach naboru ogłoszonego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 w celu wykonania kompleksowej modernizacji budynku przyszłego Muzeum Taternictwa i Narciarstwa.
- ✓ inwestycyjne pn.: *Utworzenie Muzeum Taternictwa i Narciarstwa (MT***-0779-00000-1)* – wydatkowano 22 350,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania powołano zespół projektowy do obsługi i realizacji projektu inwestycyjnego w zakresie administracyjno-organizacyjnym i inwestycyjno-budowlanym. Rozpoczęto opracowywanie koncepcji programowych oraz gromadzenie informacji i materiałów planowanych do prezentacji na wystawie.
- ✓ inwestycyjne pn.: *Zakup wyposażenia magazynów w Muzeum Kornela Makuszyńskiego (MT***-0893-00000-1)* – wydatkowano 52 565,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania zakupiono półki, szuflady, prowadnice, pulpity, uchwyty do mocowania obrazów oraz haczyki jako wyposażenie magazynów w Muzeum Kornela Makuszyńskiego.

Przychody własne Muzeum w kwocie 1 783 231,50 zł (w tym: przychody z tyt. rozliczenia amortyzacji 139 118,20 zł) pochodziły m.in. ze sprzedaży biletów, wydawnictw. Zbiory Muzealne prezentowane były na 15 wystawach stałych w gmachu głównym oraz filiach, zorganizowano 37 wystaw czasowych ze zbiorów własnych, innych instytucji i osób prywatnych oraz 302 innych wydarzeń kulturalnych i konkursów. W ramach wydarzeń kulturalnych Muzeum realizowało szeroką działalność kulturalną obejmującą szereg imprez, spotkań, konkursów, m.in.: *Noc Muzeów, Tatrzańskie Musealia, Wernisaże i finisaże wystaw czasowych*, podjęło współpracę z partnerami w Małopolsce, w Polsce i za granicą. W ramach wspólnych działań zrealizowano m.in. współpracę z Festiwałem Moc Gór, Festiwałem Kultura Wrażliwa, Obchody Dnia Ochrony Zabytków oraz Dzień Architektury Drewnianej z Narodowym Instytutem Dziedzictwa, Festiwałem Muzyki Karola Szymanowskiego, Teatrem Witkacy przy organizacji spektakli w Dworze w Łopusznej, Małopolskim Instytutem Kultury przy organizacji szkoleń i konferencji dla uczestników z południowej Małopolski, Zakopiańską Akademią Muzyczną, ze Związkiem

Podhalan przy organizacji Święta ulicy Kościeliskiej, w ramach akcji Weekend seniora, czy w ramach Małopolskiej Nocy Naukowców, z Towarzystwem Gimnastycznym Sokół Oddział Zakopane, Miastem Zakopane, Starostwem Powiatu Tatrzańskiego, służbami mundurowymi, Gminnymi Ośrodkami Kultury, Instytucjami Kultury w regionie i Bibliotekami na Podhalu. Liczba uczestników ogółem wyniosła 239 271 osób. W 2024 roku Muzeum przeprowadziło m.in.: 60 lekcji muzealnych – prowadzone były zajęcia obejmujące tematy przyrodnicze, etnograficzne i ze sztuki. Lekcje muzealne dedykowane uczniom szkół podstawowych, ponadpodstawowych, technikom i liceom. Tematy zajęć to: „Kurierzy tatrzańscy”; „Zakopane to anegdota, opowieść bez początku i końca”; „Hasior”; „Jacek Malczewski”; „Odwiedziny w chałupie góralskiej”; „Legendowe postacie zakopiańskie”; „Zakopane oczami Makuszyńskiego”; „Kurierzy tatrzańscy i beskidzcy”; „Baca na sałasie, owiecki na holi. Opowieści o pracy pasterzy”; „Wiesław Stanisławki - historia taternictwa”; „Kapke o pogodzie”; „Historia i tradycja Zakopanego jak produkt turystyczny”; „Skitouring w Tatrach”; „Spotkania z historią: Bohaterowie i antybohaterowie”; „Od Staszica do Bargiela”; „Muzeum przez różowe okulary”; „Trening wyobraźni”; „Styl zakopiański”. Zorganizowano 247 warsztatów, 33 gry edukacyjne. W ramach cyklu wystaw „Lekcje z kolekcji” została wydana publikacja zawierająca 6 artykułów i ok. 100 fotografii. W okresie sprawozdawczym przygotowywano publikację o charakterze edukacyjnym mającą na celu zachęcenie dzieci do obcowania ze sztuką, ale także do uruchomienia twórczego potencjału najmłodszych w oparciu o twórczość Władysława Hasiora. Ponadto Muzeum uczestniczyło w licznych konferencjach naukowych, szkoleniach i wykładach. Koszty działalności Muzeum przedstawiają się następująco: gromadzenie zbiorów muzealnych – 996 445,14 zł, opracowanie zbiorów muzealnych – 1 698 685,46 zł, zabezpieczenie zbiorów muzealnych – 3 077 518,15 zł, udostępnianie wystaw stałych – 4 994 075,74 zł, udostępnianie wystaw czasowych – 524 926,84 zł, organizowanie wydarzeń kulturalnych i konkursów – 961 226,73 zł, działalność edukacyjna – 738 269,25 zł, remonty – 158 113,35 zł.

7. Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej – otrzymało dotację w kwocie 3 294 702,96 zł, co stanowi 99,96% planu wynoszącego 3 296 005,00 zł, w tym na zadania:

- ✓ inwestycyjne pn.: *Rozbiórka i translokacja drewnianej Chałupy z Lipnicy Wielkiej do Muzeum-OPE (MOPE*-0723-00000-1)* – wydatkowano 156 788,53 zł, tj. 99,23% planu wynoszącego 158 000,00 zł. W ramach zadania wykonano

dokumentację budowlaną drewnianego budynku i uzyskano pozwolenie na budowę. Rozebrano oraz translokowano obiekt z Lipnicy Wielkiej na teren Muzeum wraz z zabezpieczeniem i wykonaniem konserwacji elementów budynku. Zrealizowano zakup eksponatów stanowiących pierwotne wyposażenie obiektu.

- ✓ bieżące pn.: *Remont infrastruktury przy zakładach przemysłu wiejskiego (MOPE*-0772-00000-1)* – wydatkowano 207 193,43 zł, tj. 100,00% planu wynoszącego 207 194,00 zł. W ramach zadania wykonano remont i konserwacja infrastruktury technicznej młynotartaku, młyna oraz folusza.
- ✓ bieżące pn.: *Zakup gontów dla Muzeum-OPE (MOPE*-0818-00000-1)* – wydatkowano 35 910,00 zł, tj. 99,75% planu wynoszącego 36 000,00 zł. W ramach zadania zakupiono gonty łupane – 126 paczek

Przychody własne Muzeum w kwocie 779 011,86 zł (w tym: przychody z tyt. rozliczenia amortyzacji 348 416,69 zł), pochodziły m.in.: ze sprzedaży biletów, zajęć z regionalizmu. Muzeum udostępniło 38 ekspozycji stałych, 6 wystaw czasowych, 13 wydarzeń kulturalnych. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono wyjazdy w teren w celu pozyskania eksponatów potrzebnych do uzupełnienia wystaw stałych i przygotowania nowych wystaw stałych. Kontynuowane były wyjazdy w teren w celu obejrzenia eksponatów oferowanych przez osoby z terenu Orawy oraz ewentualnego ich pozyskania. Zostały przeprowadzone kwerendy (25) w placówkach muzealnych, archiwach, bibliotekach i na uczelniach pod kątem planowanych wystaw czasowych. Zrealizowano następujące tematy zajęć z regionalizmu: *Od ziarna do chleba, Jak to ze lnem było, Mistrz i uczeń – malarstwo na szkłe, Ozdoby z bibuły, Orawska szkoła, Orawski opłatek, Orawskie skrzynie na skarby, Nie święci garnki lepią* – zajęcia odbywały się w ramach zajęć dedykowanych w pierwszej kolejności osobom z dysfunkcjami wzroku, *Orawskie talorki weselne, Pasterstwo na Orawie, Zajęcia pokazowo-edukacyjne „W rytmie pór roku”, Festiwal Kultura Wrażliwa* – warsztaty integracyjne związane z dawnymi technikami farbiarskimi w ramach drugiej edycji Festiwalu Kultura Wrażliwa. W ramach wydarzeń kulturalnych i konkursów odbył się m.in.: konkurs: *Koszyczek wielkanocny, Nojpiykniyjisy mój, „Zioła Matki Bożej”*, czy konkurs wiedzy o historii Orawy i Muzeum – Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzycy Górnej związany z 420. rocznicą powstania dworu Moniaków. Koszty działalności Muzeum przedstawiają się następująco: gromadzenie zbiorów muzealnych – 407 813,36 zł, opracowanie zbiorów muzealnych – 531 602,88 zł, zabezpieczenie zbiorów muzealnych – 1 216 868,82 zł, udostępnianie wystaw

stałych – 495 716,22 zł, udostępnianie wystaw czasowych – 108 806,79 zł, organizowanie wydarzeń kulturalnych i konkursów – 180 400,94 zł, działalność edukacyjna – 409 720,50, remonty – 45 873,00 zł.

8. Muzeum Małopolski Zachodniej w Wygielzowie – otrzymało dotację w kwocie 10 946 028,11 zł, co stanowi 99,19% planu wynoszącego 11 035 965,00 zł, w tym na zadania inwestycyjne pn.:

✓ *Małopolskie Muzeum Pożarnictwa w Alwerni – budowa nowego oddziału Muzeum Małopolski Zachodniej w Wygielzowie – Działanie 6.3 RPO (MPEZL-0408-RPOWM-1)* – wydatkowano 2 998 851,00 zł, tj. 100.00% planu. W ramach zadania wykonano modernizację hali namiotowej wraz z wyposażeniem magazynu w systemy zabezpieczające. Zrealizowano przyłącza elektryczne, internetowe i telekomunikacyjne do nowej siedziby muzeum oraz wykonano konserwację wybranych obiektów muzealnych. Zakupiono wyposażenie muzeum niezbędne do prowadzenia działalności kulturalnej i poprawiające funkcjonalność. Zakończono realizację nowoczesnych ekspozycji stałych w atrakcyjne dla zwiedzających elementy aranżacji, multimedia oraz stanowiska interaktywne dotyczące pożarnictwa. Prowadzono prace wsparcia i zarządzania projektem, koszty osobowe, nadzór inwestorski oraz opłaty i prowizje bankowe wynikające z kredytowania kosztów rozliczeń VAT w ramach inwestycji. Realizowano działania promocyjne dotyczące nowej filii Muzeum. Zadanie wieloletnie zakończone.

✓ *Zamek Lipowiec - klucz do wielkich historii (Muzeum Małopolski Zachodniej w Wygielzowie) (MPEZL-0471-00000-1)* – wydatkowano 646 644,98 zł, tj. 92,59% planu wynoszącego 698 421,00 zł. W ramach zadania rozstrzygnięto przetarg na wyłonienie wykonawcy dokumentacji projektowej oraz podpisano umowę z biurem projektowym. Opracowano dokumentację, koncepcję architektoniczną, uzyskano niezbędne decyzje oraz złożono dokumentację budowlaną do WUOZ do uzgodnienia. Rozpoczęto dodatkowe badania archeologiczne i architektoniczne na Zamku wraz z niezbędnymi zabezpieczeniami obiektu. Wykonano kompletną dokumentację projektowo-kosztorysową oraz przygotowano wnioski o dofinansowanie realizacji zadania z Funduszy Europejskich dla Małopolski na lata 2021-2027. Zakres rzeczowy został zrealizowany w całości, niepełne wykonanie finansowe wynika z oszczędności powstałych w wyniku

przeprowadzonego przetargu na opracowanie projektu modernizacji Zamku Lipowiec. Zrealizowano etap przygotowania zadania inwestycyjnego.

- ✓ *Wykonanie instalacji sanitarnej na terenie Skansenu (Muzeum Małopolski Zachodniej w Wygiełzowie) (MPEZL-0581-00000-1)* – wydatkowano 61 315,55 zł, tj. 72,14% planu wynoszącego 85 000,00 zł. W ramach zadania opracowano projekt budowy kanalizacji sanitarnej na terenie Parku Etnograficznego Krakowiaków Zachodnich filii Muzeum Małopolski Zachodniej w Wygiełzowie oraz wykonano instalację kanalizacyjną w części zakresu przyłącza do Karczmy. Niepełne wykonanie finansowe wynika z niezrealizowania pozostałych dwóch ciągów kanalizacyjnych z uwagi na niewykonanie przez Gminę Babice pozostałej części głównego ciągu kanalizacyjnego.
- ✓ *Rozbudowa stanowiska edukacyjnego VR w Małopolskim Muzeum Pożarnictwa w Alwerni (MPEZL-0774-00000-1)* – wydatkowano 126 800,00 zł, tj. 97,54% planu wynoszącego 130 000,00 zł. W ramach zadania zakupiono komplety trenażerów strażackich wraz z niezbędnym wyposażeniem. Wykonano usługi związane z uruchomieniem trenażerów (opracowanie kontentu, kalibracja), transportem sprzętu oraz usługi instalacyjne i informatyczne. Zakres rzeczowy został zrealizowany w całości, niepełne wykonanie finansowe wynika z oszczędności powstałych na zadaniu.
- ✓ *Zakup samochodu (MPEZL-0775-00000-1)* – wydatkowano 128 723,58 zł, tj. 91,95% planu wynoszącego 140 000,00 zł. W ramach zadania zakupiono samochód osobowy z napędem 4x4 dostosowany do poruszania się w trudnych warunkach drogowych wraz z niezbędnym wyposażeniem. Zakres rzeczowy został zrealizowany w całości, niepełne wykonanie finansowe wynika z oszczędności powstałych na zadaniu.

Przychody własne Muzeum wyniosły 3 749 563,22 zł (w tym: przychody z tytułu rozliczenia amortyzacji 3 253 447,57 zł). Są to głównie dochody ze sprzedaży biletów wstępu i lekcji muzealnych. Muzeum w 2024 roku udostępniło 20 wystaw stałych (ekspozycje wnętrz mieszkalnych, gospodarczych i sakralnych), 7 wystaw czasowych: „*Za Ciemną szybą okularów za bramą z rzęs*”, „*W Wiśniewskiej garnkowni pani Wandy*”, „*Badania archeologiczne na Zamku Lipowiec w latach 1967-2024*”, *Wystawa Święty Florian w tradycji ludowej*, *Wystawa makatek – Stowarzyszenie LUD-Art.*, *Wystawa Muzea Domowe*, „*Szopki krakowskie*”. W 2024 r.

przeprowadzano 592 muzealnych lekcji warsztatowych realizowanych w 2 oddziałach:

- zajęcia edukacyjne w Parku Etnograficznym Krakowiaków Zachodnich – w ciągu roku przeprowadzono 424 lekcje zajęć edukacyjnych z zakresu dawnych rzemiosł, sztuki ludowej i obrzędowości Krakowiaków Zachodnich: 22 tematy zajęć edukacyjnych dostosowanych do różnych grup wiekowych odbiorców
- zajęcia edukacyjne w Muzeum Pożarnictwa w Alwerni – w ciągu roku przeprowadzono 168 zajęć edukacyjnych z zakresu: edukacji dzieci i młodzieży z podstaw ochrony przeciwpożarowej, zapoznanie z podstawami udzielania pierwszej pomocy, poznanie specyfiki pracy strażaków. W ofercie Muzeum były 4 tematy zajęć edukacyjnych. Ponadto realizowano zadanie pn.: „Pociąg do Małopolski” – udostępniono szeroki wybór malowniczych tras tematycznych po terenie Powiatu Chrzanowskiego, gdzie można było zapoznać się lokalnymi zabytkami, folklorem, kulturą żydowską lub zwiedzić skansen w Wygiełzowie.

W ramach wydarzeń kulturalnych zorganizowano m.in.: „Niedzielę Palmową” – w skansenie odbyła się uroczysta msza święta w zabytkowym, 400 – letnim kościełku z Ryczowa z procesją z palmami i finałem konkursu na „Tradycyjną palmę wielkanocną”. Uroczystościom towarzyszył kiermasz świąteczny, występy zespołów folklorystycznych, pokazy ludowego rzemiosła oraz warsztaty. Wydarzenie przybliżyło tradycje i obrzędy religijne związane z Wielkim Tygodniem i Świątami Wielkiej Nocy. Ponadto zorganizowano: koncert pn.: „Od Wiednia do Budapesztu” – koncert „Kultura dla Seniora” w wykonaniu Filharmonii Krakowskiej; spotkanie dyrektorów i zastępców dyrektorów instytucji kultury „Małopolskie Kadry Kultury”, którzy zapoznali się z nową placówką w Alwerni, a w niej ze stałą ekspozycją oraz nową ofertą lekcji warsztatowych; „Noc Muzeów” pod hasłem „Historii drogi kręte, wieki w murach zakłète” – w ramach wydarzenia odbył się wernisaż wystawy czasowej „Od średniowiecza do współczesności” oraz nocne zwiedzanie po zamkowych murach; „Festiwal Etnomania” – cykliczna impreza plenerowa związana z przestrzeniami Parku Etnograficznego w Wygiełzowie. W jej trakcie widzowie mieli możliwość uczestniczenia w warsztatach artystycznych i rzemieślniczych, różnego typu zajęciach muzycznych, edukacyjnych, a także możliwość nabycia wyrobów rękodzieła ludowego. Warsztatom towarzyszyły pokazy sceniczne i koncerty muzyczne. Ponadto odbyły się wojewódzkie eliminacje „Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej Młodzież Zapobiega Pożarom”, turniej rycerski „Obrona Zamku

przed wojskami Władysława Łokietka”. Natomiast w ramach działań promocyjnych opracowane zostały i przygotowane do druku materiały promocyjne: ulotki, plakaty, informatory, katalogi wystaw, przewodniki po Muzeum a także gadżety promocyjne i reklamowe. Jak co roku materiały te zostały rozesłane do biur podróży i agencji turystycznych a także do wszystkich placówek szkolnych, oświatowych i instytucji kultury. Kontynuowano współpracę z muzeami, stowarzyszeniami i instytucjami kultury w celu wzajemnej wspólnej promocji i wymiany usług. Na bieżąco serwisowano stronę internetową oraz portal społecznościowy Muzeum Małopolski Zachodniej. Ogólna liczba uczestników wynosiła 101 591 osób. Koszty Muzeum przedstawiają się następująco: gromadzenie zbiorów muzealnych – 224 835,01 zł, opracowanie zbiorów muzealnych – 344 519,10 zł, zabezpieczenie zbiorów muzealnych – 1 429 381,61 zł, udostępnianie wystaw stałych – 4 579 513,07 zł, udostępnianie wystaw czasowych – 106 323,18 zł, organizowanie wydarzeń kulturalnych i konkursów – 781 166,15 zł, działalność edukacyjna – 801 282,68, remonty – 203 968,99 zł.

9. Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach – instytucja kultury utworzona i prowadzona wspólnie z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Archidiecezją Krakowską oraz Gminą Wadowice otrzymała dotację w wysokości 3 360 852,00 zł, tj. 100,00% planu.

Przychody własne Muzeum wyniosły 5 993 791,12 zł (w tym: przychody z tyt. rozliczenia amortyzacji 605 545,52 zł). Są to głównie dochody ze sprzedaży biletów wstępu, usług, wynajmu. Muzeum zrealizowało 5 wystaw czasowych, które prezentowane były w Polsce w ramach współpracy międzyinstytucjonalnej, tj.: „*Urodziłem się w Wadowicach*”(2), „*Jan Paweł II. Człowiek i kultura*”, „*Jan Paweł II i Robert Schuman – Patroni Zjednoczonej Europy*” oraz wystawę czasową w ramach projektu „*Małopolskie Muzea Domowe*” – w ramach 40. rocznicy otwarcia pierwszego muzeum w Domu Rodzinnym Jana Pawła II oraz 10. rocznicy otwarcia nowej wystawy stałej Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach przygotowano jubileuszową wystawę czasową upamiętniającą dawną ekspozycję mieszczącą się na pierwszym piętrze kamienicy przy ul. Kościelnej 7. Zrealizowano jedną wystawę stałą „*Urodziłem się w Wadowicach*”, pierwszą na świecie wystawę narracyjną ekspozycję o św. Janie Pawle II, prezentującą nie tylko fakty biograficzne dotyczące jego życia, lecz przypominającą wątki z jego pasterskiego nauczania, a także jego wpływ na teraźniejszość. Pamiątki i eksponaty

gromadzone przez Muzeum przez szereg lat pokazywane są obecnie w nowoczesnej aranżacji. Towarzyszą im archiwalne fotografie, prezentacje multimedialne oraz filmy. Zwiedzanie ekspozycji odbywa się z przewodnikiem, audioprzewodnikiem lub indywidualnie. W ramach wystawy stałej prezentowana jest ekspozycja pn.: „Przebaczam” prezentująca wyposażenie pokoju szpitalnego z Polikliniki Gemelli, w którym przebywał Papież w czasie swoich pobytów w szpitalu w trakcie pontyfikatu. W ramach zadania przygotowany został katalog jubileuszowy wydany w związku z 40. rocznicą powstania Muzeum oraz 10. rocznicą otwarcia nowej ekspozycji. Publikacja ta, to monografia stanowiąca podsumowanie wieloletniej działalności instytucji, zaangażowania osób, które postawiły sobie za cel zachowanie pamięci o wadowickich korzeniach Papieża Polaka oraz szerzenie wiedzy o życiu i dziedzictwie Jana Pawła. W ramach wydarzeń kulturalnych i konkursów zorganizowano: koncert z okazji 10. rocznicy kanonizacji Jana Pawła II, koncert inauguracyjny Festiwal „Cały Twój”, koncert Kolęd i Pastorałek, Choinka w Domu Rodzinnym, II Festiwal Kultury Wrażliwej. W ramach działalności edukacyjnej zorganizowano, m.in.: warsztaty muzealne (81), w których znalazło się ponad dziesięć tematów, w tym dla osób z niepełnosprawnościami. Ofertę poszerzono o temat *Rodzina – budując na wartościach* przeznaczony dla uczniów klas 4 – 8 szkół podstawowych i uczniów szkół ponadpodstawowych. Zrealizowano także warsztaty okolicznościowe: wielkanocne, patriotyczne i bożonarodzeniowe. Przeprowadzono zajęcia dla katechetów, których celem było zapoznanie nauczycieli z nowatorskimi technikami edukacyjnymi, pozwalającymi w przystępny sposób ukazywać dzieciom i młodzieży wartości i uniwersalny charakter nauczania Jana Pawła II; warsztaty z zakresu komunikacji małżeńskiej. Zorganizowano projekt pn.: Coachowisko „Nasze dziedzictwo” – celem projektu była praca nad szeroko rozumianą spuścizną patrona Muzeum – św. Jana Pawła II. Prowadzący opowiedzieli młodzieży, jak doświadczenie domu rodzinnego Wojtyłów, pełnego miłości, wzajemnej troski o siebie może oddziaływać na współczesnego młodego człowieka. Spotkania odbyły się w kościele św. Piotra w Wadowicach. Ponadto w 2024 roku Muzeum we współpracy ze Stowarzyszeniem Absolwentów i Przyjaciół UPJP2 w Krakowie przygotowało konferencję naukową pn. „Trzy kobiety. Trzy drogi. Patriotyzm jako misja Uniwersytetu”. Przeprowadzono konkurs wiedzy dla uczniów szkół podstawowych „Emilia Wojtyłowa. Matka św. Jana Pawła II”. Natomiast w koprodukcji z TVP3 Kraków, Muzeum zrealizowało czteroodcinkowy cykl pt. „Cały Twój – Bóg jest

miłością”. Reportaże skupiły się na przedstawieniu życiowych postaw Jana Pawła II polegających na oddaniu dla Kościoła, człowieka, nauki i modlitwy. Program pozwolił też odpowiedzieć na pytanie, jak dziś kształtować w sobie takie postawy i jak stawiać się lepszym człowiekiem. Z kolei z okazji 104. rocznicy urodzin Jana Pawła II zorganizowane zostały gry terenowe przy współpracy z Gminą Wadowice, które dedykowane były: rodzinom oraz młodzieży szkolnej. Zadanie zrealizowano na terenie miasta. Scenariusze zabaw zostały skonstruowane tak, aby poprzez zabawę edukować młodych ludzi i przekazywać im wiedzę nt. Karola Wojtyły i jego przyjaciół. Instytucja od kilku lat intensywnie współpracuje z Ośrodkiem Wychowawczym w Wielkich Drogach, prowadząc działalność edukacyjną dla jego podopiecznych, którzy na co dzień zmagają się z trudnościami. Ta współpraca ma na celu nie tylko edukację, ale także wsparcie emocjonalne i społeczne dla młodych ludzi. Podczas realizacji projektu pn.: „Wymaluj to” w 2024 roku młodzi ludzie wzięli udział w warsztatach podczas których poznali elementy życiorysu Karola Wojtyły i na ich bazie przygotowali mural, którego hasłem przewodnim były słowa: „Wszyscy jesteśmy ludźmi jednego Boga”. W czasie zajęć uczestnicy poznali bliżej zjawisko graffiti /street artu, poznali techniki malowania oraz stworzyli własny projekt. Zadanie miało na celu rozwijanie kreatywności, umiejętności artystycznych oraz wzmacnianie poczucia własnej wartości u młodych ludzi. Poprzez poznawanie życiorysu Karola Wojtyły, uczestnicy nie tylko zyskali wiedzę o ważnej postaci historycznej, ale także znaleźli inspirację w jego wartościach i postawach życiowych. Warsztaty dotyczące graffiti i street artu pozwoliły im odkryć nowe techniki wyrazu, co w znacznej mierze przyczyniło się do rozwijania pasji i zainteresowań artystycznych. Koszty Muzeum przedstawiają się następująco: zabezpieczenie zbiorów muzealnych – 15 000,00 zł, udostępnianie wystawy stałej – 8 705 041,43 zł, udostępnianie wystaw czasowych – 44 028,95 zł, organizowanie wydarzeń kulturalnych i konkursów – 240 073,02 zł, działalność edukacyjna – 655 391,03 zł.

10. Muzeum Dwory – Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach – otrzymało dotację w kwocie 5 052 994,16 zł, co stanowi 99,57% planu wynoszącego 5 075 036,00 zł, w tym na zadania:

- ✓ inwestycyjne pn.: *Zakup kolekcji ze spuścizny po Teodorze Axentowiczu (KiG**-0710-00000-1)*– wydatkowano 1 800 000,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania zakupiono do zbiorów muzeum kolekcję ze spuścizny po Teodorze

Axentowiczu, składającą się z 20 obrazów, 19 szkiców, 8 rzeźb oraz 15 mebli i 12 utensyliów.

- ✓ inwestycyjne pn.: *Małopolski dwór - "zielona" odnowa i odbudowa zabytków oraz adaptacja dla nowych funkcji społeczno-gospodarczych (KiG**-0462-00000-1)* – wydatkowano 330 000,00 zł, tj. 100,00% planu. Projekt partnerski. W ramach zadania opracowano dokumentację projektową wraz z pozyskaniem prawomocnych pozwoleń konserwatorskich i decyzji pozwoleń na budowę dla budynku Dworu Karwacjanów w Gorlicach oraz dla Zespołu dworskiego w Szymbarku. Wykonano projekt aranżacji przestrzeni wystawowej oraz opracowano scenariusz wystawy stałej wraz z kosztorysem w Galerii Sztuki „Dwór Karwacjanów” w Gorlicach. Prowadzono prace wsparcia specjalistycznego i konsultacje proponowanych rozwiązań w zakresie dokumentacji projektowej, architektury, konstrukcji oraz kosztorysów inwestorskich z branży elektrycznej. Zrealizowano etap przygotowania zadania inwestycyjnego w ramach aplikowania o dofinansowanie realizacji projektu partnerskiego z Funduszy Europejskich dla Małopolski na lata 2021-2027.
- ✓ bieżąco – inwestycyjne pn.: *Realizacja obowiązków z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego w oddziałach Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach (KiG**-0724-00000-1)* – wydatkowano 53 429,00 zł, tj. 96,27% planu wynoszącego 55 500,00 zł. W ramach zadania zaktualizowano istniejącą instrukcję bezpieczeństwa pożarowego dla trzech oddziałów Muzeum tj. Skansenu Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku, Ośrodka Konferencyjno-Wystawienniczego Kasztel w Szymbarku oraz Zagrody Maziarskiej w Łosiu. Opracowano dokumentację projektową montażu wyłącznika pożarowego, uzyskano uzgodnienia konserwatorskie i budowlane oraz wykonano dostawę i montaż wyłącznika prądu w Skansenie Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku. Ponadto wykonano roboty remontowo-budowlane polegających na rozbudowie istniejącego systemu sygnalizacji pożaru w Skansenie pod nadzorem archeologicznym. Zakres rzeczowy został zrealizowany w całości, niepełne wykonanie finansowe wynika z oszczędności powstałych na zadaniu.
- ✓ bieżące pn.: *Konieczne prace związane z wycinką i pielęgnacją zieleni oraz nasadzeniami kompensacyjnymi na terenie oddziałów Muzeum (KiG**-0738-00000-1)* – wydatkowano 83 000,00 zł, tj. 87,37% planu wynoszącego 95 000,00 zł. Celem zadania było przeprowadzenia pilnych prac związanych z wycinką oraz cięciami

pielęgnacyjnymi przy drzewach zlokalizowanych na terenie oddziałów muzeum w Szymbarku pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa zarówno zwiedzających, jak i obiektów architektury drewnianej i tym samym zapewnienie właściwej troski o powierzone mienie. W ramach zadania zawarto umowę z Wykonawcą na *wykonanie prac przy cięciach pielęgnacyjnych, wycince drzew oraz nasadzeniach kompensacyjnych na działkach nr 1726/1, 1726/2 oraz 1723/2*. W trakcie trwania prac Wykonawca przedłożył ekspertyzy dendrologiczne wskazujące, że stan fitosarny 6 drzew wskazanych do wycinki nie jest zasadny oraz stan drzew nie kwalifikuje ich do usunięcia. Po przeprowadzeniu uzgodnień z WKZ drzewa zamiast do wycinki przeznaczone zostały do cięć pielęgnacyjnych. Prace przy cięciach pielęgnacyjnych, wycince drzew oraz nasadzenia kompensacyjne wykonano.

- ✓ inwestycyjne pn.: *Prace remontowo-konserwatorskie przy poszyciu dachowym w obiektach Skansenu Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku – I etap (KiG**-0786-00000-1)* – wydatkowano 118 770,72 zł, tj. 95,02% planu wynoszącego 125 000,00 zł. W ramach zadania wymieniono pokrycia ze strzechy na chałupie kurnej z Siar należącej do obiektów Skansenu Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku. Prowadzono czynności nadzoru inwestorskiego. Zakres rzeczowy został zrealizowany w całości, niepełne wykonanie finansowe wynika z oszczędności powstałych na zadaniu.
- ✓ inwestycyjne pn.: *Zakup rusztowań (KiG**-0886-00000-1)* – wydatkowano 18 258,44 zł, tj. 91,29% planu wynoszącego 20 000,00 zł. W ramach zadania zakupiono trzy zestawy lekkich rusztowań do realizacji bieżących prac konserwatorskich i zabezpieczających przy dachach we wszystkich oddziałach Muzeum. Zakres rzeczowy został zrealizowany w całości, niepełne wykonanie finansowe wynika z oszczędności powstałych na zadaniu.

Przychody własne Muzeum wyniosły 617 113,42 zł (w tym: przychody z tyt. rozliczenia amortyzacji 375 510,93 zł). Muzeum zaprezentowało i zrealizowało 23 wystawy stałe i 34 wystaw i ekspozycji zmiennych, zorganizowało 322 różnych form zajęć edukacyjnych, w tym: lekcje muzealne, zajęcia, warsztaty. W 2024 roku Muzeum w ramach działalności kulturalnej i konkursów zorganizowało lub współorganizowało m.in.: 12 koncertów muzyki poważnej, koncert kolęd, plener malarski dla dzieci „Mała malarnia u Boznańskiej” (2 panele), który miał na celu upowszechnianie sztuki polskiej wśród najmłodszego pokolenia. Uczestnicy pleneru

rozwinęli swoje umiejętności plastyczne, jednocześnie wzbogacili swoją wiedzę o sztuce polskiej i dziedzictwie kulturowym. Efektem pleneru była wystawa poplenerowa w Galerii Sztuki Dwór Karwacjanów, zorganizowana w ramach wystawy czasowej „Z wizytą u Boznańskiej” ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie. Plener zorganizowany w ramach wieloletniego projektu „Wielka Sztuka w Małym Mieście”, którego celem jest poprawa sytuacji wykluczenia społecznego, ekonomicznego oraz komunikacyjnego odbiorców kultury w małym mieście przemysłowym jakim są Gorlice. Podstawą projektu była ścisła współpraca, wymiana wiedzy oraz umiejętności między dużymi ośrodkami kultury i nauki jak np. Kraków, a małymi Instytucjami Kultury, w celu podnoszenia kompetencji. Wydarzenie *Kuchnia Pogórzan w ramach EDD* poświęcone kuchni Pogórza, dawno zapomnianym, autentycznym przepisom naszych przodków, w czasie wydarzenia uczestnicy wzięli udział w warsztatach kulinarnych oraz spróbowali typowych potraw regionalnych dawnego Pogórza- Skansen Szymbark. Zorganizowano, wraz z Narodowym Instytutem Dziedzictwa, *Dni Architektury Drewnianej*, których ideą było upowszechnianie tego wyjątkowego elementu kultury poprzez nieodpłatne udostępnienie zabytkowych obiektów szerokiej publiczności. Była to wspaniała promocja oraz popularyzacja obiektów drewnianych, ale także unaocznienie codziennej pracy oraz troski sprawowanej przez właścicieli, użytkowników oraz opiekunów tych szczególnych miejsc. Wydarzenie miało charakter edukacyjny i popularyzatorski. Prowadzone w jego toku prelekcje, wykłady oraz promocja dobrych praktyk podniosły kompetencje użytkowników oraz ogółu społeczeństwa. W ramach wydarzenia odbyły się wykłady, warsztaty oraz zwiedzanie wybranych zabytkowych obiektów drewnianych- Kasztel w Szymbarku. Prowadzono wykłady, prelekcje, promowano książki promujące region i jego kulturę oraz wydawnictwa okolicznościowe towarzyszące wystawom. Odbyła się także NOC MUZEÓW 2024 – POD ZNAKIEM NIETOPERZA /Europejskie Dni Funduszy Europejskich – Kasztel w Szymbarku – cykliczna impreza tematyczna zorientowana na poznawanie różnorodności kulturowej i przyrodniczej świata. Koszty Muzeum przedstawiają się następująco: gromadzenie zbiorów muzealnych – 55 671,90 zł, opracowanie zbiorów muzealnych – 78 540,00 zł, zabezpieczenie zbiorów muzealnych – 105 522,56 zł, udostępnianie wystawy stałej – 2 154 316,75 zł, udostępnianie wystaw czasowych – 264 289,79 zł, organizowanie wydarzeń kulturalnych i konkursów – 263 190,32 zł, działalność edukacyjna – 274 098,89, remonty – 17 831,05 zł.

11. Muzeum Pamięci Mieszkańców Ziemi Oświęcimskiej – otrzymało dotację w kwocie 1 287 070, 00 zł, tj. 100,00% planu, w tym na zadanie inwestycyjne pn.: *Tłumaczenia treści lektorskich muzealnych audioprzewodników na język włoski i hiszpański (MPMZO-0760-00000-1)* – wydatkowano 120 000,00 zł, tj. 100,00% planu. W ramach zadania zrealizowano ścieżki zwiedzania w języku hiszpańskim i włoskim, nagrano treści lektorskie, dokonano montażu nagrań, zainstalowano i skonfigurowano na sprzęcie system zwiedzania.

Przychody własne w kwocie 2 158 700,78 zł (w tym: przychody z tyt. rozliczenia amortyzacji 1 819 563,87 zł) pochodziły głównie ze sprzedaży biletów i folderów. W okresie sprawozdawczym Muzeum zorganizowało 1 wystawę stałą pn. *„Obrazy pamięci – losy mieszkańców ziemi oświęcimskiej”*. Wystawa zlokalizowana jest na trzech poziomach budynku muzealnego, który ma charakter zabytkowy, datowany na ok. 1916 r. powstania. W latach okupacji niemieckiej nosił nazwę „Lagerhaus” i służył obozowej załodze SS jako magazyn materiałów spożywczych. Pierwszy poziom wystawy – m.in. znajduje się tam ekran sferyczny, na którym wyświetlany jest film kręcony dronem - ziemia oświęcimska w różnych porach roku; rzeźba Igora Mitoraja pn. „Asklepios” oraz drewniana rzeźba autorstwa Jana Staszaka pn. „Rodzina z Auschwitz”. Drugi poziom wystawy (I piętro) – w większej przestrzeni znajduje się multimedialna ekspozycja dotycząca II wojny światowej, na której może zapoznać się z relacjami świadków historii – mieszkańców ziemi oświęcimskiej, którzy świadczą o różnych aspektach pomocy niesionej więźniom KL Auschwitz. Mniejsza wyodrębniona przestrzeń na tym piętrze zawiera m.in. eksponaty, fotoplastykony, ekran z filmem o urbanistyczno – architektonicznym spojrzeniu na Oświęcim. Przestrzeń rozdziela ekran parowy robiący bardzo duże wrażenie na odwiedzających. Trzeci poziom (II piętro/poddasze) – obejmuje również dwie przestrzenie; jedna stanowi kontynuację narracji wystawy z pierwszego piętra o pomocy niesionej więźniom KL Auschwitz przez oddziały partyzanckie. Wyodrębniona część aranżuje strych, przez co przywołuje obrazy miejsce schronienia podczas ucieczek z obozu. Eksponaty dopełniają wrażenia. Druga przestrzeń poddasza, poświęcona jest narracji dotyczącej pierwszych dni i tygodni po oswobodzeniu obozu KL Auschwitz w styczniu 1945 r. jak również represjom jakim poddawane były osoby niosące pomoc więźniom KL Auschwitz. Kontynuacją wystawy stałej jest znajdująca się na zewnątrz, w pięknie zaaranżowanej przestrzeni zielonej „Ścieżka superbohaterów”, na którą składa się osiem rzeźb postaci

dziecięcych z brązu. Postaci, to sylwetki konkretnych osób zaangażowanych w pomoc więźniom w latach ich dzieciństwa. Rzeźby powiązane są z urządzeniami do zabaw dziecięcych, np. huśtawka czy trzepak. Ścieżka adresowana jest dla dzieci, i stanowi narzędzie edukacji na temat współpracy i wzajemnej pomocy. W 2024 roku stworzono aplikację mobilną w technologii rozszerzonej rzeczywistości (AR), pn. „ARchitektura Pamięci”, do ożywienia postaci umiejscowionych na ścieżce edukacyjnej znajdującej się przy muzeum. Dzięki wykorzystaniu nowoczesnej technologii jaką jest „rozszerzona rzeczywistość” oferowano odbiorcom przekaz treści historycznych w nowej odsłonie. Aplikację można było pobrać min. w sklepach App Store i Google Play. Dla osób, które chciały skorzystać z aplikacji, a nie miały możliwości pobrania lub nie potrafiły jej używać, przygotowano tablety, a pomocą w obsłudze służyli asystenci muzealni. Ponadto Muzeum zrealizowało 2 wystawy czasowe: „*Odkrywamy artystów ziemi oświęcimskiej – Igor Mitoraj*” w ramach cyklu wystawienniczego pn. „*Odkrywamy wybitnych artystów i twórców naszego regionu*” połączone zostało z konferencją poświęconą Igorowi Mitorajowi pn. „Spotkanie z historią i twórczością Igora Mitoraja”; „*Mieszkańcy ziemi oświęcimskiej w bitwie pod Monte Cassino*” – otwarcie wystawy połączone było z sesją edukacyjną poświęconą zagadnieniu bitwy pod Monte Cassino – spośród żołnierzy uczestniczących w bitwie wielu pochodziło z ziemi oświęcimskiej. W roku 2024 w ramach organizowania wydarzeń kulturalnych i konkursów odbył się, m.in.: koncert noworoczny pn. „Z muzyką w Nowy Rok” w wykonaniu artystów Teatru Muzycznego Castello, na którym można było usłyszeć najśłynniejsze utwory operetkowe i musicalowe; koncert jubileuszowy „Piosenka dobra na wszystko” z okazji drugiej rocznicy otwarcia MPMZO w wykonaniu Olgi Bończyk; Noc Muzeów 2024, w ramach której została udostępniona możliwość zwiedzania muzeum do późnych godzin wieczornych. Oferta Muzeum została wzbogacona dodatkowo o przygotowanie quizu dla zwiedzających, organizację warsztatów fotograficznych (mokry kolodion) oraz plastycznych dla dzieci. Zorganizowano wystawę prezentującą stare aparaty fotograficzne oraz występ Teatru Figur z Krakowa, jedyne w Polsce profesjonalnego teatru cieni, który zaprezentował opowieść o tragicznej historii rodziny Kuligów w czasie niemieckiej okupacji. Przeprowadzono konkursy: „Niedoskonałości ludzkiej natury” z okazji 80. rocznicy urodzin i 10. rocznicy śmierci wybitnego artysty, rzeźbiarza – Igora Mitoraja, który dzieciństwo spędził w Grojcu koło Oświęcimia. Konkurs przeznaczony był dla uczniów szkół ponadpodstawowych z województwa małopolskiego i śląskiego.

Polegał na stworzeniu pracy plastycznej, która była próbą zmierzenia się z tematem szeroko pojętej niedoskonałości ludzkiej natury w ujęciu cielesnym jak i duchowym. Powstałe prace konkursowe były nawiązaniem do twórczości Igora Mitoraja, którego prace dotyczyły zagadnień piękna, a zarazem kruchości ciała człowieka oraz jego natury. Konkurs plastyczno-literacki adresowany dla starszej grupy wiekowej (powyżej 13 lat) dotyczący wybranej postaci związanej ze statutowymi działaniami Muzeum. Zadaniem konkursu było wykonanie komiksu opartego na historii Władysławy Rzepeckiej z d. Harat mieszkanki Libiąża, która w czasach okupacji niemieckiej działała wraz z rodziną w ruchy oporu (AK) – nagrodą w konkursie było wydanie komiksu w limitowanym nakładzie. Konkurs pt. „List do św. Mikołaja”, w ramach którego dzieci stworzyły prace plastyczne w trzech kategoriach wiekowych. Celem konkursu była popularyzacja twórczości dziecięcej, pobudzanie dziecięcej wyobraźni oraz rozwijanie zainteresowania historią swoich przodków. W ramach działalności edukacyjnej zorganizowano, m.in.: warsztaty edukacyjne (42) – uczestnikami byli uczniowie szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz seniorzy i grupy osób ze szczególnymi potrzebami. Zostały zrealizowane w oparciu o stałą ofertę muzealną, uczestnicy poznali historię II wojny światowej w aspekcie lokalnym ze szczególnym uwzględnieniem pomocy, jaką mieszkańcy ziemi oświęcimskiej nieśli więźniom KL Auschwitz-Birkenau oraz poznali okupacyjną rzeczywistość tego terenu. Ponadto, uczestnicy poznali lokalne legendy i herby powiatu oświęcimskiego; warsztaty okolicznościowe (25) – wakacyjne i feryjne bazujące na historii opowiedzianej na wystawie stałej muzeum, związane z tradycjami świątecznymi, w trakcie których uczestnicy poznali nie tylko tradycje wielkanocne i bożonarodzeniowe, lecz również dzielili się spostrzeżeniami dotyczącymi tego czasu, a także mieli możliwość wykonania palm wielkanocnych i wianków bożonarodzeniowych z naturalnych materiałów. Odbyły się również zajęcia związane z listopadowym projektem pn. „PAMIĘTAMY”. W trakcie zajęć uczestnicy poznali nie tylko lokalną historię, lecz również lokalnych bohaterów, którzy w trakcie II wojny światowej nieśli pomoc więźniom KL Auschwitz. Wszystkie warsztaty przewidziane były dla uczniów i uczennic szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz seniorów i grup osób ze szczególnymi potrzebami. Natomiast w celach edukacyjnych zostały zrealizowane lekcje muzealne dotyczące przedstawienia postaci pomagających więźniom KL Auschwitz-Birkenau podczas II wojny światowej oraz wpływu powstania obozu koncentracyjnego na mieszkańców ziemi oświęcimskiej.

Lekcje muzealne przewidziane były dla uczniów i uczennic szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Lekcje służą lepszemu zrozumieniu wystawy stałej Muzeum oraz kierują uwagę na konkretne wydarzenia i ludzi. To bardziej świadome zapoznanie się z treściami znajdującymi się na ekspozycji stałej. Koszty Muzeum przedstawiają się następująco: gromadzenie zbiorów muzealnych – 171 113,40 zł, opracowanie zbiorów muzealnych – 2 383,55 zł, zabezpieczenie zbiorów muzealnych – 46 822,25 zł, udostępnianie wystawy stałej – 5 652 629,83 zł, udostępnianie wystaw czasowych – 19 509,03 zł, organizowanie wydarzeń kulturalnych i konkursów – 223 436,56 zł, działalność edukacyjna – 75 088,38 zł.

– rozdziale 92120 – Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami – wydatkowano 151 874,20 zł, tj. 99,74% planu wynoszącego 209 550,00 zł na dotacje dla 3 Instytucji Kultury:

1. Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, przekazano dotację w wysokości 59 796,75 zł, tj. 70,35% planu wynoszącego 85 000,00 zł, na zadanie pn.: *Remont konserwatorski wraz z towarzyszącymi robotami budowlanymi elewacji zewnętrznej południowej Budynku Głównego Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie – Polski Ład (TJS**-0697-00000-1)*. W ramach zadania wykonano projekt techniczny remontu elewacji południowej oraz kompletną dokumentację projektową dla izolacji tarasów wraz z uzyskaniem pozwolenia konserwatorskiego i pozwolenia na budowę. Przeprowadzono postępowanie przetargowe na wybór wykonawcy robót konserwatorsko-budowlanych. Prowadzono prace wsparcia inwestycji oraz zarządzanie projektem. Zakres rzeczowy został zrealizowany w całości, niepełne wykonanie finansowe wynika z oszczędności powstałych przy zleceniu prac projektowych. Planowany termin zakończenia zadania – 2025 r.
2. Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem – otrzymało dotację w kwocie 57 827,45 zł, tj. 64,04% planu wynoszącego 90 300,00 zł na zadanie pn.: *Prace remontowo – konserwatorskie na terenie Dworu w Łopusznej – filii Muzeum Tatrzańskiego im. Dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem – Polski Ład (MT***-0690-00000-1)*. W ramach zadania wykonano szczegółowy kosztorys inwestycji, przygotowano dokumentację przetargową na roboty budowlane oraz podpisano umowę na realizację prac remontowo-konserwatorskich dla kompleksu budynków w Łopusznej. Prowadzono prace wsparcia inwestycji, zarządzanie projektem oraz powołano zespół nadzoru inwestorskiego w branży architektonicznej,

konstrukcyjno-budowlanej, elektrycznej, elektroenergetycznej oraz konserwatorskiej. Prowadzono działania promocyjne, informacyjne. Niepełne wykonanie finansowe wynika z braku możliwości realizacji części robót budowlanych i usługi inspektora nadzoru z branży sanitarnej z uwagi na konieczności ustalenia nowej lokalizacji studni i opracowania dodatkowej dokumentacji w tym zakresie. Planowany termin zakończenia zadania – 2025 r.

3. Muzeum Dwory – Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach – otrzymało dotację w kwocie 34 250,00 zł, co stanowi 100,00% planu na zadanie pn.: *Prace ratunkowe typu konserwatorskiego przy zabytkowej cerkwi greckokatolickiej i spichlerzu plebańskim w miejscowości Bartne – Polski Ład (Muzeum – Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach) (KiG**-0688-00000-1)*. W ramach zadania opracowano programy konserwatorskie, dokumentacje projektowe i wykonawcze wraz z kosztorysami, przedmiarami, specyfikacjami technicznymi oraz uzyskano pozwolenia na budowę. Prowadzono obsługę przygotowania i realizacji procedur przetargowych na wykonanie prac remontowych i konserwatorskich przy spichlerzu plebańskim w Bartnem i wykonanie prac konserwatorskich wyposażenia zabytkowej cerkwi greckokatolickiej w Bartnem oraz wyłoniono wykonawców robót i rozpoczęto realizację prac. Prowadzono działania promocyjne, wykonano tablice informacyjną. Planowany termin zakończenia zadania – 2025 r.

Dział 925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody

W ramach działu, w rozdz. 92502 – Parki krajobrazowe wydatkowano 10 630 062,13 zł, tj. 98,86% planu wynoszącego 10 752 719,00 zł w tym na zadania budżetowe pn.:

1. *Działalność statutowa Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego (ZPKWM-0099-00000-3)* – wydatkowano 7 656 012,56 zł, tj. 98,56% planu wynoszącego 7 768 146,00 zł na pokrycie kosztów związanych z bieżącym funkcjonowaniem jednostki, w tym prace administracyjno - księgowo - kadrowe i obsługę prawną. Ponadto, w ramach zadania prowadzono prace niezbędne do sporządzenia projektów uchwał w sprawie Parków oraz do zatwierdzenia ich przez Sejmik Województwa Małopolskiego. Prowadzono bibliotekę – aktualizacja w formie cyfrowej na stronie internetowej. Udostępniono bezpłatne materiały i udzielono informacji na temat parków uczniom szkół,

studentom, nauczycielom, dziennikarzom i innym zainteresowanym osobom. Uczestniczano w interwencyjnych wizjach terenowych na obszarze parków krajobrazowych i obszarach chronionego krajobrazu oraz w wizjach terenowych mających na celu skontrolowanie prawidłowości projektowanych inwestycji z celami ochrony Parków i obszarów chronionego krajobrazu: 390 wizji. Prowadzono monitoring ruchu turystycznego wraz z kontrolą stanu szlaków turystycznych i ścieżek przyrodniczych, prowadzono renowację urządzeń turystycznych. Przeprowadzono obserwacje fenologiczne na terenach parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu wraz z dokumentacją fotograficzną i filmową. Prowadzono bezpłatne zajęcia edukacyjne dla dzieci, młodzieży, dorosłych w sali edukacyjnej, w szkołach i w terenie oraz w Ośrodkach Edukacji Ekologicznej w Jastrzębi i Woli Kroguleckiej. Współpracowano z samorządami, organizacjami ekologicznymi, PTTK, Administracją Lasów Państwowych, Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska, Regionalnym Konserwatorem Przyrody, Parkami Narodowymi, uczelniami i ośrodkami badawczymi w zakresie ochrony przyrody, współpraca z Ligą Ochrony Przyrody i innymi organizacjami przyrodniczymi (pomoc merytoryczna, współudział w organizacji konkursów, przygotowanie materiałów edukacyjnych, referatów, prezentacji i innych). Ze środków z WFOŚiGW w Krakowie zrealizowano zadania pn. "Odkrywamy małopolskie parki krajobrazowe", "Czynna ochrona popielicowatych (Gliridae) na obszarach Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego", "Czynna ochrona otwartych siedlisk ciepłolubnych i walorów krajobrazowych w Jurajskich Parkach Krajobrazowych poprzez prowadzenie wypasu zwierząt na wybranych powierzchniach", "Oznakowanie tablicami urzędowymi granic obszarów chronionego krajobrazu i parku krajobrazowego", "Skarby Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego". Przygotowano edukacyjne materiały (np. publikacje, filmy, posty na strony internetowe, media społecznościowe itp.) - liczba przygotowanych materiałów 462. Zorganizowano akcje promocyjno-edukacyjne dotyczące Parków Krajobrazowych wśród mieszkańców województwa małopolskiego. W ramach wydatków inwestycyjnych zakupiono ploter laserowy do wycinania i grawerowania na sklejkę gadżetów edukacyjnych, materiałów na zajęcia edukacyjne oraz różnego rodzaju upominków, statuetek itp.

2. *Realizacja zadań związanych z wydawaniem zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów (ZPKWM-0100-00000-3)* – wydatkowano 1 474 860,48 zł, tj. 99,75% planu wynoszącego 1 478 552,00 zł m.in. na pokrycie kosztów wynagrodzeń dla pracowników zajmujących się: prowadzeniem spraw o usunięcie drzew bez zezwolenia (ustalenie stron

i przesłuchanie świadków, protokół z terenu); prowadzeniem spraw interwencyjnych dotyczących wycinki lub pielęgnacji zieleni (protokół z terenu z pomiarem usuniętych drzew i dokumentacją fotograficzną); prowadzeniem spraw dotyczących złomów i wywrotów (protokół w terenie z pomiarem i dokumentacją fotograficzną). Ponadto poniesiono wydatki w ramach bieżących spraw organizacyjnych, w tym m.in. przygotowywanie wzorów dokumentów, wniosków, zestawień, koszty konsultacji z prawnikami, udział w spotkaniach i naradach, organizacja stanowisk pracy.

3. *Raj w dolinie Raclawki (projekt realizowany w ramach Budżetu Obywatelskiego WM) (3-00000-0467-ZPKWM)* – wydatkowano 198 620,68 zł, tj. 99,99% planu wynoszącego 198 645,00 zł. W okresie sprawozdawczym rozstrzygnięto przetarg na budowę kładki pieszej w Dolinie Raclawki. Wystąpiono o formalny odbiór budowlany kładki. Zadanie inwestycyjne zostało zakończone.
4. *Budowa i wyposażenie Popradzkiego Centrum Edukacji Przyrodniczej EkoMałopolska i siedziby Oddziału ZPKWM w m. Rytro (ZPKWM-0691-PRFEM-3)* – wydatkowano 985 196,86 zł, tj. 99,99% planu wynoszącego 985 298,00 zł. W ramach zadania w 2024 roku wyłoniono wykonawcę robót budowlanych i zawarto umowę na realizację inwestycji. Zatrudniono inspektorów nadzoru inwestorskiego i personel do obsługi projektu oraz zlecono obsługę księgową realizacji projektu. Zakupiono sprzęt komputerowy i elektroniczny niezbędny do realizacji projektu.
5. *Budowa i wyposażenie Jurajskiego Centrum Edukacji Przyrodniczej EkoMałopolska i siedziby Oddziału ZPKWM w Krakowie (ZPKWM-0730-PRFEM-3)* – wydatkowano 197 195,29 zł, tj. 99,98% planu wynoszącego 197 236,00 zł. W okresie sprawozdawczym podpisano umowę na obsługę prawną projektu, zakupiono urządzenie wielofunkcyjne (drukarka/skaner/kopiarka). Zatrudniono osoby odpowiedzialne za obsługę projektu pod względem administracyjnym (wnioski o płatność, sprawozdania, bieżący kontakt z IZ), merytoryczno-budowlanym (nadzór nad prawidłowością techniczno-merytoryczną przetargów, nadzór nad przebiegiem budowy, tworzenie harmonogramów budowy i ich realizacja). W dniu 6.11.2024 r. ogłoszono przetarg na roboty wyburzeniowe i wycinki drzew, który nie został rozstrzygnięty ze względu na zbyt dużą ilość zapytań złożonych w ramach procedury przetargowej. W związku z tym przetarg został przedłużony, a rozstrzygnięcie i podpisanie umowy z Wykonawcą ma nastąpić w I kwartale 2025 r.
6. *Zrównoważony rozwój terenów podmiejskich i wiejskich w parkach krajobrazowych (ZPKWM-0478-00000-3)* – wydatkowano 24 840,00 zł, tj. 99,99% planu wynoszącego 24 842,00 zł (w tym 22 107,60 zł finansowane z dotacji z Wojewódzkiego Funduszu

Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie). W ramach zadania przeprowadzono warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych – składające się z części stacjonarnej i terenowej. Zorganizowano 3 pikniki (09.06.2024 r. - Ciężkowice, 14.06.2024 r. Stary Sącz, 28.07.2024 r. – Rytro), podczas których treści edukacyjne dotarły łącznie do ok. 1500 odbiorców bezpośrednich. Podczas realizacji projektu przygotowano i opublikowano na stronie zpkwm.pl, oraz na facebooku ZPKWM łącznie 13 postów związanych z tematyką projektów, które dotarły do ponad 30 000 odbiorców. Celem zadania była edukacja i zwiększenie świadomości szerokiego grona odbiorców dotyczącej zagrożeń, konieczności i warunków ochrony krajobrazu i przyrody w skali krajobrazu, a także możliwości zrównoważonego rozwoju terenów podmiejskich i wiejskich w parkach krajobrazowych w zgodzie z naturą i "bezpiecznego" korzystania z przyrody.

7. *Zielony Tarnów - Miasto Przyszłości (projekt realizowany w ramach Budżetu Obywatelskiego WM) (ZPKWM-0540-00000-3)* – wydatkowano 93 331,06 zł, tj. 93,33% planu wynoszącego 100 000,00 zł. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono cztery pikniki edukacyjne na terenie miasta Tarnowa: na terenie Centrum Wypoczynku i Rekreacji „KANTORIA”; przy II LO w Tarnowie, przy Centrum Sztuki Mościce oraz przy Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie. Dokonano zakupu sadzonek rodzimych gatunków drzew i krzewów rozdawanych podczas zrealizowanych wydarzeń edukacyjnych. Dokonano zakupu materiałów do wyrobu gadżetów promocyjno-edukacyjnych oraz przeprowadzenia warsztatów. Zakupiono namiot oraz stoły piknikowe użyte podczas zaplanowanych wydarzeń edukacyjnych. Przeprowadzono warsztatowe zajęcia edukacyjne dotyczące owadów zapylających w II LO w Tarnowie.

Dział 926 – Kultura fizyczna

W ramach działu wydatkowano 46 094 269,79 zł, tj. 92,39% planu wynoszącego 49 893 244,00 zł, w rozdz. 92605 - Zadania w zakresie kultury fizycznej na finansowanie zadań budżetowych pn.:

1. *Współzawodnictwo i szkolenie sportowe dzieci i młodzieży (SI***-0254-00000-1)* – wydatkowano 8 194 890,37 zł, tj. 99,94% planu wynoszącego 8 200 000,00 zł. Udzielono dotacji na realizację zadań:

- I. w ramach otwartego konkursu ofert w zakresie „Współzawodnictwa i szkolenia sportowego dzieci i młodzieży”, zawarto 7 umów z 2 organizacjami pozarządowymi województwa małopolskiego na działania:
- *Współzawodnictwo sportowe dzieci i młodzieży szkolnej* – w ramach Igrzysk Dzieci, Igrzysk Młodzieży Szkolnej i Licealiady Młodzieży udzielono dofinansowania na organizację 213 eliminacji ponadpowiatowych z udziałem 6708 uczniów oraz 81 finałów wojewódzkich z udziałem 7594 uczniów. Ogółem w 294 powyższych zawodach uczestniczyło 14302 uczniów z województwa małopolskiego. Ponadto, w ramach Ogólnopolskich Igrzysk Dzieci, Igrzysk Młodzieży Szkolnej i Licealiady Młodzieży, dofinansowano udział 224 reprezentantów województwa małopolskiego w 17 zawodach. Realizatorem zadań był Małopolski Szkolny Związek Sportowy w Krakowie
 - *Szkolenie kadr wojewódzkich młodzików* – dofinansowano przeprowadzenie 164 akcji szkoleniowych tj. 93 zgrupowań szkoleniowych, 52 konsultacji szkoleniowych i 19 konsultacji startowych w 49 sportach z udziałem 1175 zawodników (w tym 6 zawodników szkolonych było w dwóch sportach). Realizatorem zadania był Małopolski Związek Stowarzyszeń Kultury Fizycznej w Krakowie
 - *Szkolenie dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo* – dofinansowano przygotowania i udział w finałach ogólnopolskiego systemu sportu młodzieżowego (Międzywojewódzkie Mistrzostwa Młodzików - Mistrzostwa Polski Młodzików, Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży - Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych, Mistrzostwa Polski Juniorów i Młodzieżowe Mistrzostwa Polski) dla 1444 zawodników (w tym: 84 młodzieżowców, 369 juniorów, 546 juniorów młodszych (6 było szkolonych w dwóch sportach), 445 młodzików) w 52 sportach. Zawodnicy ci wzięli udział w 161 akcjach szkoleniowych tj. w 31 zgrupowaniach i konsultacjach szkoleniowych, 60 startach kwalifikacyjnych oraz 70 finałach systemu sportu młodzieżowego. Realizatorem zadania był Małopolski Związek Stowarzyszeń Kultury Fizycznej w Krakowie
 - Przygotowanie organizacji XXX Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w sportach zimowych MAŁOPOLSKA 2024 - zawody finałowe zostały rozegrane w terminie od 09.02.2024 r. do 24.03.2024 r. w miejscowościach zlokalizowanych na terenie województwa małopolskiego: Krynicy Zdroju (hokej na lodzie - finały, łyżwiarstwo figurowe, łyżwiarstwo szybkie - short track, narciarstwo alpejskie -

junior młodszy i junior), Zakopanem (narciarstwo klasyczne – biegi, skoki i kombinacja norweska), Krakowie (koszykówka k), Wieliczce (koszykówka m), Nowy Targ (hokej na lodzie - faza grupowa), Oświęcim (hokej na lodzie - faza grupowa), Suchym (snowboard) oraz poza nim: Tomaszowie Mazowieckim (łyżwiarstwo szybkie - tor długi), Dusznikach-Zdroju (biathlon), Starym Smokowcu na Słowacji (sporty saneczkowe). Wystartowało 1042 zawodników regulaminowych, którym towarzyszyło 177 trenerów i opiekunów regulaminowych, a rywalizacja była oceniana przez 280 sędziów i 8 przedstawicieli Polskich Związków Sportowych. Spośród tej liczby reprezentację województwa małopolskiego stanowiło 246 zawodników regulaminowych, którym towarzyszyło 46 trenerów i opiekunów regulaminowych reprezentujących 47 klubów. W finałach olimpiady startowali zawodnicy ze wszystkich 16 województw reprezentujących 221 klubów sportowych. W generalnej klasyfikacji po raz kolejny nieprzerwanie od 2001 r., pierwsze miejsce zdobyło województwo małopolskie z wynikiem 2215,92 pkt. z łącznej puli rozdysponowanych 8104,83 pkt. W generalnej klasyfikacji medalowej województwo małopolskie zajęło także pierwsze miejsce z dorobkiem 148 medali (54 złotych, 49 srebrnych i 45 brązowych) na 144 rozdane komplety w 144 konkurencjach. W generalnej klasyfikacji klubów w pierwszej dziesiątce znalazły się 4 kluby z Małopolski (2 m-ce AZS Zakopane, 3 m-ce F2 Dawidek Team Zakopane, 6 m-ce BKS WP Kościelisko, 10 m-ce UKS Regle Kościelisko)

- II. w ramach otwartego konkursu ofert w zakresie "Szkolenia zawodników z klubów i stowarzyszeń sportowych województwa małopolskiego do udziału w finałach ogólnopolskiego współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży w ramach państwowego Systemu Sportu Młodzieżowego" zawarto 48 umów z 48 klubami i stowarzyszeniami sportowymi województwa małopolskiego. Efektem realizacji konkursu było, dofinansowanie szkolenia sportowego 870 zawodników
- III. otwarty konkurs ofert pn. „Małopolski Klub” to zadanie mające na celu stworzenie odpowiednich warunków sprzyjających rozwojowi aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży, wsparcie instytucjonalne działalności podmiotów realizujących zadania w obszarze kultury fizycznej z siedzibą w województwie małopolskim, a także inwestycja w kapitał ludzki w sporcie dzieci i młodzieży. W ramach konkursu w roku 2024 dofinansowano 303 zadania, których przedmiotem są podstawowe elementy wpływające na efektywne funkcjonowanie klubu sportowego w zakresie szkolenia

sportowego takie jak m.in.: wynagrodzenia szkoleniowców prowadzących zajęcia sportowe, zakup sprzętu sportowego, organizacja treningów i obozów sportowych. W ramach ww. konkursu udzielono dotacji na przeprowadzenie m.in. następujących zadań: „Popularyzacja i rozwój boksu wśród dzieci i młodzieży”, „Wspieranie rozwoju szermierki w Skawinie”, „Treningi piłkarskie i tenisowe dla dzieci i młodzieży w Fundacji Big Point”, „Prowadzenie treningów dla zawodników sekcji narciarstwa biegowego”, „Przedszkolaki Szczypiorniaki”, „Regularne treningi pływackie i starty w zawodach pływackich: Mistrzostwa Małopolski, Mistrzostwa Polski, Grand Prix Polski oraz zawody okręgowe i klubowe”.

2. *Upowszechnianie kultury fizycznej (SI***-0255-00000-1)* – wydatkowano 2 871 381,40 zł, tj. 96,03% planu wynoszącego 2 990 000,00 zł. Głównym celem zadania jest aktywizacja sportowa jak największej ilości mieszkańców oraz pomoc w organizacji imprez sportowych rangi światowej, europejskiej, ogólnopolskiej i wojewódzkiej. W roku 2024 r. zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

a) „Małopolska na sportowo” – to projekt polegający na wsparciu najbardziej wartościowych zadań sportowych rangi międzynarodowej, ogólnopolskiej i wojewódzkiej oraz imprez sportowych i rekreacyjnych adresowanych do jak największej liczby Małopolan, w tym również do osób niepełnosprawnych. Zadanie realizowane w trybie otwartego konkursu ofert poprzez wsparcie. W ramach konkursu dofinansowano 168 ofert. Zadania te były realizowane przez 164 organizacje pozarządowe. W ramach w/w konkursu udzielono dotacji na organizację i przeprowadzenie, m.in. następujących zadań: „Górskie Mistrzostwa Polski na szosie” – realizator Klub Kolarski Agnieszka Skalniak, „IX Międzynarodowy Puchar Krakowa w karate tradycyjnym” realizator Krakowski Klub Karate Tradycyjnego, „Małopolska na sportowo 2024 – rozgrywki piłkarskie dla dzieci ” realizator Ludowy Klub Sportowy Orzeł Myślenice, „Liga Międzywydziałowa AGH” realizator Stowarzyszenie Sportowe Klub Sportowy AGH Kraków, „Turniej Rugby z okazji 10-lecia sekcji w UKS Rugby Lubień” realizator Uczniowski Klub Rugby Lubień.

b) małe granty – realizacja trybu pozakonkursowego ubiegania się o dofinansowanie zadań publicznych zgodnie z art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W 2024 r. zawarto 162 umów na realizację zadań

3. *Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży (SI***-0256-00000-1)* – wydatkowano 1 351 107,14 zł, tj. 96,51% planu wynoszącego 1 400 000,00 zł. W ramach zadania wykonane zostały działania z zakresu realizacji projektu

ogólnorozwojowego pn. „Już pływam”, zakładającego organizację dla uczniów szkół podstawowych pozalekcyjnych kursów nauki pływania oraz doskonalenia techniki pływania, w wymiarze minimum 12 godzin na uczestnika przez wykwalifikowanych instruktorów, pod nadzorem ratowników, na małopolskich obiektach. Cele projektu to: umożliwienie nabycia podstawowych umiejętności pływackich, które przełożą się w przyszłości na wzrost bezpieczeństwa dzieci i młodzieży na różnych akwenach wodnych oraz poprawy ich zdrowia i odporności. To przedsięwzięcie promujące region Małopolski, jako miejsce przyjazne dla uprawiania sportu przez dzieci i młodzież szkolną oraz zdrowy i aktywny styl życia. Udzielona pomoc finansowa pozwoliła przeszkolić kolejną liczbę Małopolan, odciążając budżety uczestniczących w projekcie gmin. W 2024 r. zostało zawartych 108 umów na realizację zajęć w 2024 r., 5 gmin zrezygnowało.

4. *Promocja osiągnięć sportowych (SI***-0257-00000-1)* – wydatkowano 8 638 742,11 zł, tj. 95,51% planu wynoszącego 9 045 240,00 zł. W 2024 r. zrealizowano następujące działania:

- Nagroda Województwa Małopolskiego z dziedziny kultury fizycznej pn. „Małopolski Laur Sportu” – w Małopolskim Centrum nauki Cogiteon w Krakowie odbyła się Gala, podczas której wręczono nagrody laureatom, 15 sportowcom i 15 trenerom
- Działania związane z promocją małopolskiego sportu - zabezpieczone środki na działania związane z promocją małopolskiego sportu pozwoliły w 2024 r. na realizację wspólnych zamówień publicznych, tj. usług cateringowych, dostawę materiałów promocyjnych, celem zapewnienia odpowiedniej oprawy spotkań z udziałem przedstawicieli Województwa Małopolskiego. Zlecono również wykonanie statuetek dla laureatów nagrody pn. „Małopolski Laur Sportu”
- Małopolska Arena Mistrzostw - w 2024 r. zakupiono w ramach zawartych umów, usługę promującą sport w Małopolsce podczas wydarzeń / przedsięwzięć sportowych zaplanowanych w budżecie Województwa na 2024 r. i odbywających się w regionie tj. m.in.: Puchar Świata w skokach narciarskich, CAVALIADA Kraków, Małopolski Wyścig Górski, Ultramaraton rowerowy ULTRA LAJKONIK, Gale Strike King, Krakowskie Slalomy - III Memoriał im. Stefana Kapłaniaka, Puchar Polski w Piłce Siatkowej, Puchar Świata - Volleyball World Beach Pro Tour Futures Cracow 2024 oraz Młodzieżowy Festiwal Sportów Plażowych, Etapowa Triada, Pieniny Ultra Trial, Valvoline Rajd Małopolski, Małopolska Joy Ride Festival, międzynarodowy turniej ampfutbolu w Krakowie, Małopolska Seria Kolarska z Rafałem Majką, Międzynarodowy Ekstremalny Maraton Pieszy KIERAT, Cracovia Maraton, Wyścig

- Górski Magura Małastowska, Międzynarodowy Turniej SALT MINE CUP, Tatra Cycling Events, Małopolski Wyścig Górski, Wyścig by Tomasz Marczyński, Cracow Judo Open, Międzynarodowe Mistrzostwa Polski STRONGMAN TEAM POLAND, Memoriał Krystiana Rempały w Tarnowie, podczas meczów hokejowych Unii Oświęcim w ramach rozgrywek sezonu zasadniczego Tauron Hokej Ligi oraz meczu o Superpuchar Polski.
- Fundusz stypendialny im. Stefana Kapłaniaka – przeprowadzono procedurę udzielenia stypendiów sportowych za osiągnięte wyniki sportowe na arenie krajowej i międzynarodowej w dyscyplinach, które znajdują się w programie Igrzysk Olimpijskich (letnich i zimowych) oraz Igrzysk Paraolimpijskich (letnich i zimowych). Dokonano weryfikacji formalnej otrzymanych wniosków, przygotowano posiedzenie Komisji stypendialnej, projekt uchwały ZWM o przyznaniu stypendiów (łącznie pozytywnie rozpatrzonych wniosków - 593). Podpisano umowy i przekazano środki. 6 osób pozbawiono stypendium.
5. *"Małopolska infrastruktura rekreacyjno – sportowa - MIRS" w ramach Programu modernizacji boisk i miejsc rekreacji w oparciu o pomoc finansową jst (SI***-0258-00000-1)* - wydatkowano 12 952 792,12 zł, tj. 83,27% planu wynoszącego 15 556 000,00 zł. Środki finansowe przekazane dla małopolskich JST szczebla gminnego i powiatowego, zostały ostatecznie wykorzystane przez 98 JST, które zrealizowały łącznie 100 inwestycji. Zakończono prace polegające na: przebudowie, rozbudowie, wymianie nawierzchni, rewitalizacji obiektów sportowych i rekreacyjnych. W ramach zadania nie zrealizowano 33 inwestycji.
6. *Europejski Festiwal Biegowy (SI***-0259-00000-1)* – wydatkowano 400 000,00 zł, tj. 100,00% planu. Zakupiono usługę promocji sportu podczas Europejskiego Festiwalu Biegowego, który odbył się w czerwcu 2024 r. Dla zawodników przygotowano widokowe i zróżnicowane pod kątem trudności trasy, prowadzone przez Beskid Sądecki i Beskid Niski, w tym najdłuższa Krynicka Setka oraz wydarzenia i biegi towarzyszące, na dystansach od 100 metrów do 100 km. Organizator zapewnił pamiątkowe medale i nagrody, atrakcyjne pakiety startowe, limitowane pamiątki, punkty żywieniowe, strefę expo z szeroką ofertą dla biegaczy i turystów. W wydarzeniu wzięło udział blisko 1500 biegaczy, w tym czołowi zawodnicy biegów górskich i ultra z kraju i zagranicy. Województwo Małopolskie otrzymało tytuł Partnera Głównego wydarzenia, a także w ramach zawartej umowy z Fundacją Na Ratunek szereg świadczeń promocyjnych. Wszystkie zaplanowane w ramach umowy świadczenia zostały zrealizowane.

7. 6 Edycja Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego w obszarze Wsparcia i upowszechniania kultury fizycznej (SI***-0543-00000-1) – wydatkowano 9 533 156,65 zł, tj. 99,80% planu 9 552 004,00 zł. W ramach otwartego konkursu ofert, wyłoniono 60 realizatorów, tj. klubów i stowarzyszeń sportowych Województwa Małopolskiego, z którymi zawarto umowy na realizację niżej wymienionych 54 zadań regionalnych i 6 zadań ogólnowojejewódzkich:

- Siatkówka w Krakowie - ogólnorozwojowe zajęcia z elementami siatkówki V edycja,
- MAŁOPOLSKA KOCHA SIATKÓWKĘ - wsparcie szkółek i klubów siatkarskich z Regionu Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego
- Po zielonej trawie piłka goni,
- Akademia Sportu,
- OD MALUCHA KRZEWIMY SPORTOWEGO DUCHA - program wsparcia rozwoju młodych piłkarzy,
- Z piłką za pan brat w powiecie krakowskim
- Piłkarskie Marzenia w powiecie krakowskim,
- "Wiślackie" granie dla miasta Kraków,
- Piłka Jest Piękna - Rozwój Kobiecej Piłki Nożnej w Powiecie Krakowskim,
- Brydż - jogging XXI wieku - mostem pokoleń w KOM,
- Nowocześnie i bezpiecznie – podniesienie standardu szkolenia piłkarskiego
- w Krakowskim Obszarze Metropolitalnym,
- Szukamy następców Lewandowskiego,
- Piłka nożna dla każdego w gminach Świątniki Górne i Mogilany,
- Spotkania ze szczypiorniakiem,
- W pogoni za mistrzostwem - pływać jak najlepsi na świecie. Edycja III,
- Pływanie - moja pasja, moje bezpieczeństwo,
- Ruch to zdrowie - ogólnodostępne zajęcia sportowe i rekreacyjne dla mieszkańców województwa małopolskiego
- Futbolowe Żaki,
- Piłkarskie Żaki,
- Małopolska Akademia Siatkówki,
- FutboLove Małopolskie - projekt wsparcia klubów piłkarskich z terenu Małopolski,
- Małopolskie Talenty Futbolowe - projekt wsparcia klubów piłkarskich z terenu Małopolski,

- MAŁOPOLSKA KOCHA SIATKÓWKĘ - wsparcie szkółek i klubów siatkarskich z Regionu Małopolska Południowa,
- Piłkarskie Marzenia w powiecie limanowskim,
- Wspieranie piłkarskich talentów w Małopolsce Południowej,
- Piłka nożna dla każdego,
- Piłkarskie Marzenia w powiecie nowotarskim,
- Góralskie Granie,
- Kocham Piłkę - Region Małopolska Południowa,
- PIŁKA RĘCZNA - szkolenie oraz udział w rywalizacji sportowej,
- Górale i Orawianie w piłkę kopią,
- Prowadzenie zajęć sportowych z badmintonu, siatkówki, pływania i łyżwiarstwa szybkiego dla mieszkańców Powiatu Tatrzańskiego,
- Sportowa integracja,
- Każde dziecko może zostać piłkarzem - Małopolska wspiera piłkarzy,
- BŁYSKAWICA Z RUCHEM DLA ROZWOJU PIŁKARSKICH MALUCHÓW,
- MAŁOPOLSKA KOCHA SIATKÓWKĘ - wsparcie szkółek i klubów siatkarskich z Regionu Małopolska Zachodnia,
- Z piłką za pan brat w powiecie chrzanowskim,
- Tenis i Zumba dla dzieci - ogólnodostępne zajęcia sportowe dla dzieci z regionu Małopolski Zachodniej,
- Małopolska Akademia Siatkówki - wsparcie rozwoju siatkówki wśród dzieci i młodzieży z regionu Małopolski Zachodniej,
- Z piłką za pan brat w powiecie myślenickim,
- Gramy bo lubimy,
- Piłkarskie Marzenia w powiecie myślenickim,
- Każdy w piłkę kopać może,
- Granie Pod Babią Górą,
- Futbolowa Nowa Wieś? Zgoda! - wsparcie klubów piłkarskich Niwa Nowa Wieś oraz Zgoda Malec,
- Dajmy szansę na sportowy rozwój dzieci, młodzieży i dorosłych zarówno amatorsko i wyczynowo,
- Piłka Nożna w Oświęcimiu,
- Beskid Football Project - wzmocnienie potencjału sportowego KS Beskid Andrychów,

- Piłkarskie Marzenia w powiecie wadowickim,
- Z piłką za pan brat w powiecie oświęcimskim,
- Kocham Piłkę,
- MAŁOPOLSKA KOCHA SIATKÓWKĘ - wsparcie szkółek i klubów siatkarskich
- z Regionu Tarnowskiego,
- NA BOISKU PIŁKARSKIM i PRZY SZACHOWNICY,
- STRAŻMAGEDON - biegamy i pomagamy,
- Aktywizowanie dzieci i młodzieży poprzez organizację zajęć i turniejów piłkarskich,
- Siatkówka dla wszystkich w Gdowie,
- Kocham Piłkę - Region Tarnowski,
- Tour de Pogórze - Biegaj z Nami,
- Piłkarskie Marzenia w powiecie tarnowskim,
- Jaskółki dla Futbolu.

Bezpośrednim efektem realizacji ww. zadań było:

- objęcie wsparciem ok. 13,5 tys. uczestników;
- dofinansowanie ok. 11,5 tys. bezpłatnych ogólnodostępnych zajęć sportowych i rekreacyjnych z różnych dyscyplin sportowych, w tym m.in. : piłki nożnej, futsalu, siatkówki i minisiatkówki, hokeja, pływania, tańca, tenisa stołowego, koszykówki, szachów oraz brydża sportowego;
- organizacja 22 specjalistycznych szkoleń sportowych dla trenerów;
- organizacja 3 biegów;
- organizacja 3 obozów i półkolonii;
- organizacja 62 turniejów, lokalnych, regionalnych, ogólnowojewódzkich i międzynarodowych;
- zapewnienie ok. 50 drużynom udziału w zawodach ligowych i turniejach;
- doposażenie ok. 200 szkółek i klubów sportowych w brakujące, a niezbędne wyposażenie sportowe, w tym stroje sportowe, bramki, piłki itp.

8. *Królewska Triada Biegowa (SI***-0545-00000-1)* – wydatkowano 350 000,00 zł, tj. 100,00% planu. Podpisano umowę na zakup usług promocyjnych w ramach, której Małopolska była partnerem strategicznym Królewskiej Triady Biegowej (w skład której wchodzi: 21. Cracovia Maraton, 17. Bieg Trzech Kopców, 10. Cracovia Półmaraton Królewski). W ramach umowy organizator zapewnił liczne świadczenia promocyjne: umieszczenie logo Małopolski na nośnikach promocyjnych takich jak m.in. koszulki,

ścianki, banery, plakaty, billboardy, obecność w kampanii w mediach społecznościowych, Internecie oraz mediach, ekspozycję systemu wystawienniczego, możliwość ustawienia stoiska promocyjnego WM i wiele innych. Wszystkie zaplanowane w ramach umowy świadczenia zostały zrealizowane

9. *Memoriał Huberta Jerzego Wagnera (SI***-0546-00000-1)* - wydatkowano 300 000,00 zł, tj. 100,00% planu. Małopolska była partnerem Memoriału, który odbył się w lipcu 2024 r. W ramach umowy organizator zapewnił następujące świadczenia: umieszczenie logo Małopolski na nośnikach promocyjnych takich jak m.in.: naklejki na boisku, koszulki, ścianki, bandy led, emisja spotów na ekranach w hali rozgrywek, ekspozycja systemu wystawienniczego WM, możliwość ustawienia stoiska promocyjnego WM i wiele innych. Wszystkie zaplanowane w ramach umowy świadczenia zostały zrealizowane
10. *Puchar Świata w skokach narciarskich w Zakopanem (SI***-0547-00000-1)* - wydatkowano 450 000,00 zł, tj. 100,00% planu. Zakupiono usługę promocyjną. Małopolska od lat jest partnerem głównym najbardziej medialnej i rozpoznawalnej imprezy sportowej w Polsce. W ramach umowy organizator zapewnił następujące świadczenia: logo Małopolski umieszczone jest na nośnikach promocyjnych takich jak m.in.: numer startowy, bilety, bandy led, ścianki do wywiadów, scena, napis "Małopolska" na zeskoku skoczni, umieszczenie systemu wystawienniczego i wiele innych. Wszystkie zaplanowane w ramach umowy świadczenia zostały zrealizowane
11. *Wyścig Górski Limanowa Przełęcz pod Ostrą (SI***-0548-00000-1)* - wydatkowano 450 000,00 zł, tj. 100,00% planu. W roku 2024 otrzymała tytuł Partnera Strategicznego. W ramach umowy organizator zapewnił następujące świadczenia: umieszczenie logo Małopolski na nośnikach promocyjnych takich jak m.in.: naklejki na samochody, gadżety, billboardy, ścianki, banery, informowanie o partnerstwie Małopolski w spotach radiowych i telewizyjnych. Wszystkie zaplanowane w ramach umowy świadczenia zostały zrealizowane.
12. *Pomoc finansowa na rzecz Gminy Myślenice przeznaczona na wymianę nawierzchni w hali sportowej (SI***-0584-00000-1)* - wydatkowano 602 200,00 zł, tj. 75,28% planu 800 000,00 zł. Przekazano pomoc finansową dla Gminy Myślenice na realizację zadania inwestycyjnego polegającego na wymianie nawierzchni hali sportowej, która uległa znacznemu pogorszeniu podczas rozgrywanych zawodów sportów walki w Muaythai oraz Kickboxingu organizowanych w ramach III Igrzysk Europejskich 2023. Zadanie zrealizowane w pełnym zakresie rzeczowym. Niepełne wydatkowanie środków

finansowych na zadaniu, wynika z oszczędności, które powstały po przeprowadzonym postępowaniu przetargowym.

13. *Pomoc finansowa na rzecz Gminy Krzeszowice z przeznaczeniem na budowę skateparku (SI***-0762-00000-1)* - zaplanowano 200 000,00 zł. Gmina Krzeszowice zrezygnowała z przyznanej pomocy finansowej z uwagi na brak możliwości wyboru wykonawcy.
14. *Pomoc finansowa dla Gminy Brzeszcze na remont odtworzeniowy dachu Basenu „Pod Platanem” (SI***-0807-00000-1)* - zaplanowano 200 000,00 zł. Naprawa dachu została sfinansowana z innych źródeł finansowych.

Stopień zaawansowania realizacji wojewódzkich programów wieloletnich za 2024 r.

I. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego

Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego przyjęty został uchwałą Nr XLIV/678/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 grudnia 2017 r. oraz uchwałą Nr VII/63/19 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. Oba dokumenty są kontynuacją Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego z 2009 roku, aktualizowanego w 2013 roku.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego z 2017 roku opracowany został na podstawie map akustycznych dla odcinków dróg zarządzanych przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie oraz fragmentu autostrady A4 zarządzanej przez Stalexport Autostrada Małopolska S.A. Dokument obejmuje 35,52 km autostrady oraz 233,14 km dróg wojewódzkich. Dla tych odcinków określono potrzebę zastosowania ok. 93,35 km nawierzchni o obniżonej hałaśliwości oraz konieczność budowy ok. 2,6 km ekranów akustycznych.

Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego z 2019 roku obejmuje odcinki dróg zarządzane przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad oraz linie kolejowe będące w dyspozycji PKP Polskie Linie Kolejowe S. A. Dokument obejmuje 657,131 km dróg krajowych oraz 97,649 km linii kolejowych. Dla tych odcinków wyznaczono potrzebę zastosowania ok. 212,823 km nawierzchni o obniżonej hałaśliwości oraz konieczność budowy ok. 1,92 km ekranów akustycznych.

Termin realizacji wskazanych w programie działań naprawczych wyznaczono do roku 2033 w przypadku niskiego priorytetu, do 2025 roku o priorytecie średnim, do 2022 roku o priorytecie wysokim lub bardzo wysokim.

Sejmik Województwa Małopolskiego uchwałą Nr XVIII/247/20 z dnia 24 lutego 2020 r. przyjął Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego obejmujący Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków – Balice. Wynika to z faktu, iż przed rokiem 2017, przedmiotowy Port obsługiwał mniej niż 50 tys. operacji lotniczych rocznie i nie podlegał mapowaniu akustycznemu oraz obowiązkowi sporządzania programu. Dokument objął tereny występujące w zasięgu oddziaływania akustycznego Portu w granicach gmin Zabierzów, Liszki, Kraków, Czernichów, Zielonki oraz Krzeszowice o łącznej powierzchni 46 km². Program określa 5 głównych działań naprawczych:

wprowadzenie kontroli poziomu emisji hałasu w porze nocnej – system „Quota Count”, wprowadzenie obowiązywania ciszy nocnej („core night”) od godziny 1:00 do 5:00, obniżenie emisji do środowiska hałasu innych źródeł niż pochodzący z operacji lotniczych, kontynuowanie przez Port programu poprawy komfortu akustycznego mieszkańców wewnątrz OOU, poprzez finansowanie poprawy izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych w budynkach mieszkalnych, aktualizacja obszaru ograniczonego użytkowania. Działania te wdrażane są w perspektywie krótkookresowej (2020-2025) oraz średnio- i długookresowej (po 2025 roku).

Podczas opracowania Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego w 2024 r. zweryfikowane zostały działania wynikające z wymienionych programów.

GENERALNA DYREKCJA DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD ODDZIAŁ W KRAKOWIE

Zgodnie z planami wynikającymi z Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego, przyjętego uchwałą Nr VII/63/19 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 25.03.2019 r. w latach 2019-2023 zostało zaplanowanych 571 działań naprawczych, w tym:

- 246 to działania, których realizacja jest nieuzasadniona lub ze względu na bardzo niski priorytet (minimalna wartość wskaźnika M) odstąpiono od ich realizacji;
- 324 działania, w tym 126 (74 jako działanie i 52 jako część działania) w zakresie egzekwowania ograniczeń prędkości i 12 (2 jako działanie i 10 jako część działania) w zakresie egzekwowania ograniczeń prędkości (fotoradar)) to działania do realizacji;
- 1 działanie wpisano do Programu jako zrealizowane.

Zgodnie ze złożonym sprawozdaniem liczba zrealizowanych działań to 26 (w tym 1 w zakresie egzekwowania ograniczeń prędkości (fotoradar), natomiast samo egzekwowanie ograniczeń prędkości nie jest możliwe do ustalenia, gdyż zgodnie z przekazanymi danymi z Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie nie są gromadzone dane, które pozwalają określić ilość dokonanych pomiarów na poszczególnych odcinkach dróg). W części zrealizowano 32 działania, 192 działania nie zostały zrealizowane.

PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

Zgodnie z planami wynikającymi z Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego, przyjętego uchwałą Nr VII/63/19 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 25.03.2019 r. w latach 2019-2023 PKP miało 40 działań naprawczych, w tym:

- 38 to działania, których realizację uznano za nieuzasadnioną ekonomicznie lub ze względu na bardzo niski priorytet (minimalną wartość wskaźnika M) odstąpiono od ich realizacji, na rzecz zaleceń w sprawie kontroli stanu technicznego nawierzchni szynowej jako działań prewencyjnych;
- 2 działania to działania do realizacji.

Zgodnie ze złożonym sprawozdaniem liczba zrealizowanych działań to 2.

ZARZĄD DRÓG WOJEWÓDZKICH W KRAKOWIE

W ramach Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego, przyjętego uchwałą Nr XLIV/678/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28.12.2017 r. na sieci dróg wojewódzkich zaplanowano wdrożenie 70 zadań naprawczych celem ograniczenia emisji hałasu z dróg. Zrealizowano w całości 2 działania oraz 4 działania częściowo. 64 zadania nie zostały zrealizowane.

STALEXPORT AUTOSTRADA MAŁOPOLSKA S.A.

W ramach Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego, przyjętego uchwałą Nr XLIV/678/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28.12.2017 r. na odcinku autostrady A4 zaplanowano 6 zadań naprawczych celem ograniczenia emisji hałasu. W ramach działań naprawczych wynikających z Programu zrealizowano 4 działania. Nie zrealizowano 2 działań.

MIĘDZYNARODOWY PORT LOTNICZY IM. JANA PAWŁA II KRAKÓW BALICE SP. Z O.O.

Zgodnie z planami wynikającymi z Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego, przyjętego uchwałą Nr XVIII/247/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 24.02.2020 r. w latach 2020-2022 zaplanowano 5 działań. 2 zostały zrealizowane. Nie zrealizowano 3 działań.

Opracowywanie nowego Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego (POŚpH) rozpoczęto w 2023 r. Przyjęty został uchwałą Nr IV/24/24 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 1 lipca 2024 r.

Sporządzony został na podstawie strategicznych map hałasu (SMH) przekazanych Marszałkowi Województwa Małopolskiego przez zarządzających głównymi drogami (Generalną Dyрекję Dróg Krajowych i Autostrad w Krakowie, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie, Zarząd Dróg Powiatowych w Brzesku, Stalexport Autostrada Małopolska S.A.), głównymi liniami kolejowymi (PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.), głównymi lotniskami (Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków Balice Sp. z o.o.) oraz prezydentów miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tys. (Prezydenta Miasta Krakowa, Prezydenta Miasta Tarnowa).

Głównym jego celem jest organizacja działań naprawczych zmierzających do ograniczenia ponadnormatywnego oddziaływania hałasu na obszarach oraz zachowanie korzystnych warunków akustycznych środowiska na obszarach, gdzie poziomy dźwięku nie wykraczają poza poziomy dopuszczalne.

W poprzednich trzech edycjach programy opracowywane były dla terenów miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców przez prezydenta danego miasta oraz uchwalane przez radę miejską, a dla terenów poza aglomeracją przez marszałka województwa i uchwalane przez sejmik województwa. Od IV rundy wszystkie sporządzane są przez marszałka i uchwalane przez sejmik województwa.

Niniejszy Program jest pierwszym sporządzanym w nowej formule po nowelizacji ustawy Prawo ochrony środowiska w roku 2019, który wykorzystuje dane ze strategicznych map hałasu opartych na metodyce obliczeń CNOSSOS-EU oraz wskaźnikach zdrowotnych określających negatywne skutki przebywania w hałasie.

Zakres Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego obejmuje obszar:

- 1) miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tys.:
 - obszar miasta Krakowa o powierzchni 326,84 km²,
 - obszar miasta Tarnowa o powierzchni 72,38 km²;
- 2) dróg, po których przejeżdża rocznie więcej niż 3 miliony pojazdów:
 - odcinek autostrady zarządzany przez Stalexport Autostrada Małopolska S.A. o długości 35,22 km,

- odcinki dróg krajowych, ekspresowych i autostrad zarządzanych przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad o łącznej długości 738,43 km,
 - odcinki dróg wojewódzkich zarządzanych przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie o łącznej długości 401,07 km,
 - odcinek drogi powiatowej zarządzanej przez Zarząd Dróg Powiatowych w Brzesku o łącznej długości 1,47 km;
- 3) linii kolejowych o natężeniu rocznym o wartości ponad 30 tysięcy pociągów:
- odcinki linii kolejowych zarządzanych przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. o łącznej długości 110,82 km;
- 4) lotniska cywilnego, na którym rocznie odbywa się więcej niż 50 tysięcy operacji (startów lub lądowań):
- obszar Międzynarodowego Portu Lotniczego Kraków-Balice wraz z obszarem jego oddziaływania o powierzchni 26,3 km².

Podstawową funkcją Programu i działań w niego wpisanych jest minimalizacja wartości wskaźników szkodliwych skutków hałasu, a więc zmniejszenie liczby osób narażonych na skrajną dokuczliwość hałasu, skrajne zaburzenia snu spowodowane hałasem oraz osób narażonych na choroby niedokrwienne serca wskutek oddziaływania hałasu, na miarę możliwości technicznych i finansowych zarządców.

Termin realizacji wskazanych w programie działań naprawczych wyznaczono do roku 2033 w przypadku perspektywy długoterminowej, do 2028 w przypadku perspektywy krótkoterminowej.

II. Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego

Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego został przyjęty uchwałą nr XXV/373/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 września 2020 r. Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego została przyjęta uchwałą Nr LXXV/1102/23 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 20 listopada 2023 r.

Zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.) zarząd województwa opracowuje program ochrony powietrza dla stref, w których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń w powietrzu. Pomimo widocznej w ostatnich latach poprawy jakości powietrza, w rocznych ocenach jakości powietrza wciąż występują przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych zanieczyszczeń. Aktualizacja opracowana została zgodnie

z wymaganiami m.in. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych. Integralną częścią Programu jest plan działań krótkoterminowych (dalej PDK lub Plan). Program obejmuje trzy strefy oceny jakości powietrza:

- strefa aglomeracja krakowska,
- strefa miasto Tarnów,
- strefa małopolska.

Opracowanie sporządzone jest ze względu na występowanie przekroczeń poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM₁₀ i pyłu zawieszonego PM_{2,5}, poziomu docelowego benzo(a)pirenu (wszystkie strefy) oraz poziomu dopuszczalnego dwutlenku azotu (strefa aglomeracja krakowska). Celem Programu ochrony powietrza jest wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych, a następnie aktualizacja działań naprawczych, które wpłyną na poprawę jakości powietrza. Do analiz, które były niezbędne w Programie ochrony powietrza, wykorzystano dane dla roku 2021, który jest rokiem bazowym. Porównano dotychczas uzyskane efekty ekologiczne działań naprawczych, realizowane w ostatnich latach. Aktualizacja planowanych zadań naprawczych została poddana weryfikacji i zaplanowana do wdrożenia tak, aby wykorzystując dostępne środki finansowe zapewnić uzyskanie jak największego efektu poprawy jakości powietrza w możliwie najkrótszym czasie.

W latach 2017-2023 na obszarze Małopolski zlikwidowano ponad 95 tys. kotłów i pieców wykorzystujących paliwa stałe. Niemal 1/6 z tej ilości to paleniska zlikwidowane w samym Krakowie (14,7 tys.). Zastępczym urządzeniem grzewczym stały się przede wszystkim kotły gazowe, ale również podłączenie do sieci ciepłowniczej, niskoemisyjne kotły na paliwa stałe i ogrzewanie elektryczne. Przeprowadzona termomodernizacja dotyczyła ponad 18,1 tys. budynków. Natomiast w niespełna 65 tys. obiektów zainstalowane zostały odnawialne źródła energii. Najczęściej wybieranym alternatywnym źródłem były kolektory słoneczne i panele fotowoltaiczne. Koszt realizacji w latach 2017-2023 inwestycji związanych z ograniczeniem emisji powierzchniowej oszacowano na poziomie 5,68 mld zł, w tym 2,04 mld zł przeznaczone zostało na likwidację starych kotłów i pieców na paliwa stałe, termomodernizację budynków oraz instalację odnawialnych źródeł energii. Koszty działań kontrolnych wyniosły 29,7 mln zł. Działania w zakresie ograniczenia emisji powierzchniowej podejmowane w Małopolsce w latach 2017-2023 pozwoliły na redukcję emisji pyłu PM₁₀ o ponad 3737 ton, pyłu PM_{2,5} o 3550 ton oraz benzo(a)pirenu o 1322 kg.

Mieszkańcy województwa małopolskiego w 2023 roku złożyli 23 027 wniosków o dofinansowanie wymian źródeł ciepła oraz na przeprowadzenie termomodernizacji budynków w ramach programu Czyste Powietrze. Dla porównania w 2022 roku złożono 17 722, a w 2021 roku 19 973 wnioski. Świadczy to dużym zainteresowaniu programem wśród mieszkańców Małopolski. Najwięcej wniosków złożono w Krakowie (776 wniosków) i Skawinie (441 wniosków). Według stanu na koniec 2023 roku 181 małopolskich gmin prowadziło punkt obsługi programu Czyste Powietrze na podstawie porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Na terenie województwa małopolskiego w 2023 roku przeprowadzono łącznie 406 akcji informacyjnych w 180 gminach. Jedną z najważniejszych funkcji wspierających mieszkańców pełnią Ekodoradcy zatrudnieni w gminach. W 2023 roku na terenie województwa działało 249 ekodoradców w 178 małopolskich gminach.

Łącznie w Małopolsce w 2023 roku przeprowadzono 35 308 kontroli w zakresie spalania odpadów lub pozostałości roślinnych oraz przestrzegania uchwały antysmogowej (dla porównania w 2022 roku przeprowadzono 26 739 kontroli). Spośród wszystkich wykonanych kontroli, 4 674 stanowiły kontrole interwencyjne. W 713 przypadkach stwierdzono nieprzestrzeganie przepisów w zakresie spalania odpadów i pozostałości roślinnych, a w 448 przypadkach stwierdzono wykroczenia w zakresie naruszenia zapisów uchwały antysmogowej.

Jak pokazują dane zawarte w Rocznej ocenie jakości powietrza przygotowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w 2023 roku nie było już przekroczeń pyłu PM_{2,5}, a cała reszta stężeń zanieczyszczeń wyraźnie spadła. Przekroczenia pyłu PM₁₀ wystąpiły już tylko na stacjach w Nowym Targu i Suchej Beskidzkiej – dla porównania w latach ubiegłych występowały na większości stacji.

Stężenia NO₂ (którego głównym emitorem są samochody) na stacjach pomiarowych w Krakowie w dalszym ciągu notują przekroczenia. Warto jednak zauważyć, że w 2023 roku stężenia te wyraźnie spadły nawet poniżej poziomów z lat pandemicznych (2020 i 2021), kiedy to ruch samochodowy był znacznie mniejszy. Jest to wynikiem prowadzonej polityki, która w Krakowie coraz mocniej kładzie nacisk na wymianę przestarzałej floty samochodowej.

Na szczególną uwagę zasługuje miasto Tarnów, gdzie w 2023 roku nie odnotowano przekroczeń żadnej substancji – pierwszy raz w historii pomiarów.

Poprawa jakości powietrza w Krakowie i Małopolsce szczególnie widoczna jest w okresie grzewczym od października do marca. Średnie stężenie pyłu PM₁₀ między sezonem

zimowym 2014-2015 (okres przed wprowadzeniem uchwały antysmogowej dla Krakowa i Małopolski) a sezonem 2023-2024 spadło w Małopolsce o 51%, w tym w Krakowie aż o 57%, a poza Krakowem o 49%.

III. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego

Zgodnie z art. 37 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1587 z późn. zm.) plany gospodarki odpadami podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 6 lat. Plan Gospodarki Odpadami opracowuje się dla:

- osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej państwa,
- oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów i ich wpływu na środowisko od tendencji wzrostu gospodarczego kraju,
- wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami,
- zasady samowystarczalności i bliskości,
- utworzenia i utrzymania w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami spełniających wymagania ochrony środowiska.

Plan dotyczy odpadów wytworzonych na obszarze, dla którego jest sporządzany oraz przywożonych na ten teren, w tym odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych i odpadów niebezpiecznych.

Obecnie obowiązujący Plan Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego na lata 2023-2028 (PGOWM 2023-2028) został przyjęty Uchwałą Nr LXXXI/1191/24 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 25 marca 2024 roku.

Celem nadrzędnym w PGOWM 2023-2028 jest rozwijanie na terenie województwa małopolskiego systemu gospodarki odpadami opartego na zapobieganiu powstawaniu odpadów, przygotowywaniu ich do ponownego użycia, recyklingu oraz innych metodach odzysku i unieszkodliwiania.

Cele główne w zakresie gospodarki odpadami:

- wdrażanie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów,
- transformacja w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ), w tym w szczególności zapobiegania marnotrawstwu żywności,

- wzrost poziomów odzysku i recyklingu surowców wtórnych,
- przerwanie powiązania między rosnącą ilością odpadów, a wzrostem gospodarczym,
- intensyfikacja odzysku, szczególnie recyklingu szkła, metali, tworzyw sztucznych, papieru i tektury, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- ograniczenie ilości odpadów unieszkodliwianych na składowiskach odpadów,
- ograniczenie zjawiska nielegalnego składowania odpadów.

Kierunki działań w zakresie kształtowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi:

1. Realizacja badań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w tym analiza składu morfologicznego odpadów,
2. Zagospodarowanie odpadów zielonych i innych bioodpadów u źródła, w kompostownikach lub biogazowniach,
3. Budowa lub modernizacja instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych:
 - instalacji do recyklingu, zgodnie z określonym zapotrzebowaniem,
 - instalacji do fermentacji bioodpadów,
 - modernizacja instalacji MBP w kierunku przetwarzania odpadów selektywnie zebranych.
4. Tworzenie PSZOK i punktów ponownego użycia umożliwiających wymianę rzeczy używanych,
5. Prowadzenie edukacji ekologicznej mieszkańców m.in. w zakresie właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi.
6. Utrzymanie funkcjonowania istniejących instalacji komunalnych w zakresie składowania pozostałości po przetworzeniu odpadów komunalnych (do 2035 r. konieczność redukcji składowania odpadów komunalnych do max 10% wagowo).

Szacunkowy stopień realizacji PGOWM określono na podstawie stopnia realizacji wskaźnika wskazanego w Planie w zakresie poziomu składowania odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych w stosunku do wytworzonych odpadów komunalnych, który wynosi 50 %.

Wraz z Planem Gospodarki Odpadami został przygotowany Plan inwestycyjny, który określa potrzebną infrastrukturę dotyczącą odpadów komunalnych wraz z mocami przerobowymi,

służącą gospodarowaniu tymi odpadami, zapewniając osiągnięcie celów wyznaczonych w przepisach.

IV. Program Strategiczny Ochrona Środowiska

W celu realizacji polityki ochrony środowiska na poziomie regionalnym, samorząd województwa ustawą Prawo ochrony środowiska został zobligowany do sporządzenia wojewódzkiego programu ochrony środowiska. Wojewódzki program jest dokumentem kompleksowo traktującym zadania ochrony środowiska poprzez określone priorytety i najistotniejsze kierunki działań. Głównym celem określonym w Programie Strategicznym Ochrona Środowiska jest „Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz ochrona zasobów środowiska dla rozwoju Małopolski”, który jest realizowany poprzez następujące priorytety:

1. Poprawa jakości powietrza, ochrona przed hałasem oraz zapewnienie informacji o źródłach pól elektromagnetycznych.
2. Ochrona zasobów wodnych.
3. Rozwijanie systemu gospodarki odpadami.
4. Przeciwdziałanie występowaniu i minimalizowanie skutków negatywnych zjawisk atmosferycznych, geodynamicznych i awarii przemysłowych.
5. Regionalna polityka energetyczna.
6. Ochrona i zachowanie środowiska przyrodniczego.
7. Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym.
8. Edukacja ekologiczna, kształtowanie i promocja postaw w zakresie ochrony środowiska i bezpieczeństwa publicznego oraz usprawnienie mechanizmów administracyjno-prawnych i ekonomicznych.

Szacunkowy stopień realizacji Programu Strategicznego Ochrona Środowiska określono na podstawie realizacji ww. priorytetów i wynosi 82%.

Uczestnikami procesu realizacji Programu są grupy podmiotów zajmujące się działaniami na rzecz ochrony środowiska: jednostki samorządu terytorialnego, służby administracji rządowej, podmioty gospodarcze oraz organizacje i instytucje działające na rzecz poprawy stanu środowiska.

W dniu 27 grudnia 2021 r. Sejmik Województwa Małopolskiego Uchwałą Nr XLVIII/684/21 przyjął aktualizację Programu Strategicznego Ochrona Środowiska. Cel nadrzędny Programu jest zgodny z założeniami Strategii „Małopolska 2030”, jego brzmienie to: *„Wysoka jakość środowiska i dążenie do neutralności klimatycznej”*. Dążenie do realizacji przyjętego celu

nadrzędnego będzie odbywać się poprzez kierunki działań wyznaczone w 4 priorytetowych obszarach interwencji:

1. Przeciwdziałanie zmianom klimatycznym i ochrona powietrza (dążenie do neutralności klimatycznej; poprawa jakości powietrza; zrównoważone gospodarowanie wodą i racjonalna gospodarka wodno-ściekowa; przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym; zmiany klimatu w planowaniu strategicznym),
2. Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (dostosowanie gospodarki wodami do zmieniającego się klimatu; racjonalna gospodarka zasobami glebowymi oraz dostosowanie do zmian klimatu; ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków; adaptacja do zmian klimatu w planowaniu strategicznym),
3. Zrównoważone korzystanie ze środowiska (poprawa jakości wód oraz stanu infrastruktury wodno-ściekowej; ochrona bioróżnorodności, walorów krajobrazowych oraz prowadzenie zrównoważonej turystyki i gospodarki leśnej; kształtowanie systemu gospodarki odpadami zgodnego z hierarchią sposobów postępowania z odpadami; racjonalne wykorzystanie zasobów geologicznych; ochrona przed polami elektromagnetycznymi),
4. Edukacja, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji, monitoringi zarządzanie (rozwój i pogłębianie świadomości ekologicznej oraz monitorowanie i zarządzanie środowiskiem).

V. Wieloletni program współpracy Województwa Małopolskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2023 - 2027

Program został przyjęty uchwałą LXI/881/22 Sejmiku Województwa Małopolskiego w dniu 21 listopada 2022 r. Jest dokumentem wyznaczającym politykę Województwa wobec organizacji pozarządowych na lata 2023–2027. Porządkuje ważną przestrzeń obywatelskiej aktywności, a zarazem jest odpowiedzią na istotne fragmenty Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego „Małopolska 2030”.

Głównym celem programu jest zwiększanie zaangażowania organizacji pozarządowych i mieszkańców Małopolski w życie publiczne oraz wzmacnianie współpracy międzysektorowej i rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

Celami szczegółowymi są: Aktywne zaangażowanie organizacji pozarządowych w realizację zadań publicznych; Wzrost aktywności obywatelskiej Małopolan i ich zaangażowania w sprawy regionu; Rozwój dialogu obywatelskiego i jego instytucji; Rozwój

potencjału małopolskiego III sektora; Rozwój współpracy pomiędzy administracją publiczną, sektorem pozarządowym i sektorem gospodarczym.

W ramach współpracy finansowej Województwo Małopolskie przekazało środki finansowe w ramach otwartych konkursów ofert, w tym wieloletnich konkursów ofert:

- a) *otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w zakresie realizacji zadania zleconego polegającego na organizowaniu i prowadzeniu ośrodków adopcyjnych w latach 2023-2027;*
- b) *otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym na lata 2023 – 2024 pn. „Wiek seniora, a wigor juniora!”;*
- c) *konkurs pn. Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym w latach 2023-2024;*
- d) *otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego pn. „Małopolska postaw na edukację!”;*
- e) *otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego pn. „Kocham Polskę!”;*
- f) *otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego pn. „Prawo i ja – edukacja międzypokoleniowa”;*
- g) *otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury na lata 2023-2024 pn. "Mecenat Małopolski BIS";*
- h) *otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych WM w dziedzinie turystyki związanych z utrzymaniem trwałości projektu m_MSIT – mobilny Małopolski System Informacji Turystycznej i jego rozwojem w latach 2023-2024, wsparciem funkcjonowania i rozwojem Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej w latach 2023-2024 oraz realizacją badań ruchu turystycznego w województwie małopolskim w latach 2023-2025;*
- i) *otwarty konkurs ofert na realizację w latach 2023 – 2024 zadań publicznych Województwa Małopolskiego w zakresie działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka pn. „Rodzinna Małopolska!”;*
- j) *otwarty konkurs ofert na realizację w latach 2023 – 2024 zadań publicznych Województwa Małopolskiego w obszarze działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym pn. „Aktywny Senior”.*
- k) *otwarty konkurs ofert na realizację w latach 2024 – 2025 zadań publicznych Województwa Małopolskiego w zakresie działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa,*

upowszechniania i ochrony praw dziecka pn. „Czas dla rodziny – integracja międzypokoleniowa”;

l) otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym w latach 2024 – 2025 pn. „Aktywny Senior 2.0”;

m) otwarty konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w obszarze działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych oraz upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji pod nazwą: „8. edycja BO Małopolska 2024/2025.”

W ramach współpracy pozafinansowej Województwo Małopolskie realizowało szereg przedsięwzięć i inicjatyw, mających na celu promocję działalności sektora pozarządowego w Małopolsce, oraz zwiększenie udziału NGO w realizacji zadań publicznych na rzecz rozwoju dialogu obywatelskiego oraz wolontariatu. Do najważniejszych przedsięwzięć należą:

- Małopolska Rada Działalności Pożytku Publicznego;
- Nagroda Amicus Hominum oraz Kryształ Soli;
- przeprowadzenie szkoleń dla organizacji pozarządowych pn.: „Źródła finansowania granty gdzie i jak aplikować”, które odbyły się w: Tarnowie, Krakowie, Oświęcimiu oraz Nowym Sączu i zgromadziły łącznie 500 osób – przedstawicieli małopolskich NGO`s;
- różne projekty partnerskie, w tym partnerstwo z Fundacją Biuro Inicjatyw Społecznych w ramach projektu pn. „Małopolska Lokalnie.”

VI. Małopolski Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym na lata 2022–2026

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii samorząd województwa realizuje zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii poprzez wojewódzki program. Wojewódzki program to program wieloletni, dlatego realizacja wszystkich celów operacyjnych oraz zadań rozkładać się będzie na poszczególne lata jego obowiązywania. W celu osiągnięcia celów programu i sprawdzenia, czy zakładane zadania są realizowane, prowadzony będzie bieżący monitoring Programu. Zasadniczym celem

Programu jest wzmacnianie działań kształtujących prozdrowotny styl życia ze szczególnym uwzględnieniem redukcji szkód o charakterze rodzinnym, społecznym i zdrowotnym związanych ze spożywaniem alkoholu, używaniem substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi. Cel nadrzędny jest realizowany poprzez trzy cele operacyjne oraz dwadzieścia trzy zadania. Wszystkie zadania poprzez działania profilaktyczne, prewencyjne, lecznicze i rehabilitacyjne, a także te z obszaru reintegracji społecznej i zawodowej służą pełnej realizacji Programu.

Realizatorami programu są kluczowe instytucje i organizacje zaangażowane w profilaktykę i przeciwdziałanie uzależnieniom. W ramach powyższego programu:

- w latach 2022-2024 corocznie przekazano dotację dla Szpitala Klinicznego im. dr J. Babińskiego w Krakowie na realizację zadań Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia oraz Eksperta Wojewódzkiego ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii Województwa Małopolskiego,
- w latach 2022-2023 ogłoszono konkursy ofert na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego pn.: Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym (w 2022 r. jednoroczny, w 2023 r. dwuletni na lata 2023-2024),
- w latach 2022-2024 corocznie odbyły się posiedzenia Małopolskiej Rady ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom powołanej w 2022 r.,
- w latach 2022-2024 corocznie przy współpracy z Ekspertem i WOTUW zorganizowano dwudniowe konferencje dla Pełnomocników Gminnych ds. Uzależnień,
- w latach 2022-2024 corocznie przekazano dotację na zadanie realizowane przez Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie na systemowe wsparcie i terapię dla dzieci z FASD oraz działania edukacyjne dla ich rodziców i opiekunów,
- udzielono dofinansowania dla 14 zadań z obszaru profilaktyki uzależnień realizowanych w trybie "małego grantu".

Środki wykorzystane w latach 2022-2024 wynoszą 5 130 261,34 zł, co stanowi 96,6 % wykonania planu w latach 2022-2024 r. wynoszącego 5 311 140 zł.

